

Osavuosisikatsaus

1-9/2024

Johtoryhmä
19.11.2024

KH 25.11.2024

KV 9.12.2024

Sisällys

1. Yleiskatsaus	2
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne.....	2
1.2. Väestö, työllisyys ja rakentaminen	3
1.3. Kärkihankkeet.....	8
1.4. Loimaan kaupungin taloudellinen tilanne.....	13
1.5. Vuoden 2024 talousarvion oikeellisuus.....	21
1.6. Henkilöstö.....	21
2. Käyttötalouden ja toiminnan toteutuminen	24
2.1. Kaupunginvaltuusto.....	24
2.2. Tarkastuslautakunta	25
2.3. Keskusvaalilautakunta	26
2.4. Vaikuttajatoimielimet.....	27
2.5. Poikkeusolot	28
2.6. Kaupunginhallitus	29
2.5.1. Konsernijohto	31
2.5.2. Elinvoima	40
2.7. Sivistyslautakunta	48
2.8. Elinympäristölautakunta	72
2.9. Loimaan Vesiliikelaitos	93
2.10. Investoinnit.....	98
3. Tuloslaskelma, kaupunki ja vesiliikelaitos	105
4. Rahoitus	106
5. Tase.....	107
6. Konsernitavoitteet	109

1. Yleiskatsaus

1.1. Yleinen taloudellinen tilanne

Kuntahallinnon rahoitusasema heikkeni viime vuonna 1,3 mrd. euroa alijäämäiseksi. Synkät luvut aiheutuivat etenkin sote-uudistuksen jälkeen kuntahallintoon jääneiden kulutusmenojen nopeasta kasvusta. Kuntahallinnon tilanne näyttää tulevina vuosina menojen ja tulojen kasvavan epätasapainon vuoksi entistä haastavammalta. Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 viime vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden kuntien saamien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Kuntien saamat tulonsiirrot valtiolta laskevat sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtionosuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.

Kuntahallinnon alijäämä syvenee 0,6-0,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2028. Kuntahallinnon kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Hintojen nousun lisäksi myös kulutusmenojen volyyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025 TE-palvelu-uudistuksen takia. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen ja siten kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin uudistuksen jälkeenkin lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve on laskeva pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän vähentyminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Palvelutarpeen laskua onkin totuttuun tapaan hieman loivennettu painelaskelmassa.

Kulutusmenojen kasvupaineiden lisäksi kuntahallinnon menoja kasvattavat investoinnit. Investointipaineita ylläpitävät muun muassa rakennuskannan ikä, muuttoliike ja vihreän siirtymän edellyttämät muutokset. Kuntahallinnon heikkenevä taloustilanne korostaa kuitenkin investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Välttämättömiä investointeja on silti paljon, sillä kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta laskennallista menolisäystä vastaavasti. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntuvia leikkauksia vuosina 2025–2027 mm. sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastaa myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, vaikka niiden taso puolittuikin sote-uudistuksen yhteydessä. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina

pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin. Kuntahallinnon mittavat alijäämät vuosina 2025–2028 edellyttävät merkittäviä sopeutustoimia kunnissa tulevina vuosina. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina.

VM taloudellinen katsaus, syksy 2024

1.2. Väestö, työllisyys ja rakentaminen

Loimaan kaupungin väkiluku 30.9.2024 oli 15325. Väkiluku on vähentynyt ennakkotietojen perusteella 112 henkilöllä 30.6.2024 tilanteesta, jolloin väkiluku oli 15 437.

Loimaan seutukunnassa väestön määrä on vähentynyt 09/2023 verrattuna 09/2024 yhteensä 226 asukkaalla.

Taulukko 1. Väestömuutosten ennakkotietoja

Väestön muutos Loimaan Seutukunnassa				
Asukasluku				
	09/2023	09/2024	Muutos	Muutos %
Aura	3 966	3 962	-4	-0,1 %
Koski Tl	2 211	2 190	-21	-1,0 %
Loimaa	15 406	15 325	-81	-0,5 %
Marttila	1 937	1 925	-12	-0,6 %
Oripää	1 320	1 296	-24	-1,9 %
Pöytyä	8 119	8 035	-84	-1,0 %
Yhteensä	32 959	32 733	-226	-0,7 %

Loimaan kaupungin väestömuutosten ennakkotietoja 1.1.-30.9.2024.

	Syntyneet	Kuolleet	Väestönliikitys	Tulo- muutto	Lähtö- muutto	Maahan- muutto	Väestönliikitys	Väkiluku
2024Q1	24	71	-47	132	135	18	-33	15392
2024Q2	28	56	-28	169	129	34	46	15437
2024Q3	25	52	-27	169	265	22	-108	15325

Lähde: Tilastokeskus

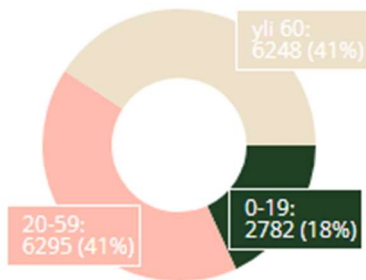
*ennakkotietoja Q1 /1.1. - 31.3.2024 Q2 /1.4. - 30.6.2024 Q3 / 1.7. - 30.9.2024

Väestötilanne 1-9/2024 vs 1-9/2023

Asukasluku 9/2024

15325 ↓ -81

Ikäjakautuma

Statfin

Syntyneet

77 ↑ +12

Kuolleet

179 ↑ +14

Luonnollinen
Väestönlisäys

-102 ↓ -2

Kuntien välinen
nettomuutto

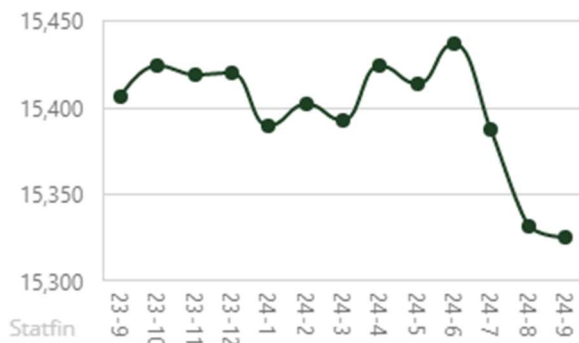
-59 ↓ -11

Nettomaahan
muutto

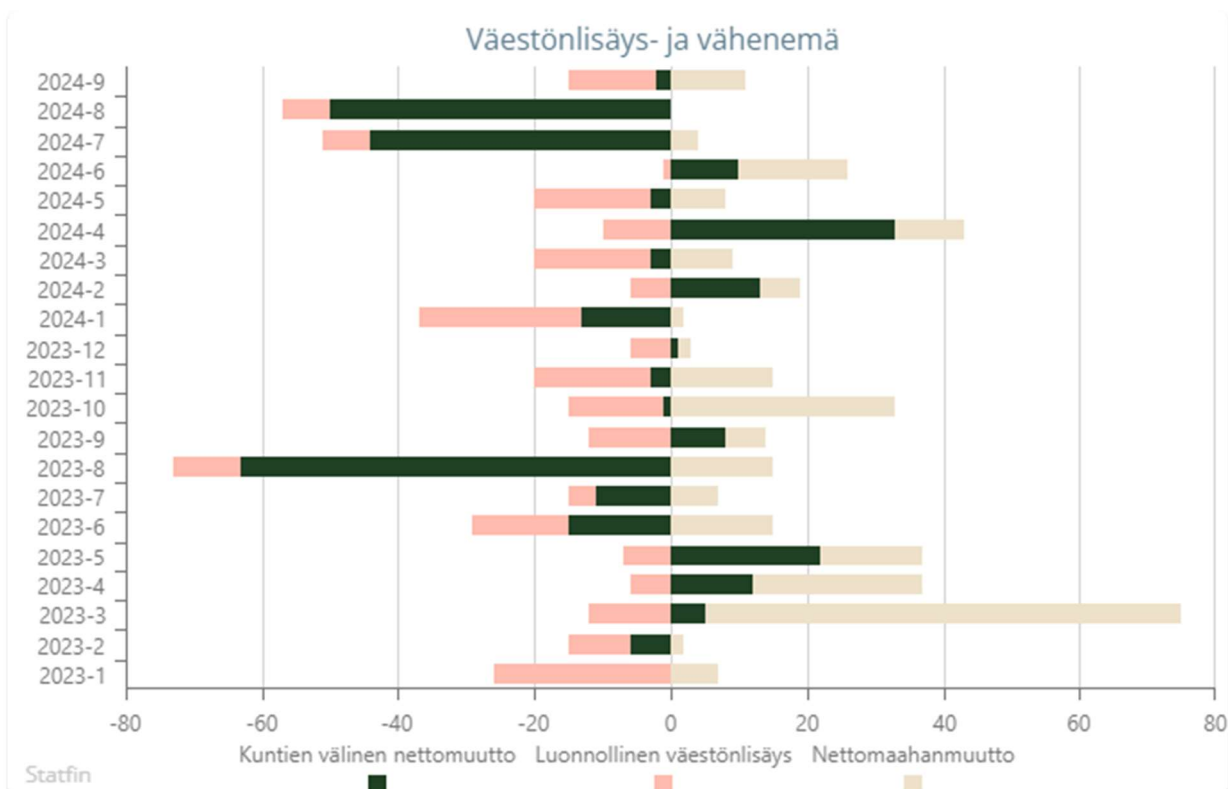
66 ↓ -96

Väkiluku, kuukausittainen

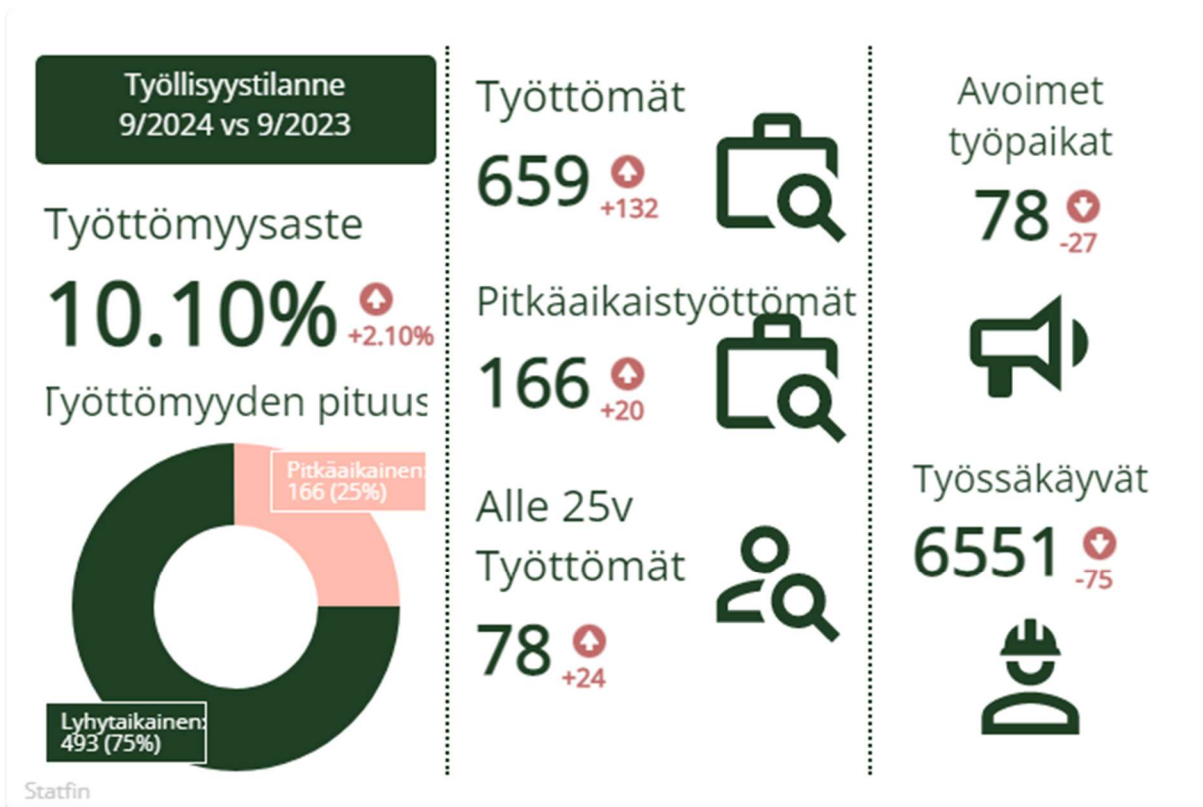
Statfin

Taulukko 2. Työllisyyden kehitys

Vuosi	Työvoiman määrä	Työttömyysaste
09/2024	6551	10,1 %
09/2023	6626	8,0 %
12/2022	6 664	8,2 %
12/2021	6 768	8,9 %
12/2020	6 832	11,0 %

Lähde: TEM tilastotiedote - osuus työvoimasta

Laskennalliset kuntakorvaukset kotoajalla olevat pakolaiset 2024

kuukausi	yhteensä	alle 7-v	yli 7-v	Summa €
Tammikuu	221	19	202	43 207
Helmikuu	208	18	190	40 710
Maaliskuu	209	18	191	40 873
Huhtikuu	213	18	195	41 524
Toukokuu	230	18	212	44 239
Kesäkuu	228	19	209	44 346
Heinäkuu	234	21	213	46 082
Elokuu	248	22	226	48 742
Syyskuu	238	21	217	46 733
Lokakuu	238	19	219	45 975
Marraskuu	245	21	224	47 874

Laskennalliset kuntakorvaukset kotoajalla olevat pakolaiset 2023

kuukausi	yhteensä	alle 7-v	yli 7-v	korvaus €
Tammikuu	32	5	27	7 108
Helmikuu	31	5	26	6 946
Maaliskuu	51	8	43	11 341
Huhtikuu	113	13	100	23 337
Toukokuu	140	14	126	20 528
Kesäkuu	155	13	142	30 180
Heinäkuu	154	12	142	23 135
Elokuu	163	13	150	24 438
Syyskuu	163	12	151	31 104
Lokakuu	168	13	155	32 298
Marraskuu	184	15	169	35 662
Joulukuu	223	20	203	43 911

Laskennalliset korvaukset maksetaan kunnalle automaattisesti maahanmuuttajataustaisten henkilöiden statuksen mukaan, kotikuntamerkinän saamisesta alkaen 3-4 vuotta.

Korvaukset elää sen mukaan miten ihmisiä muuttaa kuntaan tai kunnasta pois, myös kotoutumisajan päättyminen vähentää laskennallista korvausta.

Korvaukset tulevat ja vähentyvät automaattisesti kuukausittain

1.3. Kärkihankkeet

LIITE | KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025

STRATEGISET KÄRKIHANKKEET 2022-2025

Houkuttelevat asuinympäristöt

Monipuolisten ja tulevaisuuden erilaisiin tarpeisiin sopivien asumisympäristöjen kehittäminen.

Suuntaviivoja kärkihankkeen valmisteluun:

- Monipuolinen tonttitarjonta eri puolilla kaupunkia
- Monipuolisten ja laadukkaiden vuokra-asumismahdollisuuksien mahdollistaminen
- Asumisen teemavuoden 2023 toteuttaminen ja hyödyntäminen pitkäkestoisessa asumisteeman kehittämisessä
- Asumistarjonnan markkinoinnin uudet avaukset ja kampanjat
- Asumisympäristön siisteyteen panostaminen
- Eri asuinalueiden ja kylien vahvuustekijöiden korostaminen ja hyödyntäminen
- Kylien, asukkaiden, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden hyödyntäminen houkuttelevan asuin ympäristön toteuttamisessa kaupunkiorganisaation rinnalla
- Torin ja keskustan toiminnan jalostaminen yhteistyössä yhdistysten, yritysten ja asukkaiden kanssa
- Loimaan sisäisten ja ulkoisten liikenneyhteyksien selvitys
- Keskustan ja ranta-alueen kehittämissuunnitelman päivitys

STRATEGISET KÄRKIHANKKEET 2022-2025

Osaavan työvoiman Loimaa

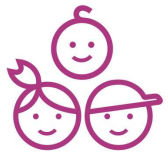
Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen mm. monipuolisia koulutusmahdollisuuksia kehittämällä, yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa.

Suuntaviivoja kärkihankkeen valmisteluun:

- Monikampus-toimintamallin toteutus ja kehittäminen
- Alueen osaajatarpeen ennakointi, koulutuksen kehittäminen työvoimatarpeisiin
- Yritysten ja työmahdollisuuksien tunnettavuuden parantaminen
- Yritysten ja koulujen yhteistyö, esimerkiksi koulujen työpaikka-vierailut

LIITE | KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025

 LOIMAA

STRATEGISET KÄRKIHANKKEET 2022-2025

Lasten ja nuorten Loimaa

Lasten ja nuorten turvallista kasvua tukevien toimintatapojen ja ympäristöjen kehittäminen.

Suuntaviivoja kärkihankkeen valmisteluun:

- Lapsiystävällinen kuntamallin mukaisesti toimiminen.
- Lasten ja nuorten kohtaamispaikkojen sekä matalan kynnyksen harrastamismahdollisuuksien kehittäminen myös erityislasten ja -nuorten harrastamisen tukeminen.
- Nuorten ja lasten osallistumismahdollisuuksien lisääminen ja rooli yhteiskunnallisina vaikuttajina.
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ajanmukaisten ja turvallisten tilojen arviointi ja varmistaminen.

LIITE | KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025

 LOIMAA

Kärkihankkeiden valmistelutilanne 30.9.2024

1. Houkuttelevat asuinympäristöt

Monipuolinen tonttitarjonta eri puolilla kaupunkia

- Mäenpään uudet tontit saatiin myyntiin maaliskuussa 2024. Lisäksi mm. Juvanportin asemakaava on valmistumassa ja Hirvikoskella sekä Alastarossa on asemakaavan päivitys käynnissä, mitkä kaikki lisäävät tarpeita vastaavaa tonttitarjontaa eripuolilla kaupunkia.

Monipuolisten ja laadukkaiden vuokra-asumismahdollisuuksien mahdollistaminen

- Kaupunki on hankkinut 4 uutta vuokra-asuntoa kahdesta uudiskohteesta ja vuokra-asuntoja tarjotaan erityisesti elinkeinoelämän työntekijöiden tarpeisiin. Syksyllä 2024 asunnoista 3/4 on vuokrattu.

Asumisen teemavuoden 2023 toteuttaminen ja hyödyntäminen pitkäkestoisessa asumisteeman kehittämisessä; Asumistarjonnan markkinoinnin uudet avaukset ja kampanjat

- Asumisen teemavuosi 2023 toteutettiin onnistuneesta ja se synnytti uusia tapahtumia ja tempauksia, jotka jatkuvat teemavuodenkin jälkeen ja on toteutettavissa uudestaan suhteellisen pienillä panostuksilla. Esim. Kesänavaus, paalit maaliin, mattojen maalaustempaus
- 2024 vuonna toteutetaan Made in Loimaa -kampanja 11 yrityksen kanssa. Kampanjassa on saatu valtakunnallista näkyvyyttä Loimaalle, loimaalaisille tuotteita valmistaville yrityksille sekä Loimaan ura ja asumismahdollisuuksille. Kampanija on ollut esillä Turun seudun busseissa, Ruutu-palvelussa ja muissa Sanoman sähköisissä kanavissa sekä 7.8. Helsinginsanomien kannessa. Kampanjasivu: www.madeinloimaa.fi
- Asuntopoliittinen ohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2024. Ohjelman toimeenpanosta järjestettiin valtuustoseminaari yhdessä Koy Loimaan vuokra-asuntojen hallituksen kanssa syyskuussa 2024.

Asumisympäristön siisteyteen panostaminen

- Puistokummi ja vastaavat yhteistyömallit jatkuvat. Mm. Alastarolla yhdistys on siistinyt 2024 myynnissä olevia kaupungin rantatontteja.

Eri asuinalueiden ja kylien vahvuustekijöiden korostaminen ja hyödyntäminen; Kylien, asukkaiden, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden hyödyntäminen houkuttelevan asuin ympäristön toteuttamisessa kaupunkiorganisaation rinnalla

- Asukkaiden Loimaa -hanke toteutettiin onnistuneesti 1/2023-3/2024. Hanke aktivoi kyliä ja muita toimijoita asuin ympäristön kehittämiseen ja tiiviimpään yhteistyöhön kaupungin kanssa.
- Loimaan älykkäät kylät -hanke sai Leaderiltä myönteisen rahoituspäätöksen 4/2024. Hanke toteutetaan kaupungin ja 29 loimaalaisen yhdistyksen yhteistyönä.

Torin ja keskustan toiminnan jalostaminen yhteistyössä yhdistysten, yritysten ja asukkaiden kanssa

- Loimaan kauppa ja palvelut ry:n kanssa solmittiin 2024 alussa yhteistyösopimus, joka astui voimaan 4/2024. Sopimuksella yhdistys ottaa vastuuta torivalvonnasta sekä tapahtuma- ja yhteistyökoordinaatiosta Loimaan aseman vahvistamiseksi kaupan ja palveluiden keskuksena.

Loimaan sisäisten ja ulkoisten liikenneyhteyksien selvitys

- Loimaa on aktiivisesti mukana Pro 9 -tie toiminnassa sekä Turku-Loimaa-Toijala-Tampere -taajamajunan kehitystyössä. Työtä tehdään pitkäjänteisesti. Loimaa on sitoutunut Turun vetämään lähijunakehitystyöhön VS-alueella.

Keskustan ja ranta-alueen kehittämissuunnitelman päivitys

- Loimaan torin ja rannan vaihtoehtoisia ideasuunnitelmia on jalostettu asiantuntijoiden avustuksella ja kolme vaihtoehtoista suunnitelmaa julkaistiin 5/2024 ja niihin liittyen toteutettiin kysely. Kysely sai yli 350 vastausta ja vastausten pohjalta laadittiin kokoava ideasuunnitelma, joka julkaistiin 8/2024. Vuoden 2025 talousarvioon tullaan esittämään

rahaa suunnitelman toteutuksen käynnistämiseksi.

2. Osaavan työvoiman Loimaa

Monikampus-toimintamallin toteutus ja kehittäminen, Alueen osaajatarpeen ennakointi, koulutuksen kehittäminen työvoimatarpeisiin

- Loimaan monikampus -yhteistyösopimus solmittu Novidan ja kaupungin välillä 2023 lopulla. Sopimukseen liittyvä osa-aikainen osaamiskoordinaattori aloittanut Novidalla 2/2024 ja mm. monikampus verkkosivut on avattu: <https://www.novida.fi/loimaan-monikampus/>
- Turun AMK ja Loimaan evankelinen kansanopisto toteuttavat maahanmuuttajille suunnatun sosionomi ja tradenomikoulutukset syksystä 2024 alkaen. Kaupunki ja Loimaan monikampus ovat olleet tukemassa koulutuksen mainostamista opiskelijoille ja mahdollisille kummiyrityksille.
- Turun yliopisto liittynyt mukaan Loimaan monikampus osaajaryhmään.

Yritysten ja työmahdollisuuksien tunnettavuuden parantaminen

- Kaupungille palkattiin 2024 alusta rekrytointikoordinaattori, joka maahanmuuttajien työllistymisen lisäksi edistää laajasti yritysten työvoiman saatavuutta ja työmahdollisuuksien esillä oloa. Rekrytointikoordinaattori järjesti mm. kaksi TE-live lähetystä Loimaalle 4/2024, joissa esiteltiin Nordic Tractionin ja Teknologiaklusterin työmahdollisuuksia sekä Anu Suomelan ravintoloiden sekä Kauppalan yritysten työmahdollisuuksia. Tallenteet katsottavissa: https://www.youtube.com/live/oltb_sPCDPo?feature=shared ja <https://www.youtube.com/live/O8ny3laG8yE?feature=shared>

Yritysten ja koulujen yhteistyö, esimerkiksi koulujen työpaikkavierailut

- Monikampuskoordinaattori ottanut yritys-oppilaitosvierailujen koordinoinnista koppia. Vierailuja on jo toteutettu ja koordinaation myötä niitä tullaan lisäämään entisestään.
- Korkeakouluopiskelijoiden vierailijoita on toteutettu yhteistyössä etenkin TurunAMK:n kanssa. Vierailuja kehitetään ja monipuolistetaan osana Loimaan Monikampusta.

3. Lasten ja nuorten Loimaa

- Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen on haettu 11 830 euroa sekä harrastamisen Suomen malliin 46 130 euroa. Lukuvuonna 2023-2024 kerhoja on toiminnassa 38 ja osallistujia niissä on ollut 370-380.
- Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen valmistelu on käynnissä. Palveluverkkoselvityksen toimenpiteet kohdistuvat erityisesti Virttaan, Metsämaan ja kaupunkikeskustan tilakysymyksiin. Virttaan ja Metsämaan päiväkotien hankesuunnitelmat on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.3.2024.

1.4. Loimaan kaupungin taloudellinen tilanne

(Ulkoiset)	Tot 2023	Tot 1-9/ 2023	TA 2024	MTA 2024	Tot 9/ 2024	Erotus TA-käyttö	TOT%	Ennuste
Toimintatuotot	8 840 176	7 878 253	11 087 989	11 697 989	8 330 290	-3 367 699	71,2 %	11 700 000
Myyntituotot	2 392 070	2 908 409	5 411 843	5 564 843	3 319 443	-2 245 400	59,7 %	5 552 843
Maksutuotot	1 018 942	646 268	1 024 000	1 033 000	678 847	-354 153	65,7 %	1 033 000
Tuet ja avustukset	1 900 525	1 715 598	1 238 270	1 684 270	1 501 480	-182 790	89,1 %	1 700 281
Muut toiminta- tuotot	3 528 640	2 607 978	3 413 876	3 415 876	2 830 521	-585 355	82,9 %	3 413 876
Vuokratuotot	3 323 695	2 420 082	3 235 300	3 237 300	2 473 003	-764 297	76,4 %	3 413 876
Muut tuotot	204 945	187 896	178 576	178 576	357 519	178 943	200,2 %	
Toimintakulut	-44 435 260	-34 808 689	-46 711 178	-48 086 618	-34 905 419	13 181 199	72,6 %	-48 031 178
Henkilöstökulut	-24 762 444	-18 434 515	-25 756 296	-26 446 296	-18 840 105	7 606 191	71,2 %	-26 516 296
Palvelujen ostot	-10 601 779	-9 171 494	-11 522 197	-12 133 637	-8 658 355	3 475 282	71,4 %	-12 062 197
Asiakaspalvelujen ostot	-4 305 359	-3 066 242	-3 967 149	-4 197 149	-2 789 595	1 407 554	66,5 %	-
Muiden palvelujen ostot	-6 296 420	-6 105 252	-7 555 048	-7 936 488	-5 868 760	2 067 728	73,9 %	12 062 197
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 201 069	-4 173 518	-5 502 326	-5 502 326	-4 222 826	1 279 500	76,7 %	-5 502 326
Avustukset	-2 059 285	-1 612 225	-2 138 650	-2 212 650	-1 551 883	660 767	70,1 %	-2 158 650
Avustukset kotita- louksille	-483 335	-359 293	-501 400	-501 400	-296 743	204 657	59,2 %	-2 158 650
Avustukset yhtei- söille	-1 575 950	-1 252 932	-1 637 250	-1 711 250	-1 255 140	456 110	73,3 %	
Muut toimintaku- lut	-1 810 683	-1 416 937	-1 791 709	-1 791 709	-1 632 251	159 458	91,1 %	-1 791 709
Vuokratulut	-1 642 663	-1 351 568	-1 695 453	-1 695 453	-1 403 117	292 336	82,8 %	-1 791 709
Muut kulut	-168 020	-65 368	-96 256	-96 256	-229 134	-132 878	238,0 %	
Toimintakate	-35 595 084	-26 930 436	-35 623 189	-36 388 629	-26 575 129	9 813 500	73,0 %	-36 331 178
Verotulot	33 598 386	26 010 771	31 932 542	32 432 542	24 553 650	-7 878 892	75,7 %	32 432 542
Valtionosuudet	10 288 226	7 660 340	8 807 259	9 571 128	7 216 492	-2 354 636	75,4 %	9 571 128
Rahoitustuotot ja -ku- lut	-367 923	-129 097	-725 000	-637 790	-149 233	488 557	23,4 %	-456 640
Korkotuotot	12 173	10 046			34 964	34 964		-456 640
Muut rahoitus- tuotot	253 383	246 563	28 500	115 710	338 620	222 910	292,6 %	
Korkokulut	-622 795	-376 749	-745 100	-745 100	-519 661	225 439	69,7 %	
Muut rahoitusku- lut	-10 684	-8 957	-8 400	-8 400	-3 157	5 243	37,6 %	
Vuosikate	7 923 605	6 611 579	4 391 612	4 977 251	5 045 780	68 529	101,4 %	5 215 852
Poistot ja arvonalen- tumiset	-4 428 162	-3 151 751	-4 448 015	-4 448 015	-3 189 783	1 258 232	71,7 %	-4 748 015
Suunnitelman mu- kaiset poistot	-4 428 162	-3 151 751	-4 448 015	-4 448 015	-3 189 783	1 258 232	71,7 %	-4 748 015
Arvonalentumiset								
Satunnaiset erät								
Tilikauden tulos	3 495 443	3 459 827	-56 403	529 236	1 855 997	1 326 761	350,7 %	467 837
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	51 749	38 812	56 403	56 403	37 483	-18 920	66,5 %	56 403
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 547 192	3 498 639		585 639	1 893 480	1 307 841	323,3 %	524 240

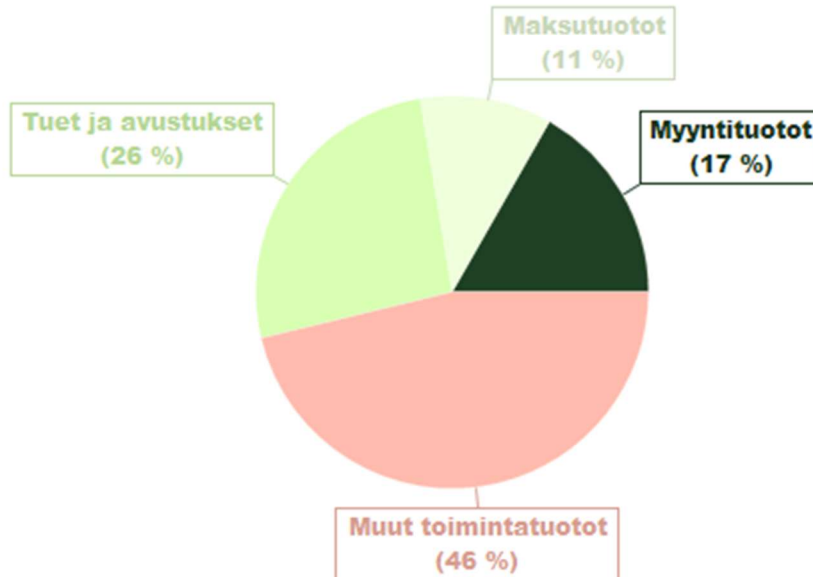
Kappaleessa esitetyt luvut ovat kaupungin ja liikelaitoksen luvut, joista on eliminoitu kaupungin ja liikelaitoksen keskinäiset erät. Vesiliikelaitoksen tulos alijäämäinen 173 t €. Kaupungin tulos ylijäämäinen 2,0 milj.€. Lomapalkkavelka laskettu 30.9.2024 tilanteeseen. Vesiliikelaitoksen tulos on alijäämäinen, koska vuoden viimeinen vesilaskutus tehdään myöhemmin.

Ennusteessa huomioituna 300 000 euroa poistokirjaus tyhjen kiinteistöjen osalta. Sekä Loimaan Kaukolämpö Oy:n lisäosinko 181 150 €.

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot

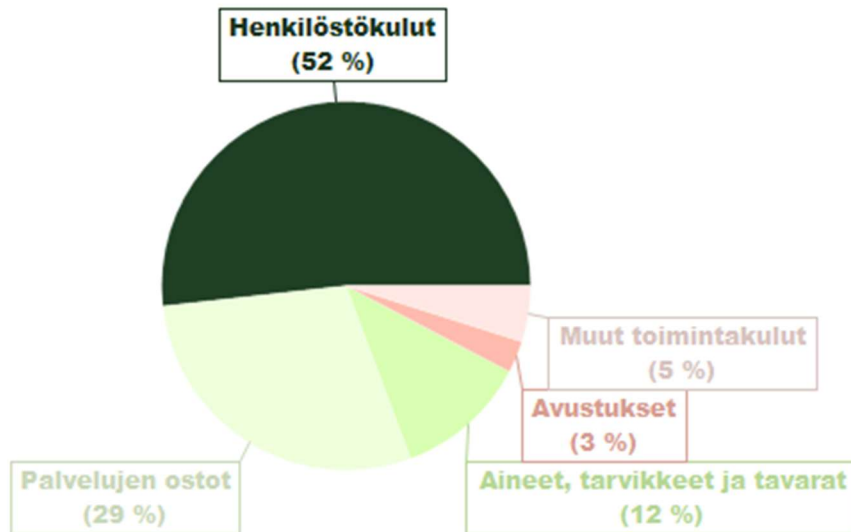
Toimintatuotot olivat syyskuun loppuun mennessä 8,3 milj. euroa eli 71,2 % budjetoidusta. Tuotoissa huomioitavaa on Varhan kiinteistöjen vuokratuotot, valtion avustukset maahanmuuton laskennallisista kustannuksista sekä sivistyspalvelualan tuet ja avustukset. Hankeavustukset on kirjattu alkuvuoden kirjanpitoon, vaikka kohdistuvat osaltaan vasta vuodelle 2025. Käyttöomaisuuden luovutusvoitot (tontti, toimintakeskus) ovat kirjattuna teknisen toimialan tuottoihin.

Toimintakulut

Toimintakulut syyskuun loppuun mennessä olivat 34,9 milj. euroa ja toteumaprosentti 72,6 %. Palvelujen ostoissa on kirjattuna koko vuotta koskevia atk-ohjelma ja -ylläpitokuluja. Palvelujen ostot olivat yhteensä 12,1 milj. euroa eli toteuma 71,4 % budjettiin verrattuna. Aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat yhteensä 5,5 milj. euroa, toteumaprosentti 76,7. Alkuvuoden aikana kirjanpitoon kirjattiin kulueriä, jotka jakaantuvat koko vuodelle.

Muissa toimintakuluissa on kirjattuna vuokratuottoihin Hirvimetsän päiväkodin leasingvuokra sekä it-järjestelmien maksuja 12 kk ajalta. Tämän vuoksi toteumaprosentti vuokratuottoissa on 82,8 %. Muissa kuluissa on kirjattuna pysyvien vastaavien luovutustappio, Hanhenpuiston myynnistä, 183 000 €.

Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valti-
onosuuksilla. Toimintakate oli 26,5 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 73 %.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen
muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka
jää käytettäväksi investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate oli syyskuun lopussa 5,0 milj.
euroa. Talousarviossa koko vuoden vuosikatteenä oli arvioitu 4,9 milj. euroa.

Loimaan kaupungin tulos yhdeksän kuukauden osalta oli ylijäämäinen 1,8 milj. euroa. Loimaan
Vesiliikelaitoksen tulos oli -173 tuhatta euroa alijäämäinen. Kaupungin tulos 1,9 milj. euroa yli-
jäämäinen.

Verotuloja oli kertynyt syyskuun loppuun mennessä 24,5 milj. euroa. Taulukossa näkyy vuosittai-
nen vaihtelu ja verotulojen erittely verolajeittain. Valtionosuuksien toteuma oli 7,2 milj. euroa,
toteumaprosentti 75,4.

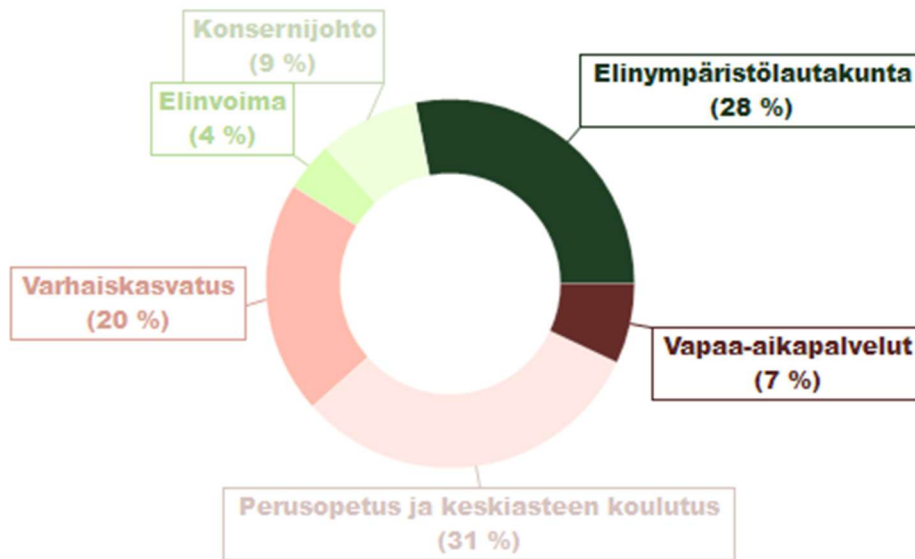
Verotulot 2023 (1000€)	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Yhteensä
Verotulot	6 148	3 540	2 276	2 281	2 423	2 184	3 386	1 648	2 123	26 011
Kunnan tulo- vero	5 482	2 671	1 968	1 984	2 143	1 936	2 046	808	615	19 653
Kiinteistövero	96	- 61	16	34	17	25	1 108	621	1 226	3 082
Osuus yhteisö- veron tuotosta	570	930	293	264	264	222	232	220	282	3 276
Poistoeron vä- hennys (+)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	24

Verotulot 2024 (1000€)	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Yhteensä
Verotulot	2 856	3 093	2 243	2 380	2 455	2 317	3 742	2 495	2 973	24 554
Kunnan tulo- vero	2 360	2 279	1 978	2 117	2 212	2 083	2 177	1 536	1 352	18 094
Kiinteistövero	83	153	34	22	16	33	1 314	779	1 438	3 873
Osuus yhteisö- veron tuotosta	413	661	231	241	227	201	252	180	182	2 587
Poistoeron vä- hennys (+)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	24

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja kulut olivat syyskuun lopussa yhteensä -149 t euroa, josta lainojen korkokulujen osuus oli 519 t euroa. Korkokulut olivat yhteensä 522 t euroa. Muut rahoitustuotot olivat 338 t euroa. Muut rahoitus-
tuotot sisältää osinkotuottoja 308 t euroa. Liikelaitoksen peruspääoman tuotto oli 29 t euroa.

Loimaan kaupungin toimintakulujen jakaantuminen % - / toimialoittain

Toimintakulut	Tot 9/2024	Tot 9/2023
Loimaan peruskaupunki	-33 014 593	-32 785 748
Poikkeusolot	-719	-169 691
Konsernijohto	-2 728 382	-2 360 425
Elinvoima	-1 804 216	-2 099 589
Varhaiskasvatus	-6 569 844	-6 797 177
Perusopetus ja keskiasteen koulutus	-10 729 081	-10 624 842
Vapaa-aikapalvelut	-2 521 935	-2 447 409
Elinympäristölautakunta	-8 360 143	-8 038 283
Tekniikka ja ympäristö -toimialan hallinto	-343 292	-336 668

Konsernijohdon palvelualalle siirtyi 1.1.2024 alkaen kaavoitus. Konsernijohdon hallinnossa on kirjattuna Liedon ympäristöterveydenhuollon kustannukset 10 120 € / kk, jotka ennen kirjattiin hyvinvointilautakunnan kustannuspaikalle.

Kaavoitus siirrettiin konsernijohdon alle vuoden alusta alkaen.

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikapalvelujen palkkakulut kasvaneet vuoden aikana. Teknisen toimialan muut kulut, käyttöomaisuuden luovutustappioihin kirjattu Hanhenpuisto myynti, 183 000 euroa sekä tuottoihin tontti myynti sekä toimintakeskuksen myynti, yhteensä 219 000 euroa. Palvelujen ostot kasvaneet talvikunnossapitokulujen vuoksi.

Sisäiset erät

1 000 € (Sis.)	TP 2023	TOT 9/2023	TA 2024	TA + M 2024	TOT 9/2024	TOT % 9/2024	Poik.
Toimintatuotot	6 821 843	4 982 872	6 727 100	6 727 100	3 232 526	48 %	-3 494 574
Myyntituotot	2 866 190	2 042 155	2 913 600	2 913 600	1 287 822	44 %	-1 625 778
Maksutuotot	0	0	3 000	3 000	183	6 %	-2 817
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0 %	0
Muut toimintatuotot	3 955 653	2 940 717	3 810 500	3 810 500	1 944 521	51 %	-1 865 979
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0 %	0
Toimintakulut	-6 821 843	-4 982 872	-6 727 100	-6 727 100	-3 232 526	48 %	3 494 574
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0 %	0
Palvelujen ostot	-2 844 912	-2 027 486	-2 887 900	-2 887 900	-1 270 716	44 %	1 617 184
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 394	-14 242	-28 900	-28 900	-17 289	60 %	11 611
Avustukset	0	0	0	0	0	0 %	0
Muut toimintakulut	-3 955 537	-2 941 143	-3 810 300	-3 810 300	-1 944 521	51 %	1 865 779
Toimintakate	0	0	0	0	0	0 %	0

Yhteenveto – Tulot – Menot – Netto

Ulkoinen, keskinäinen

€ (Ulk.)	TP 2023	TOT 9/2023	TA 2024	TA + M 2024	TOT 9/2024	TOT % 9/2024	Poik. 2024	Ennuste 2024
Loimaan kaupunki ja vesilaitos								
Toimintatuotot	11 712 823	7 878 253	11 087 989	11 697 989	8 512 245	73 %	-3 185 744	
Toimintakulut	-47 307 907	-34 808 689	-46 711 178	-48 086 618	-35 087 374	73 %	12 999 244	
Toimintakate	-35 595 084	-26 930 436	-35 623 189	-36 388 629	-26 575 129	73 %	9 813 500	
Loimaan peruskaupunki								
Toimintatuotot	8 691 969	5 936 352	7 368 820	7 978 820	6 003 181	75 %	-1 975 639	
Toimintakulut	-44 417 177	-32 799 761	-43 813 012	-45 188 452	-33 014 593	73 %	12 173 859	
Toimintakate	-35 725 208	-26 863 409	-36 444 192	-37 209 632	-27 011 412	73 %	10 198 220	
Kaupunginvaltuusto								
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-39 537	-23 357	-54 387	-54 387	-27 655	51 %	26 732	
Toimintakate	-39 537	-23 357	-54 387	-54 387	-27 655	51 %	26 732	
Tarkastuslautakunta								
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-20 004	-13 765	-28 995	-28 995	-14 169	49 %	14 826	
Toimintakate	-20 004	-13 765	-28 995	-28 995	-14 169	49 %	14 826	
Keskusvaalilautakunta								
Toimintatuotot	29 909		101 000	101 000	59 261	59 %	-41 739	
Toimintakulut	-38 461	-30 792	-101 000	-101 000	-64 392	64 %	36 608	
Toimintakate	-8 552	-30 792			-5 132		-5 132	
Vaikuttajaelimet								
Toimintatuotot					730		730	
Toimintakulut	-4 589	-1 096	-20 002	-20 002	-6 100	30 %	13 902	
Toimintakate	-4 589	-1 096	-20 002	-20 002	-5 370	27 %	14 632	
Poikkeusolot								
Toimintatuotot	551 824	331 965						
Toimintakulut	-196 407	-169 691			-719		-719	
Toimintakate	355 417	162 274			-719		-719	
Kaupunginhallitus								
Toimintatuotot	718 742	238 859	705 420	1 125 420	716 684	64 %	-408 736	
Toimintakulut	-6 038 881	-4 470 832	-6 123 831	-6 379 271	-4 532 599	71 %	1 846 672	
Toimintakate	-5 320 139	-4 231 973	-5 418 411	-5 253 851	-3 815 915	73 %	1 437 936	
Konsernijohto								
Toimintatuotot	224 116	35 066	226 220	226 220	42 397	19 %	-183 823	
Toimintakulut	-3 177 376	-2 360 425	-3 234 231	-3 405 671	-2 728 382	80 %	677 289	
Toimintakate	-2 953 259	-2 325 359	-3 008 011	-3 179 451	-2 685 986	84 %	493 465	
Elinvoima								
Toimintatuotot	494 626	203 794	479 200	899 200	674 287	75 %	-224 913	
Toimintakulut	-2 861 506	-2 110 408	-2 889 600	-2 973 600	-1 804 216	61 %	1 169 384	
Toimintakate	-2 366 880	-1 906 614	-2 410 400	-2 074 400	-1 129 929	54 %	944 471	
Sivistyslautakunta								
Toimintatuotot	3 265 010	2 514 570	2 477 900	2 667 900	2 011 189	75 %	-656 711	
Toimintakulut	-26 937 357	-20 052 013	-26 572 689	-27 492 689	-20 009 083	73 %	7 483 606	
Toimintakate	-23 672 347	-17 537 443	-24 094 789	-24 824 789	-17 997 894	72 %	6 826 895	
Elinympäristölautakunta								
Toimintatuotot	4 126 484	2 850 958	4 084 500	4 084 500	3 215 317	79 %	-869 183	
Toimintakulut	-11 142 074	-8 038 283	-10 912 108	-11 112 108	-8 360 143	75 %	2 751 965	
Toimintakate	-7 015 590	-5 187 325	-6 827 608	-7 027 608	-5 144 826	73 %	1 882 782	
Loimaan Vesi -liikelaitos								
Toimintatuotot	3 020 855	1 941 900	3 719 169	3 719 169	2 509 065	67 %	-1 210 104	
Toimintakulut	-2 890 730	-2 008 928	-2 898 166	-2 898 166	-2 072 781	72 %	825 385	
Toimintakate	130 124	-67 027	821 003	821 003	436 283	53 %	-384 720	

1.5. Vuoden 2024 talousarvion oikeellisuus

Syyskuun talouskatsauksen perusteella Loimaan kaupungin talous toteutuu budjetoidusti.

Tavoitteellinen 30.9.2024 talousarvion toteumaprosentti on 75 %, jolloin kulut ja tuotot toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Poikkeamien selitykset löytyvät palvelualojen tekstiosuuksista.

1.6. Henkilöstö

Uusi kunta-alan virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.5.2022 – 30.4.2025.

Kunta-alan sopimuskorotukset 1.5.2024 ja 1.6.2024.

Sopimukset ovat allekirjoitettu tammikuussa 2023.

KVTES

yleiskorotus 1.6.2024 2,27 %

paikallinen järjestelyerä 1.6.2024 0,4 % + 0,33 %

kehittämishjelmaerä (paikallinen erä) 1.6.2024 1,00 %

OVTES

yleiskorotus 1.5.2024 0,77 % ja 1.6.2024 1,50 %

paikallinen järjestelyerä 1.6.2024 0,4 % + 0,33 %

kehittämishjelmaerä (paikallinen erä) 1.6.2024 0,60 %

kehittämishjelmaerä (keskitetty erä) 1.6.2024 0,32 %

Ovtes sopimusmuutokset 1.8.2024 lukien:

Koulu- ja kuntakohtainen lisätehtävä, korotus 10 %:lla.

Kirjaston hoitotyö, kokoelmien hoitotyö, musiikkiesitysten hoito, av-välineiden hoito, tietotekniikkavastaavan työ, oppilaskunnan ohjaustyö, kerhotyö sekä koulumatkakuljetusoppilaiden ohjaustyö: ylituntipalkkioperuste muuttui 1.8.2024 lukien hinnoitetunnuksen 40304005 mukaiseksi opetusvelvollisuudella 18 ollen kaikille sama.

OVTES osio G

yleiskorotus 1.5.2024 0,77 % ja 1.6.2024 1,50 %

paikallinen järjestelyerä 1.6.2024 0,40 % ja 0,33 %

kehittämishjelmaerä (paikallinen erä) 1.6.2024 1,00 %

TS

yleiskorotus 1.6.2024 2,27 %

paikallinen järjestelyerä 1.6.2024 0,4 % + 0,33 %

kehittämishjelmaerä (paikallinen erä) 1.6.2024 0,881 %

TTES

yleiskorotus 1.6.2024 2,27 %

paikallinen järjestelyerä 1.6.2024 0,4 % + 0,33 %

kehittämishjelmaerä (paikallinen erä) 1.6.2024 1,00 %

Henkilöstökulujen määrä tammi-syyskuussa 2024 oli 18,8 miljoonaa euroa. Toteumaprosentti oli 71,2 %.

Lomapalkkavarauus on ajettu 30.9.2024 tilanteen mukaisena sisältäen säästövapaat, pitämättömät lomat lomavuosilta 2023 ja 2024, sekä lomakertymä ajalta 1.4. – 30.9.2024.

Lomarahojen maksupäivä oli 1.7.2024, eli eivät sisälly 2. neljänneksen palkkasummiin (aiempina vuosina maksupäivä ollut 30.6.).

30.9.2024

Palvelualue	30.9.2023	Kokoaikaiset 100%				Osa-aikaiset < 100%				Työllistetyt		30.9.2024	Ero-tus
		Vakinai-set 30.9.2023	Vakinai-set 30.9.2024	Määräaikai-set 30.9.2023	Määräaikai-set 30.9.2024	Vakinai-set 30.9.2023	Vakinai-set 30.9.2024	Määräaikai-set 30.9.2023	Määräaikai-set 30.9.2024	Työlliste-tyt 30.9.2023	Työlliste-tyt 30.9.2024		
Hallinto	18	16	16	0	4	1	1	1	0	0	0	21	3
Elinvoima	35	14	13	11	4	0	1	1	0	8	2	20	-15
Sivistys	395	277	250	67	62	30	50	13	41	2	1	404	9
Elinympäristö	76	58	57	10	20	4	7	2	2	1	2	88	12
Loimaan Vesi	13	13	13	0	2	0	0	0	0	0	0	15	2
YHTEENSÄ	537	378	349	88	92	35	59	17	43	11	5	548	11
Muutos edel-liseen kuu-kauteen kpl			-29		4		24		26		-6		

Luvuissa on mukana myös palkattomilla vapailla olevat, joista joillakin on sijaiset palkattuna.

Ei sisällä sivutoimisia tuntiopettajia

Keskeytykset	1.1. - 30.9.2023	1.1.-30.9.2024
Sairauslomat kpv	4 896	5088
Tapaturmat kpv	45	235
Terveysperusteisten poissaolojen palkkakustannus ilman sivukuluja	408 678	445632
Kuntoutustuki kpv	362	529
Talkoovapaat kpv	145	220
Talkoovapaat sivukuluineen euroa	14 925	19946

* sairauslomat sisältää vapaa-ajan tapaturmat

** tapaturmat sisältää työtapaturmista aiheutuneet poissaolot

Pitkällä vapaalla / henkilömäärä	30.9.2023	30.9.2024
Sairausloma (palkaton)	3	3
Työtapaturma (palkaton)	1	0

Kuntoutustuki (palkaton)	1	1
Perhevapaat (palkallinen ja palkaton)	13	7
Vuorotteluvapaa (palkaton)	3	2
Opintovapaa (palkaton)	7	2
Muu palkaton vapaa	9	1
YHTEENSÄ	37	16

2. Käyttötalouden ja toiminnan toteutuminen

2.1. Kaupunginvaltuusto

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1- 9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintakulut	-39 537	-23 357	-54 387	-54 387	-27 655	50,8 %	-4 298
Henkilöstökulut	-22 063	-12 337	-24 887	-24 887	-14 027	56,4 %	-1 690
Palkat ja palkkiot	-21 723	-12 058	-20 700	-20 700	-13 013	62,9 %	-955
Henkilösivukulut	-339	-279	-4 187	-4 187	-1 014	24,2 %	-735
Eläkekulut	-311	-255	-3 502	-3 502	-851	24,3 %	-596
Muut henkilösivukulut	-29	-24	-685	-685	-163	23,7 %	-139
Palvelujen ostot	-12 217	-8 505	-8 800	-8 800	-5 048	57,4 %	3 457
Muiden palvelujen ostot	-12 217	-8 505	-8 800	-8 800	-5 048	57,4 %	3 457
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-123	-28	-200	-200	-305	152,4 %	-277
Ostot tilikauden aikana	-123	-28	-200	-200	-305	152,4 %	-277
Muut toimintakulut	-5 133	-2 487	-20 500	-20 500	-8 275	40,4 %	-5 788
Vuokrakulut			-20 000	-20 000	-4 934	24,7 %	-4 934
Muut kulut	-5 133	-2 487	-500	-500	-3 341	668,1 %	-854
Toimintakate	-39 537	-23 357	-54 387	-54 387	-27 655	50,8 %	-4 298

Toteutuu alle budjetoidun.

2.2. Tarkastuslautakunta

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1- 9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintakulut	-20 004	-13 765	-28 995	-28 995	-14 169	48,9 %	-404
Henkilöstökulut	-4 974	-3 611	-7 695	-7 695	-4 357	56,6 %	-746
Palkat ja palkkiot	-4 900	-3 538	-6 400	-6 400	-4 174	65,2 %	-636
Henkilösivukulut	-74	-74	-1 295	-1 295	-184	14,2 %	-110
Eläkekulut	-68	-68	-1 083	-1 083	-133	12,3 %	-66
Muut henkilösivukulut	-6	-6	-212	-212	-50	23,7 %	-44
Palvelujen ostot	-15 030	-10 154	-21 300	-21 300	-9 812	46,1 %	342
Muiden palvelujen ostot	-15 030	-10 154	-21 300	-21 300	-9 812	46,1 %	342
Toimintakate	-20 004	-13 765	-28 995	-28 995	-14 169	48,9 %	-404

Toteutuu alle budjetoidun.

2.3. Keskusvaalilautakunta

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintatuotot	29 909		101 000	101 000	59 261	58,7 %	59 261
Tuet ja avustukset	29 909		101 000	101 000	59 261	58,7 %	59 261
Toimintakulut	-38 461	-30 792	-101 000	-101 000	-64 392	63,8 %	-33 601
Henkilöstökulut	-24 279	-23 226	-90 169	-90 169	-47 440	52,6 %	-24 213
Palkat ja palkkiot	-21 776	-20 857	-75 000	-75 000	-40 614	54,2 %	-19 757
Henkilösivukulut	-2 503	-2 369	-15 169	-15 169	-6 826	45,0 %	-4 457
Eläkekulut	-2 097	-1 982	-12 690	-12 690	-6 195	48,8 %	-4 213
Muut henkilösivukulut	-406	-387	-2 479	-2 479	-631	25,5 %	-244
Palvelujen ostot	-9 704	-6 964	-10 831	-10 831	-5 912	54,6 %	1 052
Muiden palvelujen ostot	-9 704	-6 964	-10 831	-10 831	-5 912	54,6 %	1 052
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 447	-205			-83		121
Ostot tilikauden aikana	-1 447	-205			-83		121
Muut toimintakulut	-3 031	-397			-10 957		-10 560
Muut kulut	-3 031	-397			-10 957		-10 560
Toimintakate	-8 552	-30 792			-5 132		25 660

Keskusvaalilautakunta huolehtii kunnallisten ja valtiollisten vaalien järjestämisestä kaupungin alueella. Vuonna 2024 järjestettiin kahdet vaalit: Presidentinvaalit ja Europarlamenttivaalit.

Presidentinvaaleissa käytiin kaksi äänestyskierrosta:

Presidentinvaalien ensimmäisellä kierroksella äänioikeutettuja oli 12346 henkilöä, ääniä annettiin 8933 kpl äänestysprosentin ollessa 72,4 %.

Presidentinvaalien toisella kierroksella äänioikeutettuja oli 12346 henkilöä, ääniä annettiin 8141 kpl äänestysprosentin ollessa 65,9 %.

Europarlamenttivaaleissa äänioikeutettuja oli 12333 henkilöä, ääniä annettiin 4521 kpl äänestysprosentin ollessa 36,7 %.

Vaalit toteutuivat suunnitelmien mukaisesti eikä mitään ongelmia havaittu.

2.4. Vaikuttajatoimielimet

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintatuotot					730		730
Muut toimintatuotot					730		730
Muut tuotot					730		730
Toimintakulut	-4 589	-1 096	-20 002	-20 002	-6 100	30,5 %	-5 004
Henkilöstökulut	-1 700		-10 002	-10 002	-3 523	35,2 %	-3 523
Palkat ja palkkiot	-1 700		-8 320	-8 320	-3 514	42,2 %	-3 514
Henkilösivukulut			-1 682	-1 682	-10	0,6 %	-10
Eläkekulut			-1 408	-1 408			
Muut henkilösivukulut			-274	-274	-10	3,5 %	-10
Palvelujen ostot	-1 496	-389			-1 149		-760
Muiden palvelujen ostot	-1 496	-389			-1 149		-760
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98	-98					98
Ostot tilikauden aikana	-98	-98					98
Muut toimintakulut	-1 294	-608	-10 000	-10 000	-1 428	14,3 %	-819
Muut kulut	-1 294	-608	-10 000	-10 000	-1 428	14,3 %	-819
Toimintakate	-4 589	-1 096	-20 002	-20 002	-5 370	26,8 %	-4 274

Nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto

Nuorisovaltuuston jäsenet: Roger Penter, Rasmus Järvinen, Lauri Korkeakangas, Martta Lehto, Leevi Mäkelä, Markus Mäkelä, Juho Oksanen, Akseli Pietilä, Elina Pietilä, Erica Savila ja Joonatan Värjönen. Sihteerinä Teija Aartola-Jalonen.

Nuorisovaltuuston määrärahat ja toteuma sivistystoimen alla.

Vammaisneuvoston jäsenet: Oili Saarikko, Eeva Anttila, Kerttu Dahlström, Mertsu Heinonen (tilalle KH 21.8. alk. tilalle Sirkka Lindell), Aatos Julku, Maija-Liisa Järvinen ja Eila Nummila. Sihteerinä Outi Friberg.

Vanhusneuvoston jäsenet: Jorma Rinne, Marja Koskenmäki, Veikko Heikkilä, Eino Knuutila, Jorma Koivisto, Jukka Korvenpää, Eino Merta, Sirkka Pietilä, Veikko Ruohonen, Leila Suomi ja Asta Suominen. Sihteerinä Sami Männistö.

2.5. Poikkeusolot

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1- 9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintatuotot	551 824	331 965					-331 965
Tuet ja avustukset	551 824	331 965					-331 965
Toimintakulut	-196 407	-169 691			-719		168 972
Henkilöstökulut	-63						
Palkat ja palkkiot	-63						
Palvelujen ostot	-194 679	-167 750			-700		167 050
Muiden palvelujen ostot	-1 441	-1 018			-700		318
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 666	-1 849			-19		1 830
Ostot tilikauden aikana	-1 666	-1 849			-19		1 830
Muut toimintakulut	0	-92					92
Vuokratulot	0	-92					92
Toimintakate	355 417	162 274			-719		-162 993

Vuonna 2023 kirjattu maahanmuuton laskennalliset korvaukset sekä soten siirtyvät kustannukset. Vuonna 2024 vain soten siirtyvät kustannukset.

2.6. Kaupunginhallitus

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1- 9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toiminta- tuotot	718 742	238 859	705 420	1 125 420	716 684	63,7 %	477 825
Myynti- tuotot	271 023	17 232	240 374	240 374	5 358	2,2 %	-11 874
Maksu- tuotot	10 752	7 252			13 686		6 433
Tuet ja avustuk- set	328 350	154 354	454 970	874 970	643 763	73,6 %	489 409
Muut toi- minta- tuotot	108 617	60 020	10 076	10 076	53 877	534,7 %	-6 143
Vuokra- tuotot					100		100
Muut tuotot	108 617	60 020	10 076	10 076	53 777	533,7 %	-6 243
Toimintaku- lut	-6 038 881	-4 470 832	-6 123 831	-6 379 271	-4 532 599	71,1 %	-61 766
Henkilös- tökulut	-2 531 228	-1 916 229	-2 780 399	-2 780 399	-1 930 794	69,4 %	-14 564
Palkat ja palkkiot	-2 039 347	-1 560 607	-2 201 887	-2 201 887	-1 570 128	71,3 %	-9 520
Henkilösi- vukulut	-491 881	-355 622	-578 512	-578 512	-360 666	62,3 %	-5 044
Eläkeku- lut	-421 201	-306 201	-505 721	-505 721	-269 293	53,2 %	36 908
Muut henki- lösivuku- lut	-70 680	-49 421	-72 791	-72 791	-91 373	125,5 %	-41 952
Palvelujen ostot	-2 144 030	-1 576 246	-1 991 850	-2 173 290	-1 637 231	75,3 %	-60 984
Muiden palvelu- jen ostot	-2 067 014	-1 531 703	-1 951 850	-2 133 290	-1 607 548	75,4 %	-75 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-306 486	-221 781	-307 870	-307 870	-222 134	72,2 %	-353
Ostot tili- kauden aikana	-306 486	-221 781	-307 870	-307 870	-222 134	72,2 %	-353
Muut toi- mintaku- lut	-153 424	-79 424	-91 462	-91 462	-61 881	67,7 %	17 543
Vuokra- kulut	-85 419	-68 155	-70 750	-70 750	-63 197	89,3 %	4 958
Muut ku- lut	-68 005	-11 269	-20 712	-20 712	1 316	-6,4 %	12 585
Toiminta- kate	-5 320 139	-4 231 973	-5 418 411	-5 253 851	-3 815 915	72,6 %	416 058

Kaavoitus siirtyi kaupunginhallituksen alle 1.1.2024 alkaen. Muutoin toteutuu talousarvion mukaisesti.

2.5.1. Konsernijohto

Toimiala: Konsernijohto

Toimielin: Kaupunginhallitus

Palveluala: Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus

Konsernijohto -toimiala sisältää kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toiminnan sekä hallituksen ja valtuuston valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa toimintaa, hallintoa ja taloutta. Hallitus vastaa toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja johtaa hallituksen alaisena hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta hallituksen käsiteltäväksi (Hallintosääntö 2§).

Hallintopalvelut -palveluala vastaa konsernijohdon palvelujen, hallinnon ja muiden tehtävien järjestämisestä sekä palvelualansa kehittamisestä ja henkilöstön työnjaon yhteensovittamisesta.

Palveluala vastaa keskitetyistä hallinto-, henkilöstö-, talous- ja it-palveluista.

Kaavoitus siirtyi kaupunginhallituksen alaisuuteen 1.1.2024 alkaen. Kaavoituksella suunnitellaan kaupunkilaisia ja elinkeinoelämää palveleva ympäristö niin, että se on hallittu, taloudellinen, viihtyisä ja kestävä kehitystä tukeva kokonaisuus.

Hallintopalvelut –palvelualalla on seuraavat palveluyksiköt esimiehineen (sijaisineen):

- Talous- ja it-palvelut; talousjohtaja (taloussihteeri),
- Henkilöstöpalvelut; henkilöstöpäällikkö (henkilöstösihteeri),
- Yleishallinto; hallintopäällikkö (henkilöstöpäällikkö).
- Palveluun sisältyy joukkoliikenne, verotuskustannukset, henkilöstön työterveyspalvelut. Varsinais-Suomen liiton, Kuntaliiton ja Kunnallisen työmarkkinalaitoksen maksuosuudet.

Toimintaympäristön muutos / **Syyskuu 2024 osavuosisikatsaus**

Kaavoitus

Keskeneräisiä kaavatoita on 9/2024 tilanteessa valmistelussa neljä, joita kaikkia suunnitellaan omana työnä. Kaavoituksen edellyttämiä lisäselvityksiä tilataan konsulttitöinä. Tavanomaisesta vuodesta poiketen kaavoituksella on myös tuloja yksityisaloitteisesta kaavasta ja valtionavustuksesta. Kaavoituksen osalta on pysytty talousarviossa. Määrärahat elinvoiman alla.

IT, talous, henkilöstöpalvelut ja hallinto

Presidentinvaalit ja Eu-vaalit järjestettiin kevään 2024 aikana.

IT-palveluiden varallaolo päättyy 1.7.2024 alkaen. Kriittisten palveluiden kohdalla IT-päivystäjä JMJPing Oy.

Osallistava budjetointi toteutetaan vuonna 2024 teemalla seniorit. Määräraha 20 000 euroa.

Inspira Oy:ltä tilattiin Loimaan kaupungin tilannekuva ja investointikyky katsaus 10 vuodeksi eteenpäin.

Pysyvien vastaavien kirjanpito-ohje päivitettiin sekä poistosuunnitelma 1.1.2024 alkaen.

Henkilöstöpäällikön virkaan valittiin KH 17.6.2024 § 166 Eveliina Kiiski.

Sijoitukset päätettiin kilpailuttaa kaupunginvaltuuston 11.12.2023 hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. (KH 19.8.2024 § 201)

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Vakituisia henkilöstöä konsernijohdolla on 16. Palvelusihteerin työpanoksesta osa siirtynyt sivistyspalvelualalle.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Konsernijohdon toimitiloina ovat Ylistaronkatu 36 sekä Alastaron entisen kunnantalon tilat.

Kauppalankatu 3 –tiloissa on edelleen keskusarkisto.

Kauppalankatu 3 (kaupungintalo) jatkokäyttö ja toimenpiteet. Kiinteistöjen ylläpito-ohjelman käsittely ja päätökset.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

It-palvelut (palvelimet, koneiden ja laitteiden leasing -sopimukset, ohjelmistolisenssit), työterveyshuolto sekä verotuspalvelut.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta seurataan säännöllisesti kuukausiraportoinnissa ja osavuosisikatsauksissa. Johtoryhmä käsittelee säännöllisesti riskienhallintaa mm. palvelujen jatkuvuuden turvaamisen sekä turvallisuuden riskienhallinnan näkökulmasta.

Palvelualoja ohjeistetaan ylläpitämään ja päivittämään omien toimialojensa riskienhallintaan ja palvelujen jatkuvuuden hallintaan liittyvät suunnitelmat (mm. pelastussuunnitelmat sekä vesihuollon toimivuuteen liittyvät suunnitelmat).

Sopimusten hallinta ja valvonta on keskeinen osa riskienhallintaa.

Osallistuminen ”Turvallinen ja kriisinkestävä kunta” –asiantuntijaverkostoon. Verkoston tavoitteena on kuntien turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallinnan yhteistyö. Toimenpiteinä on seminaareja, työpajoja, koulutuksia sekä monipuolista viestintää. Viestintä ja tiedon jakaminen muodostavatkin keskeisen perustan verkoston toiminnalle.

Talousarvion käyttösuunnitelmien valmistelussa, kehityskeskusteluissa ja palvelualojen toiminnan ohjauksessa ja menettelytavoissa painotetaan ennakoivaa riskien hallintaa – riskien tunnistamista ja vaikutusten arviointia.

Kaupunginhallituksen tunnistamat olennaisimmat konsernia ja koko kaupunkia koskevat riskit ovat:

Strateginen riski: Asukasmäärän lasku ja ikärakenteen muutoksen tuomat haasteet

Taloudelliset riskit: Verotulojen ja valtionosuuksien äkilliset muutokset

Toiminnallinen riski: Soten siirtymisen vaikutus jäljellä olevan kunnan toimintojen ja rahoituksen turvaamisen kannalta. Valtionosuuksien muutokset lakiperusteisuuteen liittyen ja niiden kompensointi täysimääräisesti.

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintatuotot	224 116	35 066	226 220	226 220	42 397	18,7 %	7 331
Myyntituotot	95 526	15 946	58 800	58 800	3 297	5,6 %	-12 649
Maksutuotot	3 246	3 246			4 470		1 223
Tuet ja avustukset	49 452	-33 422	167 420	167 420	7 780	4,6 %	41 202
Muut toiminta- tuotot	75 892	49 295			26 850		-22 445
Muut tuotot	75 892	49 295			26 850		-22 445
Toimintakulut	-3 177 376	-2 360 425	-3 234 231	-3 405 671	-2 728 382	80,1 %	-367 958
Henkilöstökulut	-1 055 476	-787 604	-1 271 185	-1 271 185	-1 028 702	80,9 %	-241 098
Palkat ja palkkiot	-845 769	-643 727	-964 005	-964 005	-834 371	86,6 %	-190 644
Henkilösivukulut	-209 708	-143 877	-307 180	-307 180	-194 331	63,3 %	-50 454
Eläkekulut	-177 871	-124 158	-275 311	-275 311	-139 627	50,7 %	-15 469
Muut henkilösivu- kulut	-31 837	-19 719	-31 869	-31 869	-54 704	171,7 %	-34 985
Palvelujen ostot	-1 715 871	-1 305 814	-1 600 946	-1 752 386	-1 426 301	81,4 %	-120 487
Muiden palvelujen ostot	-1 697 003	-1 288 849	-1 600 946	-1 752 386	-1 426 012	81,4 %	-137 163
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-270 144	-197 997	-273 290	-273 290	-206 715	75,6 %	-8 719
Ostot tilikauden ai- kana	-270 144	-197 997	-273 290	-273 290	-206 715	75,6 %	-8 719
Muut toimintakulut	-122 061	-55 187	-68 810	-68 810	-46 514	67,6 %	8 673
Vuokratulot	-56 251	-45 051	-51 850	-51 850	-49 280	95,0 %	-4 228
Muut kulut	-65 810	-10 136	-16 960	-16 960	2 765	-16,3 %	12 901
Toimintakate	-2 953 259	-2 325 359	-3 008 011	-3 179 451	-2 685 986	84,5 %	-360 627

IT-palveluissa koko vuoden ohjelmistojen tuki- ja ylläpitomaksuja tullut alkuvuoden aikana. Muutoin toteutuu talousarvion mukaisesti. Henkilöstömuutoksien ja sairaslomien vuoksi sijaiskulut ylittyvät loppuvuoden aikana.

Kaavoitus siirtynyt konsernijohdon alle. Tämän vuoksi toteumat ylittyvät talousarviosta. Määrärahat näkyvät elinvoiman alla.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

1.1. Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Osaavan työvoiman tarjonnan, ongelmien ja ratkaisukeinojen säännöllinen arviointi sekä ratkaisutoimenpiteet yhdessä yritysten ja koulutustahojen kanssa.	Työllisyys-/työttömyysaste Työvoiman määrä	Työvoiman määrä oli syyskuussa 6626 ja työttömyysaste 10,1 %.	Toteutuu osittain

Valmistautuminen paikallisten / seudullisten työvoimapalvelujen järjestämiseen osana 1.1.2025 TE-palvelu-uudistusta.		Te-uudistusvalmistelu on jatkunut vuoden aikana.	Toteutuu osittain
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Asumisympäristö/-vaihtoehdot ja yritysten toimintaympäristöt ovat alueellisessa vertailussa kilpailukykyisiä	Yrittäjyytyvyisyys, nettomuutto Asumisen ja yritystoiminnan kustannusvertailut	Asukkaita oli syyskuussa 15.xxxx. Asukkaita oli xx vähemmän kuin vuosi sitten.	Toteutuu osittain
Loimaan sisäisten asiointi ja liikenneyhteyksien tarve-, vaihtohto- ja toimenpidesuunnitelma 2023-2024.	Loimaalle / Loimaalta muutaneiden määrä	Sisäinen asiointi ja liikenneyhteydet valmisteilla.	Aloittamatta
Turku-Loimaa-Toijala lähijunaliikenteen toimintaedellytysten selvitykset 2022-2023 ja päätökset vuonna 2023-2024.		Lähijunaliikenne selvityksessä.	Valmisteilla

<p>Monipuolinen tonttitarjonta eripuolilla kaupunkia.</p> <p>Kevyt liikenne, palvelujen saavutettavuus ja viihtyisä elinympäristö huomioitu erityisesti kaavoituksessa.</p> <p>(Tämä on siirretty elinvoiman tavoitteista konsernijohdon alle kaavoituksen siirryttyä 1.1.2024)</p>	<p>Uusia kaavoja laaditaan kaavoitusohjelman mukaisesti huomioiden eri alueiden erityispiirteet ja hyödynnetään alueiden vahvuuksia. Tonttien riittävyttä seurataan eripuolilla kaupunkia pitkäjänteisesti ja siihen reagoidaan kaavoitusohjelmassa.</p> <p>Kaavoitusohjelmassa huomioidaan, että taajamissa on kysyntää vastaava määrä rivitalo- ja kerrostalotontteja.</p> <p>Huomioidaan kaavatöissä tarpeelliset kevyen liikenteen reitit, sijoitetaan tarpeita vastaava määrä tontteja palveluiden saavutettaviin sekä suunnitellaan viihtyisiä asuinympäristöjä.</p>	<p>Loimaan maapoliittinen ohjelma tuli voimaan vuoden 2024 alussa, jonka osalta kaavoituksella edistettäviä tavoitteita ovat mm. riittävä tonttitarjonta, olemassa olevien yhdyskuntarakenteiden ja alueiden vahvuuksien hyödyntäminen sekä asemakaavan mukaisten käyttötarkoitusten uudelleenarvioinnit ja tiivistämisen edistämiset. Nämä tavoitteet, sekä mm. kevyen liikenteen yhteydet ja ympäristön laatu, otetaan huomioon vuoden 2024 aikana valmistelussa olevissa asumista tai asuinympäristöä koskeissa kaavatöissä:</p> <p>Hirvikosken asemakaavan muutos</p> <ul style="list-style-type: none"> - luonnos ja asukastilaisuus 2023 lopulla - kaavaehdotus valmistelussa <p>Juvanportin asuinalueen asemakaava</p> <ul style="list-style-type: none"> - voimaan 2/2024 <p>Lamminkadun alueen asemakaava ja asemakaavan muutos</p> <ul style="list-style-type: none"> - ehdotus nähtävillä 5-6/2024 <p>Teollisuusraiteen itäisen osan ja sen ympäristön asemakaavatyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaavan käynnistys 5/2024, asukastilaisuus 6/2024 - luonnoksen valmistelu kaavatoimikunnassa 9/2024 	<p>Toteutuu</p>
<p>1.3. Luomme kilpailukykyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää</p>			
<p>Toiminnallinen tavoite</p>	<p>Tavoitetaso</p>	<p>Arviointi</p>	<p>Arvioinnin tila</p>

Loimaa on seudullinen yritys-, asiointi- ja palvelukeskittymä	Yritys- ja asukaskysely / toimialojen sisäinen itsearviointi	Asukas- ja yrityskyselyjä tehty tori ja ranta-alueen kehittämisen yhteydessä. Osallistuva budjetoinnin yhteydessä. Teuudistuksen yhteydessä kauppakamarin kysely.	Toteutuu
<p>Tarjoamme monipuolisia yritystontteja eri puolilla kaupunkia ja tuemme kaavoituksella vihreää siirtymää edistävään liiketoiminnan kehitystä Loimaalla.</p> <p>(Tämä on siirretty elinvoiman tavoitteista konsernijohdon alle kaavoituksen siirryttyä 1.1.2024)</p>	<p>Monipuolista yritystonttitarjontaa ylläpidetään kaavoitusohjelman kautta.</p> <p>Vihreää siirtymää edistävien toimintojen sijoittumispotentiaalia selvitetty valtion avustusta hyödyntäen (haku päätty 12.1.2024). Tulokset huomioidaan tulevissa kaavoitusohjelmissa.</p>	<p>Yritystoimintaa koskevia kaavatöitä:</p> <p>Lamminkadun alueen asemakaava ja asemakaavan muutos - ehdotus nähtävillä 5-6/2024</p> <p>Alastaron eteläosan asemakaavatyö - käynnistynyt loppuvuonna 2023 - Luonnosta valmistelu kaavoitokunnassa 9/2024</p> <p>Virtaalla Häkkisentien asemakaavan muutos - voimaan 4/2024. - Yksityisaloitteisesta kaavamuutoksesta tehty kaavoitus-sopimus.</p> <p>Teollisuusraiteen itäisen osan ja sen ympäristön asemakaavatyö - kaavatyö käynnistyi 5/2024 - Luonnosta valmistelu kaavoitokunnassa 9/2024</p> <p>Vihreän siirtymän sijoittumiselvityksestä ei myönnetty valtionavustusta. Työ käynnistetään pienimuotoisempaan.</p>	Toteutuu osittain
2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Asukkaiden kannustaminen osallistumaan hyvinvointia edistäviin harrastuksiin	Hyte-kerroin	Kunnilla ja hyvinvointialueilla on yhteinen vastuu alueen asukkaiden hyvinvoinnista. HYTE-neuvottelut ovat osa kuntien yhdyspintatyötä.	Valmisteilla

Yhdistysten ja järjestöjen tukeminen järjestämään yhdessä kaupungin kanssa hyvinvoinnin tukiverkoston.	Hyvinvointikertomuksen seurantatiedot. Arviointi ja raportointi osana osavuositiedotusta ja toimintakertomusta.	Yhdistysten tehdään yhteistyötä ja yhteistyötä tiivistetään uuden hyvinvointisuunnitelman laatimisen yhteydessä.	Valmisteilla
Ikääntymissuunnitelman 2021–2024 (KV 21.6.2021) linjaukset, tavoitteet ja toimenpiteet otetaan huomioon palvelujen ja toimintojen suunnittelussa ja valmistelussa.	Ikääntymissuunnitelman tavoitteista, resursseista ja rahoituksesta päätetään vuosittain osana talousarvion valmistelua ja päätöksentekoa. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan osana toimi- ja palvelualueiden talouden ja toiminnan raportointia.	HYTE-neuvottelut on aloitettu vuoden 2023 aikana kunnassa toimivien vaikuttamistoimielimien ja järjestöjen edustajien kanssa.	Toteutuu osittain

2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Hyvinvointikertomuksen uudistaminen sekä tietojen säännöllinen seuranta, arviointi ja toimenpiteet.	HYTE-kerroin Hyvinvointikertomuksen indikaattorit Kouluterveyskyselyn indikaattorit Sotkanet-tietokannan indikaattorit	Hyvinvointisuunnitelmaa on aloitettu valmistelemaan uudelle valtuustokaudelle.	Valmisteilla

2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Osallistamisohjelman (KH 20.12.2021) osallistamisen ja vaikuttamismahdollisuuksien menettelytapojen ja toimenpiteiden soveltaminen ja hyödyntäminen		Osallistuvan budjetoinnin hankkeet löytyvät kaupungin kotisivuilta.	Toteutuu osittain
Asukkaiden kannustaminen osallistumaan hyvinvointia edistäviin harrastuksiin.	Suositteluhaluus	Osallistuva budjetointi 2024 teemana seniorit. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena oli ikäihmisten hyvinvoinnin tukeminen. Määräraha 20 000 euroa.	Toteutuu
Yhdistysten ja järjestöjen tukeminen järjestämään yhdessä kaupungin kanssa hyvinvoinnin tukiverkoston.		Yhteistyötä tehdään ja tullaan tiivistämään hyvinvointisuunnitelman laatimisen kautta.	Toteutuu osittain

3.1. Olemme hyvä työnantaja

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
------------------------	-------------	-----------	-----------------

Henkilöstöjohtamisen, esimiestyön, työhyvinvoinnin ja osaamisen menettelytapojen kehittäminen sekä vaikutusten säännöllinen seuranta ja arvio.	Henkilöstön työhyvinvointi Työtyytyväisyysmittarit, sairauspoissaolot, työntekijöiden vaihtuvuus, osaamisen kehittämissuunnitelma.	Henkilöstötilanteesta ja poissaoloista on raportoitu kuukausiraporteissa, osavuosi- katsauksissa sekä tilinpäätöksessä.	Toteutuu osittain
Kaupunkiorganisaation palkkausjärjestelmän ja menettelytapojen uudistaminen vuosina 2023-2024.		Odotellaan uutta valtakunnallista työ- ja virkaehtosopimusta.	Valmisteilla
Henkilöstöviestinnässä hyödynnetään kattavasti viestintäohjetta ja menettelytapoja (KH 8.2.2021).		Viestintäohjetta ja menettelytapoja noudatetaan.	Toteutuu

3.2. Suunnittelemme ja johdamme taloutta ja investointeja ennakoivasti ja pitkäjänteisesti

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Talouden ennakointia ja päätöksentekoa tukevan tietojohdamisen uudistamista jatketaan osana johtamisen, esihenkilötyön, osaamisen sekä raportoinnin uudistamista.		Olemme käyttöönnottaneet Opiferus taloussuunnittelu ja talousdokumentointi järjestelmän, joka tukee tietojohdamista, talouden ennustamista ja päätöksentekoa.	Toteutuu
Kaupunki-organisaation ja Loimaan veden yhteenlasketun tuloslaskelman ylijäämä sekä kaupunkiorganisaation taseen ylijäämä vuosina 2023–2026.	Investointikyky (rahoitus, investointimäärä, investointien suunnittelu, toteutuminen ja lainakanta) Seuranta, arviointi ja raportointi osana kuukausiraportointia, osavuosi- kausista/toimintakertomusta	Talous- ja toimintaraportit ovat käsitelty kaupunginhallituksessa. Toimialojen sisäistä talouden ja toiminnan seuranta ja arviointia tehdään säännöllisesti.	Toteutuu
Vuosien 2023 – 2026 investointikyky arvioidaan ja päätetään osana vuosien 2023–2026 talousarvioiden ja -suunnitelman valmistelua ja päätöksentekoa.		Huhtikuussa valmistui Inspira Oy:n tekemä raportti Loimaan kaupungin talouden tilannekuvasta ja investointikyvystä.	Toteutuu

3.3. Toimimme aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti yhteistyössä ja verkostoissa

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
------------------------	-------------	-----------	-----------------

Suunnitelmallinen sähköisten palvelujen laajentaminen vuosina 2023-2024. Edistetään digitaalisten palvelujen saatavuutta, laatua, tietoturvallisuutta, sisällön saavutettavuutta sekä mahdollisuutta käyttää yhdenvertaisesti digitaalisia palveluita	Sähköisen asioinnin palvelujen määrä. Asioinnin laajuus/määrä ja toimivuus. Asukaskysely / Toimialojen sisäinen itsearviointi. Yhdistysten ja järjestöjen toimintatiedot.	Digipalvelupäällikön tehtäviin sisältyy sähköisen asioinnin ja digipalvelujen koordinointia. Sähköisten lomakkeiden laadinta on otettu käyttöön laajasti.	Toteutuu osittain
Viestinnässä hyödynnetään kattavasti viestintäohjetta ja menettelytapoja (KH 8.2.2021).		Toimimme ohjeiden mukaisesti.	Toteutuu osittain
Yritysvaikutusten säännöllinen arviointi osana kaupungin päätöksentekoa (KV 26.4.2021).		Yritysvaikutusten säännöllinen arviointi on osana päätöksentekoa.	Toteutuu

2.5.2. Elinvoima

Toimiala: Elinvoima

Toimielin: Kaupunginhallitus

Palveluala: Elinkeino- ja kaupunkikehitys

Vastuuhenkilö: Kehittämisjohtaja

Toiminnan kuvaus

Palveluala vastaa yrityspalvelujen, maaseutupalvelujen, työllisyyspalvelujen ja markkinoinnin toteuttamisesta sekä vuorovaikutuksesta kylien kanssa.

Toiminta-ajatus on Loimaan elinvoiman vahvistaminen.

Palvelualla toimivat elinvoimatoimikunta ja kylien neuvottelukunta.

Kaavoitus siirtynyt kaupunginhallituksen alle 1.1.2024 alkaen.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Tarkastelujaksona on jatkettu kaupungin oman "rempparyhmän" -toimintaa osana nuorten työpajaa. Rempparyhmään liittyy myös Novidalle myytävä oppivelvollisten työpajatoiminta sekä muiden työllistettävien tukeminen.

Vuoden 2024 alussa palkattiin rekrytointikoordinaattorin määräaikaiseen tehtävään, joka etsii yrityksille osaavaa työvoimaa maahanmuuttajien lisäksi muustakin vapaasta työvoimasta. Maahanmuuttajien ohjauspalvelutyöntekijä toimii seudullisesti ja on palkattu hankkeen kautta, joka päättyy 2024 lopussa. Kesällä perustettiin maahanmuuttokoordinaattorin virka, jonka kautta maahanmuuttajien ohjaus ja neuvontapalvelua tarjotaan jatkossa. Virkaan valittiin kesällä 2024 Loimaan nykyinen maahanmuuttajien- ohjaus ja neuvontapalvelujen vetäjä.

Markkinoinnin ja viestinnän tehostamiseksi 2024 on resursoitu 2 htv:ta markkinoinnin ja viestinnän työntekijöihin. Markkinoinnissa ja viestinnässä on toiminut vakituisen markkinointi- viestintäsuunnitelijan lisäksi viestinnän palvelusihteeri (0,5 htv panoksella), hanketyöntekijä (0,2 htv panoksella) sekä kesätyöntekijöitä (3kk työpanoksen verran).

Kaavoitus siirtyi 2024 alusta teknisen johtajan alaisuuteen.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Elinvoimayksikkö on keskittynyt pääosin Ahonkadun toimipaikkaan, joka vihittiin virallisesti Elinvoimataloksi kesäkuussa 2023. Lapidus-hallissa on nuorten työpaja sekä liikkuvan ryhmän tukikohta.

2025 allussa kuntien vastuulle siirtyviin TE-palveluihin liittyen on aloitettu valmistelu Loimaan Virastotalon TE-palvelujen tilojen kaupungin käyttöön ottamiseksi.

"Lapidus-halli" -työryhmältä valmistui raportti kesällä 2021, jossa ryhmä katsoo, ettei ole tarkoituksen mukaista ryhtyä siirtämään Lapiduksen toimintoja tässä vaiheessa SOTE- ja TE2024-uudistusten lähestyessä. Raporttiin liittyen teetettiin kuntoarvio konsultilla, jonka perusteella tilan kunto on välttävä. Tilojen käytön jatkumiselle ei ilmennyt akuutteja esteitä.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Työllisyyspalvelussa työvalmennuksen (1 htv) ostosopimus Loimaan seudun työtoiminnan tuki r.y:ltä.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

KELA:lle maksettava kuntaosuus työmarkkinatuesta ja määrärahan arvioiminen. Kaupunki maksaa 70% > 1.000 pv ja 50% > 300 pv maksetusta työmarkkinatuesta. Vuonna 2023 hyväksytty palkkatukiudistuslaki rajoittaa entisestään kuntien mahdollisuuksia käyttää palkkatukea. Kuntouttavan työtoiminnan siirryttyä HVA:lle kuntien mahdollisuudet vaikuttaa itse työttömyyteen vähenevät. Varha ei aio jatkaa palvelusopimuksia työttömien työllistymistä edistävien yhdistysten kanssa 2024 syksyllä. Korvaavia ratkaisuja yhdistysten toiminnan jatkon varmistamiseksi haetaan kaupungin kanssa yhteistyössä.

Työllisyyspalvelujen toimintaa on kehitetty ja kehitetään jatkuvasti uudistusten myötä ja kuntaosuuslistalla olevien työttömien määrää pyritään vähentämään kaikilla käytössä olevilla keinoilla.

Tiivis paikallinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Erityisesti kaupunki-HVA -yhteistyön kehittäminen. Kaupunki osallistuu edelleen TYP-toimintaan ja sopimuksia on uudistettu hyvinvointialueuudistuksen toteututtua. 200 pv työttöminä olleiden haastattelut, työttömän paikkakunnalle muuttavien ja em. listalle päätyvien välitön haastattelu. Kaupungin rempparyhmän toiminnan monipuolistaminen entisestään.

	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintatuotot	494 626	203 794	479 200	899 200	674 287	75,0 %	470 493
Myyntituotot	175 497	1 286	181 574	181 574	2 061	1,1 %	775
Maksutuotot	7 506	4 006			9 216		5 210
Tuet ja avustukset	278 897	187 776	287 550	707 550	635 983	89,9 %	448 207
Muut toimintatuotot	32 725	10 725	10 076	10 076	27 027	268,2 %	16 302
Vuokratuotot					100		100
Muut tuotot	32 725	10 725	10 076	10 076	26 927	267,2 %	16 202
Toimintakulut	-2 861 506	-2 110 408	-2 889 600	-2 973 600	-1 804 216	60,7 %	306 191
Henkilöstökulut	-1 475 752	-1 128 626	-1 509 214	-1 509 214	-902 092	59,8 %	226 534
Palkat ja palkkiot	-1 193 578	-916 881	-1 237 882	-1 237 882	-735 757	59,4 %	181 124
Henkilösivukulut	-282 174	-211 745	-271 332	-271 332	-166 335	61,3 %	45 410
Eläkekulut	-243 330	-182 043	-230 410	-230 410	-129 666	56,3 %	52 378
Muut henkilösivukulut	-38 844	-29 702	-40 922	-40 922	-36 669	89,6 %	-6 967
Palvelujen ostot	-428 160	-270 433	-390 904	-420 904	-210 930	50,1 %	59 503
Muiden palvelujen ostot	-370 011	-242 855	-350 904	-380 904	-181 536	47,7 %	61 318
Aineet, tarvikkeet ja tarvarat	-36 343	-23 784	-34 580	-34 580	-15 419	44,6 %	8 365
Ostot tilikauden aikana	-36 343	-23 784	-34 580	-34 580	-15 419	44,6 %	8 365
Muut toimintakulut	-31 363	-24 237	-22 652	-22 652	-15 367	67,8 %	8 870
Vuokrakulut	-29 168	-23 103	-18 900	-18 900	-13 917	73,6 %	9 186
Muut kulut	-2 195	-1 133	-3 752	-3 752	-1 450	38,6 %	-316
Toimintakate	-2 366 880	-1 906 614	-2 410 400	-2 074 400	-1 129 929	54,5 %	776 685

Elinvoiman talousarviossa 2024 oli mukana kaavoitus, joka siirrettiin vuoden alusta teknisen johtajan alaisuuteen. Kaavoituksen toteutuneet kustannukset on ohjattu kaupunginhallituksen alaiselle uudelle kustannuspaikalle, mikä ei näy elinvoiman luvuissa. Kaavoituksen osuus elinvoiman talousarvion toimintakatteesta 2024 vuodelle on 171 636 euroa.

Maahanmuuton laskennellisten korvausten määrä on kasvanut ja pysynyt ennakoitua korkeammalla tasolla. Laskennallisia korvauksia on saatu kesäkuun loppuun mennessä lähes koko vuodelle talousarviossa budjetoitu 300 000 euroa. Määrärahamuutos laskennalliseen korvaukseen tehty valtuustossa syksyllä.

Työttömyyskorvauksen kuntaosuusmaksuissa taso on pysynyt aavistuksen alle talousarviossa määritellyn tason. Toteuma lokakuussa oli 659 00 euroa, kun talousarvioon on varattu koko vuodelle 920 000 euroa.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

1.1. Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Asiakkaiden ohjaaminen kohti työmarkkinoita, koulutukseen tai polku kohti eläkettä	Työmarkkinatuen kuntalista <200 henkilöä keskimäärin Nuorten työttömien lukumäärä < 100 henkilöä keskimäärin Toimenpiteissä/palveluissa olevat asiakkaat	Ajalla 1-9/2024 keskimäärin 150hlö maksuosuuslistalla Nuorten määrä keskimäärin 95 hlö ajalla 1-9/2024 Omissa palveluissa keskimäärin 32hlö/kk ajalla1-9/2024	Toteutuu
TE2024-uudistukseen valmistautuminen	Palvelusuunnitelma tarkennettu Turun työllisyysalueen kanssa ja palvelujen toteuttamisesta Loimaan seudulla sovittu työllisyysalueen ja muiden seudun kuntien kanssa.	Turun työllisyysalueen valmistelu etenee suunnitellusti. Loimaa tulee tarjoamaan lähipalvelut Loimaan seudun toiminta-alueella (Loimaa, Pöytyä, Oripää ja Aura). Toiminta-alueen kuntien kanssa sovittu lähipalvelujen resursoinnista ja talousarvioluonnoksesta. Uudistukseen liittyvät sopimukset valmisteltu päätöksentekoa varten. Uudistuksen valmistelu jatkuu erittäin tiiviinä koko 2024 ajan.	Toteutuu
Kansainvälisen osaavan työvoiman saatavuuden ja kotoutumisen edistäminen	Maahanmuuttopalvelujen tavoittama asiakasmäärä Suunnitelma maahanmuuttopalvelujen toteuttamisesta TE2024 toteutumisen jälkeen tehty Ukrainalaisten ja muiden maahanmuuttajien kotoutumista ja työnsaantia edistetty	714 asiakasta tavoitettu Kotoutumisohjelman päivitys käynnistetty. Maahanmuuttokoordinaattorin virka perustettu ja täytetty. Alueellisen kotouttamisen järjestämisen sopimus valmisteltu päätöksentekoon (1.1.2025 alkaen). Työnvälitystä tehostettu maahanmuuttokoordinaattorin ja rekrytointikoordinaattorin yhteistoiminnalla	Toteutuu

Edistetään Loimaalla tarjolla olevan koulutuksen ja koulutetun työvoiman tarjonnan laajenemista	<p>Loimaan Monikampuksen tunnettuus kasvanut ja uusi yhteistyökorkeakoulu saatu mukaan</p> <p>Osallistutaan Turun teknisen yliopiston lahjoitusprofessorin rahoitukseen yritysten kanssa</p>	<p>Loimaan Monikampukselle palkattiin 2024 alussa puolivaikeinen osaamiskoordinaattori, monikampuksen sivut avattiin, osaamiskoordinaattori on aktiivisesti tavannut yrityksiä.</p> <p>LEKO ja Turun AMK käynnistivät syksyllä 2024 tradenomi ja sosionomikoulutukset maahanmuuttajille. Kaupunki on tukenut koulutusten käynnistymistä.</p> <p>Loimaan kaupunki on mukana Turun teknisen yliopiston lahjoitusprofessorin rahoituksessa.</p>	Toteutuu
---	--	--	----------

1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Viestimme ja markkinoimme Loimaata ja asumisvaihtoehtoja suunnitelmallisesti yhteistyössä	<p>Aktiivinen näkyminen eri kanavissa</p> <p>Asumisen vuonna 2023 tiivistynyt yhteistyö kylien ja muiden yhteisöjen kanssa jatkuu.</p> <p>Uuden brändin jalkautuksen loppuun saattaminen</p>	<p>Loimaan älykkäät kylät-hankkeen myötä yhteistyötä tiivistetty entisestään kylien ja yhdistysten suuntaan.</p> <p>Yhdistetty kaupungin sosiaalisen median tilit näkyvyyden maksimoimiseksi. Yhteistyö sekä kylien että yritysten kanssa jatkunut. Brändin jalkautustyö saatu loppuun sekä uuden brändin mukaiset kyltit ym. Saatu 95 % kuntoon osallistamalla asukkaita hankkeeseen. Made in Loimaa -kampanja toteutettu yhdessä 11 yrityksen kanssa, johon liittyen mm. Helsingin Sanomien kannessa mainos elokuussa.</p>	Toteutuu

<p>Monipuolinen tonttitarjonta eripuolilla kaupunkia.</p> <p>Kevyt liikenne, palvelujen saavutettavuus ja viihtyisä elinympäristö huomioitu erityisesti kaavoituksessa</p>	<p>Uusia kaavoja laaditaan kaavoitusohjelman mukaisesti huomioiden eri alueiden erityispiirteet ja hyödynnetään alueiden vahvuuksia. Tonttien riittävyttä seurataan eripuolilla kaupunkia pitkäjänteisesti ja siihen reagoidaan kaavoitusohjelmassa.</p> <p>Kaavoitusohjelmassa huomioidaan, että taajamissa on kysyntää vastaava määrä rivitalo- ja kerrostalotontteja.</p> <p>Huomioidaan kaavatöissä tarpeelliset kevyen liikenteen reitit, sijoitetaan tarpeita vastaava määrä tontteja palveluiden saavutettaviin sekä suunnitellaan viihtyisiä asuinympäristöjä.</p>	<p>Kaavoituksen toteuman arviointi suoraan kaupunginhallituksen alaisessa osiossa osavuosikatsausta.</p>	
<p>Asumisen teemavuoden jatko 2024 toteutus yhteistyössä muun kaupunkiorganisaation, asukkaiden ja yhteistyötahojen kanssa.</p>	<p>Asumisen teemavuonna 2023 syntyneitä parhaita toimintamalleja jatkettu ja uusia toimintamalleja luotu ja otettu käyttöön. Loimaan asumismahdollisuudet olleet laajasti esillä.</p>	<p>Asuntopoliittinen ohjelma valmistui ja hyväksyttiin 6/2024 kaupunginvaltuustossa. Ohjelman toimeenpanoon liittyen pidetty valtuusto seminaari syyskuussa.</p> <p>Hyväksi todettuja tapahtumia jatkettu asumisen vuoden -23 jälkeen ja uusia tapoja asukkaiden osallistamiseen toteutettu.</p>	Toteutuu
1.3. Luomme kilpailukykyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila

<p>Tarjoamme monipuolisia yritystontteja eri puolilla kaupunkia ja tuemme kaavoituksella vihreää siirtymää edistävään liiketoiminnan kehitystä Loimaalla</p>	<p>Monipuolista yritystonttitarjontaa ylläpidetään kaavoitusohjelman kautta.</p> <p>Vihreää siirtymää edistävien toimintojen sijoittumispotentiaalia selvitetty valtion avustusta hyödyntäen (haku päättyy 12.1.2024). Tulokset huomioidaan tulevissa kaavoitusohjelmissa.</p>	<p>Kaavoituksen toteuman arviointi suoraan kaupunginhallituksen alaisessa osiossa osavuosisikatsausta.</p>	
--	--	--	--

<p>Loimaa tukee yrityksiä aktiivisesti niiden elinkaaren eri vaiheissa.</p> <p>Elinkeinoelämää tukevia verkostoja hyödynnetään ja kehitetään aktiivisesti Loimaalla</p>	<p>Yritysneuvonta, kontaktointi, tilaisuudet (lkm):</p> <p>300 yrityskontaktia/vuosi, josta osa kohdistetaan toimivien yritysten akuutin tarpeen neuvonnan lisäksi proaktiiviseen yhteydenpitoon.</p> <p>Viestimme monikanavaisesti ja laaja-alaisesti yrityksille</p> <p>Loimaa on aktiivisesti mukana ja kokoamassa yritys- ja julkisen puolen verkostoja sekä osallistuu yhteisten tapahtumien järjestämiseen elinkeinoelämän kanssa (Esim. yhteiset aamukahvit, yhteisosasto Alihankintamesuilla sekä Rakenna ja Sisusta - tapahtumassa)</p> <p>Kaupunki on aktiivinen ja aloitteellinen Loimaan teknologiaklusteriyhteistyön vakiintumisessa ja laajenemisessa yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa</p> <p>Loimaa osallistuu aktiivisesti TurkuTampere -lähijunalii-kenteen käynnistämistä edistävään valmisteluun</p>	<p>Yrityskontakteja tarkasteluvälillä on 320.</p> <p>Raportointiajanjaksona on toteutettu useita tapahtumia ja tilaisuuksia yrityksille: Hankinta-aamukahvit, E&K aamukahvit x 3, Osaamisryhmä x 3, AMK-opiskelijoiden vierailu Loimaalla, Rahoitusinfo, Maatalousyrittäjyyden monet mahdollisuudet -puheenvuoro tilaisuudessa, Loimaan asumismahdollisuudet -pääsykoepäivä Lekossa, Alihankintamessuille yhteisosasto loimaalaisten yritysten kanssa, Maatalousyrittäjien tapaaminen</p> <p>Loimaan teknologiaklusterin kärkiyritysten yhteisten ryhmien toiminta on käynnistynyt aktiivisesti ja alkanut vakiintua. Johtoryhmän lisäksi klusterin yritysten kesken on 4 substanssiryhmää, joista kaupunki on säännöllisesti mukana kahdessa ja kahdessa tarpeen mukaan.</p> <p>Loimaan kehittämisjohtaja on toiminut Turku-Tampere -yhteysvälin kuntien puheenjohtajana taajamajunakehitystyössä. Loimaa sitoutui kesäkuussa 2024 Turun johtamaan Varsinais-Suomen laajuiseen lähijunakehitystyöhön. Kehittämisjohtaja nimetty Pro Ysitien yhdeksi yhteysvälivastaavaksi Turku-Tampere -välille.</p>	<p>Toteutuu</p>
---	--	--	-----------------

Rahoituksen kanavoiminen tehokkaasti siihen oikeuteille maataloilille	Cap27 -ohjelmakauden tiedottaminen maataloilille	Useita tilaisuuksia maatalousyrittäjille järjestetty sekä fyysisinä tilaisuuksina että verkototeutuksina. Lisäksi aktiivista asiakaskohtaista neuvontaa.	Toteutuu
2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
<p>Kylien ja yhteisöjen osallisuuden vahvistaminen asuin ympäristön kehittämisessä ja siitä viestinnässä</p> <p>Torin käytön ja Loimaata palvelujen keskuksena esille tuovan toiminnan kehittäminen kolmannen sektorin kanssa</p>	<p>Asukkaiden Loimaa hankkeen loppuun saattaminen onnistuneesti yhdessä kaupunkio rganisaation ja yhteistyötahojen kanssa sekä</p> <p>Älykkäät kylät - hankemahdollisuuden arviointi ja mahdollinen käynnistys yhdistysten kanssa</p> <p>Loimaan kaupungin torin, tapahtumatoiminnan ja palvelunäkyvyyden kehittämiskumppanuus kolmannen sektorin kanssa käynnistynyt, mikäli yhteistyösopimusneuvotteluissa päästään yhteisymmärrykseen 2023.</p>	<p>Asukkaiden Loimaa -hanke saatettu loppuun onnistuneesti, loppuraportti verkkosivuilla. Hankkeen aikana nousseet kehittämiskohteet kerättiin Loimaan Älykkäät kylät -hankesuunnitelmaan ja kumppaneiksi lähti mukaan 29 yhdistystä.</p> <p>Hankkeelle saatu Leader-ryhmä Jokivarsikumppanien positiivinen päätös, Elyn päätöstä odotetaan yhä. Hanke käynnistetty.</p> <p>Loimaan kauppa ja palvelut (Kauppala) -yhdistyksen kanssa solmittiin 1.4.2024 alkanut yhteistyösopimus, jossa Kauppala otti vastuuta torivalvonnasta ja tulee panostamaan entistä enemmän Loimaan näkyvyyteen kaupan ja palvelujen keskuksena.</p> <p>Loimaan kesän avaus toteutettu yhdessä monen yhdistyksen kanssa toukokuussa.</p>	Toteutuu

2.7. Sivistyslautakunta

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintatuotot	3 265 010	2 514 570	2 477 900	2 667 900	2 011 189	75,4 %	-503 380
Myyntituotot	1 534 249	791 928	1 144 400	1 297 400	732 622	56,5 %	-59 305
Maksutuotot	706 295	453 619	600 000	609 000	418 876	68,8 %	-34 743
Tuet ja avus- tukset	943 763	1 227 570	675 900	701 900	798 456	113,8 %	-429 114
Muut toiminta- tuotot	80 703	41 453	57 600	59 600	61 236	102,7 %	19 783
Toimintakulut	-26 937 357	-20 052 013	-26 572 689	-27 492 689	-20 009 083	72,8 %	42 929
Henkilöstökulut	-18 312 046	-13 635 310	-18 271 653	-18 961 653	-13 751 235	72,5 %	-115 925
Palkat ja palkkiot	-14 680 944	-10 961 446	-14 816 746	-15 506 746	-11 095 175	71,6 %	-133 729
Henkilösivukulut	-3 631 101	-2 673 863	-3 454 907	-3 454 907	-2 656 059	76,9 %	17 804
Palvelujen ostot	-6 175 940	-4 375 361	-5 933 616	-6 163 616	-4 292 077	69,6 %	83 284
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-750 397	-629 332	-699 206	-699 206	-628 382	89,9 %	949
Avustukset	-888 689	-695 697	-901 400	-901 400	-652 037	72,3 %	43 660
Muut toimintakulut	-810 285	-716 313	-766 814	-766 814	-685 352	89,4 %	30 961
Vuokratulut	-774 255	-703 747	-738 270	-738 270	-671 925	91,0 %	31 822
Muut kulut	-36 029	-12 566	-28 544	-28 544	-13 427	47,0 %	-861
Toimintakate	-23 672 347	-17 537 443	-24 094 789	-24 824 789	-17 997 894	72,5 %	-460 451

Toimintatuottoja on kertynyt syyskuun loppuun mennessä noin 500 000 euroa vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2023. Erotus selittyy pääosin hankerahoituksen vähäisemmällä määrällä (vuodelta 2022 hankerahoitusta siirtyi vuodelle 2023 merkittävästi enemmän kuin vuodelta 2023 vuodelle 2024, toisaalta hankerahoitusta myös myönnettiin vuoden 2023 keväällä enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2024). Toimintatuotot on budjetoitu 597 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2023 toteutuneet toimintatuotot ovat. Tulosten arvioiminen tässä vaiheessa on vielä jonkin verran epävarmaa, koska meillä ei ole riittävän tarkkaa tietoa kaikista toimintatuottojen määrään vaikuttavista tekijöistä. Mm. varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksut muuttuvat 1.8.2024 alkaen, opetuspalvelujen myynnistä saatavien tuottojen määrää ei voida vielä tarkalleen arvioida, eikä myöskään vuodelle 2025 siirtyvää hankerahoitusta. Tässä vaiheessa näyttäisi, että toimintatuotot olisivat aika lailla oikealla tasolla.

Toimintakuluja on vuodelle 2024 budjetoitu 555 000 euroa enemmän kuin vuonna 2023 toteutui. Henkilöstökuluihin vaikuttavat erityisesti palkankorotukset, lasten tuen tarve, hanketoiminnan laajuus ja sijaisuuskulut. Palvelujen ostoihin puolestaan vaikuttavat olennaisesti loppuvuonna maksuun tulevat opetuspalvelujen ostot (lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetus) ja lukiokoulutuksen maksuosuus. Valtuuston syyskuussa 2024 tekemien määrärahamuutosten jälkeen toimintakulut näyttäisivät olevan kokonaisuudessaan oikealla tasolla.

Toteutumavertailussa on otettava huomioon, että jaksotetut palkat (lomapalkkavelka) näkyvät syyskuun 2024 toteutumassa, mutta eivät syyskuun 2023 toteutumassa. Lomapalkkavelan suuruus syyskuussa 2024 on +292 519 euroa.

Määrärahamuutoksia:

SIVISTYSLAUTAKUNTA (Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1- 9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9
Sivistyslautakunta					
Toimintatuotot	3 265 010	2 514 570	2 477 900	2 667 900	2 011 189
Kotikuntakorvaukset	966 768	492 102	710 000	710 000	475 215
Hoitopäivämaksut	402 071	295 899	329 100	329 100	260 974
Toimintakulut	-26 937 357	-20 052 013	-26 572 689	-27 492 689	-20 009 083
Henkilöstökulut	-18 312 046	-13 635 310	-18 271 653	-18 961 653	-13 751 235
Palkat ja palkkiot	-14 680 944	-10 961 446	-14 816 746	-15 506 746	-11 095 175
Henkilösivukulut	-3 631 101	-2 673 863	-3 454 907	-3 454 907	-2 656 059
Palvelujen ostot	-6 175 940	-4 375 361	-5 933 616	-6 163 616	-4 292 077
Vuokratulot	-774 255	-703 747	-738 270	-738 270	-671 925
Muut kulut	-36 029	-12 566	-28 544	-28 544	-13 427
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	785 540	598 958	527 900	547 900	403 919
Kotikuntakorvaukset	66 777				
Hoitopäivämaksut	399 728	293 836	329 100	329 100	260 303
Toimintakulut	-9 034 342	-6 800 371	-8 816 888	-9 116 888	-6 569 844
Henkilöstökulut	-5 187 912	-3 845 270	-4 978 731	-5 198 731	-3 717 968
Palkat ja palkkiot	-4 169 723	-3 098 888	-3 958 971	-4 178 971	-2 993 291
Henkilösivukulut	-1 018 189	-746 383	-1 019 760	-1 019 760	-724 677
Palvelujen ostot	-2 698 141	-2 015 918	-2 763 637	-2 843 637	-1 980 561
Vuokratulot	-580 372	-523 146	-518 520	-518 520	-510 770
Muut kulut	-20 090	-4 441	-12 200	-12 200	-7 579
Perusopetus ja keskiasteen koulutus					
Toimintatuotot	1 678 680	1 351 674	1 299 600	1 399 600	1 048 239
Kotikuntakorvaukset	899 991	492 102	710 000	710 000	475 215
Hoitopäivämaksut	2 342	2 063			671
Toimintakulut	-14 387 194	-10 624 842	-14 165 596	-14 785 596	-10 729 081
Henkilöstökulut	-10 760 433	-8 039 025	-10 770 667	-11 240 667	-8 210 294
Palkat ja palkkiot	-8 606 439	-6 448 627	-8 828 471	-9 298 471	-6 619 147
Henkilösivukulut	-2 153 994	-1 590 398	-1 942 196	-1 942 196	-1 591 147
Palvelujen ostot	-3 087 949	-2 095 434	-2 824 429	-2 974 429	-2 024 576
Vuokratulot	-122 335	-118 690	-148 600	-148 600	-116 877
Muut kulut	-13 174	-7 963	-7 900	-7 900	-6 219
Vapaa-aikapalvelut					
Toimintatuotot	773 973	537 122	625 300	680 300	520 314
Toimintakulut	-3 263 644	-2 447 409	-3 324 241	-3 324 241	-2 521 935
Henkilöstökulut	-2 175 460	-1 613 228	-2 306 091	-2 306 091	-1 664 450
Palkat ja palkkiot	-1 752 028	-1 302 219	-1 862 130	-1 862 130	-1 353 475
Henkilösivukulut	-423 432	-311 008	-443 961	-443 961	-310 975
Palvelujen ostot	-336 871	-225 921	-312 150	-312 150	-261 977
Vuokratulot	-68 735	-59 822	-65 950	-65 950	-42 062
Muut kulut	-2 507	82	-8 344	-8 344	415

Palveluala: Sivistyspalvelujen hallinto

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Sivistyspalvelujen hallintoon kuuluvat perusopetuksen hallinnon henkilöstökulut ja erilaiset koko sivistyspalvelua koskevat kulut. Ko. kustannuspaikkaan kirjataan myös mm. sellaiset valtionavustukset, joille ei tarvitse tehdä erillistä kustannuspaikkaa (esim. S2-opetukseen myönnettävä avustus).

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot**Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset****Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset****Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta**

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	26 816	26 816	25 100	40 100	38 717	96,6 %	-1 383
Myyntituotot	5	5	100	100			-100
Maksutuotot					-1 676		-1 676
Tuet ja avustukset	26 811	26 811	25 000	40 000	40 393	101,0 %	393
Toimintakulut	-252 177	-179 392	-265 964	-265 964	-188 223	70,8 %	77 741
Henkilöstökulut	-188 241	-137 786	-216 164	-216 164	-158 522	73,3 %	57 642
Palkat ja palkkiot	-152 754	-111 712	-167 174	-167 174	-129 263	77,3 %	37 912
Henkilösivukulut	-35 486	-26 074	-48 990	-48 990	-29 260	59,7 %	19 730
Palvelujen ostot	-52 979	-38 089	-33 400	-33 400	-24 963	74,7 %	8 437
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 314	-1 182	-4 700	-4 700	-2 477	52,7 %	2 223
Avustukset	-6 570		-6 400	-6 400			6 400
Muut toimintakulut	-3 072	-2 334	-5 300	-5 300	-2 260	42,6 %	3 040
Toimintakate	-225 361	-152 576	-240 864	-225 864	-149 505	66,2 %	76 359

Sivistyspalvelujen hallintoon kirjatut toimintatuotot ja toimintakulut näyttäisivät toteutuvan aika lailla arvioidun mukaisesti.

Palveluala: Varhaiskasvatus**Vastuhenkilö:** Varhaiskasvatusjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2023 syksyllä 10 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 12 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös neljä yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit, Nappulan päiväkotia sekä Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestetään 11 päiväkodissa lukuvuonna 2023 - 2024. Lisäksi yksi varhaiskasvatuksen esiopetusryhmä toimii Kirkonkylän koulun tiloissa.

Kaupungissa on yksi vuoro hoitoa järjestävä päiväkotia (Peltainen).

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Lapsimäärän/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän muutoksina varhaiskasvatuksessa (muutoksia tapahtuu myös toimintakauden aikana). Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän, lasten iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun. Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistaruuteen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista. Varahenkilöjärjestelmää kehitetään ja varahenkilöiden määrää lisätään, jotta voidaan työntekijöiden poissaolojen aikana paremmin varmistaa riittävä henkilöstöresurssi ryhmissä.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen merkitsee henkilöstöresurssin lisäystä (mm. erityisopettajien määrän lisäys, resurssin lisäys tuen tarpeisten lasten ryhmissä). Varhaiskasvatuksen tuen ja hyvinvoinnin tiimiä on vahvistettu (erityisopettajat, varhaiskasvatuksen kuraattori, hanketyöntekijänä toimiva alueellinen varhaiskasvatuksen sosionomi). Sivistyslautakunta päätti keväällä 2023 perustaa kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimea. Varsinaisen erityisopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäviin kuuluu S2-opetusta ja kehittämishankkeisiin liittyviä tehtäviä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään.

Toistaiseksi avoimena olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Nykyisestä henkilöstöstä 94 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 7 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Kesäkuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 115 htv (vrt. 112 htv kesäkuu 2023). Kasvu perustuu syksyllä 2023 käyttöön otettuun varahenkilöjärjestelmään.

Syyskuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 122 htv (vrt 115 htv syyskuu 2023). Lisäys perustuu erityisesti lasten tuen tarpeen kasvuun ja hanketyöntekijöiden määrään.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kolme (Puistometsän päiväkotia, Peltoisten vuoropäiväkotia, Sammonkadun päiväkotia) ja Hirvikoskella yksi (Hirvimetsän päiväkotia). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoella ja Virttaalla.

Metsämaan päiväkotia toimii sisäilmaongelmien takia väistötiloissa. Keskusta-alueella perustettiin lisääntyneen hoitopaikkatarpeen takia kaksi ylimääräistä ryhmää vuoden 2022 aikana (lisäryhmä Puistometsän päiväkodissa, päiväkotia Metsämarjat). Näiden toiminta päättyi heinäkuussa 2024. Alkuvuodesta 2023 alkaen oli entisessä Mahlapuiston päiväkodissa yksi ryhmä. Ryhmän toiminta siirtyi elokuussa 2024 Hirvimetsän päiväkotiin viidenneksi ryhmäksi aiemmin aamu- ja iltapäivätoiminnan käytössä olleeseen tilaan. Alastaron alueen esiopetusta on järjestetty Kirkonkylän koulun tiloissa syksystä 2022 alkaen ja elokuusta 2024 alkaen myös Touhula Alastarossa.

Loimaan kaupungin ja Nappulan päiväkotiyhdistys ry:n välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä irtisanottiin 1.6.2024 alkaen. Toiminta siirtyi kaupungille ja jatkuu samoissa tiloissa (Sammonkadun päiväkotii).

Keskusta-alueen, Virttaan ja Metsämaan varhaiskasvatuksen järjestäminen (tilakysymykset) ovat tällä hetkellä akuuteimmat ja erityisesti näihin alueisiin keskitytään palveluverkkoselvityksen jatkovalmistelussa.

Jatkovalmistelua varten perustettiin työryhmä, johon kuuluvat sivistys- ja elinympäristölautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä viranhaltijoista sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, tekninen johtaja ja kiinteistöpäällikkö.

Valmistelutyöryhmässä sovittiin, että hankesuunnitelut käynnistetään Virttaan ja Metsämaan päiväkodeista. Virttaan ja Metsämaan alueiden tilanne on kohtalaisen selvä, mutta keskusta-alueen kohdalla vaihtoehtoja on useampia (mm. kiinteistöjen sijainti) ja lisäksi tulee ottaa huomioon myös alueen muut hankkeet, esim. koulu- ja liikuntahalliratkaisut.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.3.2024 Virttaan ja Metsämaan päiväkotien hankesuunnitelmat.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 400 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia.

Loimaan kaupungin ja Nappulan päiväkotiyhdistys ry:n välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä irtisanottiin 1.6.2024 alkaen. *Syksyllä 2024 lapsista noin 65 % on kaupungin päiväkoissa/perhepäivähoidossa ja noin 35 % yksityisissä päiväkodeissa.*

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakkointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakkointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.
3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	785 540	598 958	527 900	547 900	403 919	73,7 %	-143 981
Myyntituotot	67 641	843	11 000	31 000	210	0,7 %	-30 790
Maksutuotot	399 728	293 836	329 600	329 600	260 910	79,2 %	-68 690
Tuet ja avustukset	317 040	303 471	187 200	187 200	143 000	76,4 %	-44 200
Muut toiminta- tuotot	1 131	808	100	100	-200	-200,0 %	-300
Toimintakulut	-9 034 342	-6 800 371	-8 816 888	-9 116 888	-6 569 844	72,1 %	2 547 044
Henkilöstökulut	-5 187 912	-3 845 270	-4 978 731	-5 198 731	-3 717 968	71,5 %	1 480 763
Palkat ja palkkiot	-4 169 723	-3 098 888	-3 958 971	-4 178 971	-2 993 291	71,6 %	1 185 680
Henkilösivukulut	-1 018 189	-746 383	-1 019 760	-1 019 760	-724 677	71,1 %	295 083
Palvelujen ostot	-2 698 141	-2 015 918	-2 763 637	-2 843 637	-1 980 561	69,6 %	863 076
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 981	-56 741	-47 400	-47 400	-61 828	130,4 %	-14 428
Avustukset	-470 847	-354 855	-496 400	-496 400	-291 139	58,7 %	205 261
Muut toimintakulut	-600 462	-527 587	-530 720	-530 720	-518 348	97,7 %	12 372
Toimintakate	-8 248 802	-6 201 413	-8 288 988	-8 568 988	-6 165 925	72,0 %	2 403 063

Varhaiskasvatuksen toimintatuotoissa hankerahoitusta kertyy budjetoitua vähemmän. Tuotot toteutunevat kokonaisuudessaan arvioidun tasoisena. Olennaisesti tähän vaikuttavat varhaiskasvatuspalvelujen myynnistä saatavat tulot.

Myös toimintakulut näyttäisivät toteutuvan tämänhetkisen arvion perusteella budjetoidun mukaisesti. Henkilöstökulujen (palkankorotusten vaikutus, lasten tuen tarve, sijaisuuskulujen kasvu), aine- ja tarvikemenojen ja muiden kulujen (leasing-vuokrat) kohdalla määrärahat ylittyvät. Sen sijaan palvelujen ostot (ostopalvelujen väheneminen) ja avustukset (kotihoidon tuki) tulevat näillä näkymin alittumaan.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila

<p>Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).</p>	<p>Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisy, hyvinvoinnin tukeminen).</p>	<p>Toimintamalleja on kehitetty aktiivisesti. Nivelvaihe koostumisia alkuopetuksen kanssa on järjestetty sekä avustajien tapaamisia. S2 -opetusta on kehitetty määrätietoisesti ja ensimmäinen vuosi Valmo-opetusta on järjestetty varhaiskasvatuksessa. Tukitoimia on kehitetty suunnitelmallisesti. Henkilökuntaa on koulutettuna kesäkuussa 2024 haasteellisen käyttäytymisen hallintaan (Mapa) yli 80 työntekijää. Kaksi nepsy-ohjaajaa on valmistunut varhaiskasvatukseen.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. (mm. varhaiskasvatuksen hyvinvointitiimi).</p>	<p>Toimintaympäristöjä kehitetään jatkuvasti lapsiryhmän tarpeen perusteella. Varhaiskasvatuksen alueellisen sosionomin hanketyö tasavertaisen ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen edistämiseksi jatkuu. Loimaalla on vahva erityisopettajien resurssi, joka varmistaa tuen saamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn. Varhaiskasvatuksen kuraattori tekee työtä hyvinvoinnin eteen perheissä, vertaisryhmissä ja avoimen aamupäivätoiminnan muodossa.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan</p>			
<p>Toiminnallinen tavoite</p>	<p>Tavoitetaso</p>	<p>Arviointi</p>	<p>Arvioinnin tila</p>

<p>Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat.</p>	<p>Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa.</p> <p>Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).</p> <p>Luokkahenki-palvelun käyttöä laajennetaan päiväkodeihin.</p> <p>Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa.</p>	<p>Metsämaan ja Virttaan päiväkotien hankesuunnitelmat on hyväksytty.</p> <p>Kiinteistöjen kuntoa seurataan tarkasti.</p> <p>Oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti ryhmän lasten tarpeen näkökulmasta.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
---	---	---	--------------------------

Arviointikohde	Mittari	TP2023	TA2024	Toteutunut 30.09.2024
Varhaiskasvatus	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastauksen keskiarvo, asteikko 1-4)	3,45	4	
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Perhepäivähoito	88	130	
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Päivähoito (päiväkodit)	88	120	
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu. Päivähoito (päiväkodit)	67	100	

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetä lukuvuonna 2023–2024 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus).

Pienryhmäopetusta järjestetään Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetusopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Auran, Kosken TI kunnan, Marttilan ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvulle. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Opiskeluhoito (kuraattori- ja psykologipalvelut) on siirtynyt hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Henkilöstömäärä on pystytty palveluverkon muuttuessa sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen, tuntikehyksen ja opetusryhmien määrän muutokset vaikuttavat myös opettajien määrään ja työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa oma vaikutuksensa henkilöstön pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin. Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa erityisesti koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistartpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään.

Henkilöstön osaamista on tuettu mm. kehittämishankkeisiin liittyvillä koulutuksilla. Lisäksi vuosina 2022-2023 olemme hankkineet henkilökunnalle ns. nepsy-valmentajakoulutusta. Nämä koulutukset jatkuvat myös vuonna 2024.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Opettajista muodollinen kelpoisuus on 95 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 100 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- ja työsuhteessa on noin 31 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Kesäkuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 189,9 htv (vrt. 186,4 htv kesäkuu 2023). Lisäys perustuu erityisesti koulunkäynninohjaajaresurssiin (oppilaiden tuen tarve).

Syyskuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 196,9 htv (vrt 188,4 htv syyskuu 2023). Lisäys perustuu erityisesti koulunkäynninohjaajaresurssiin (oppilaiden tuen tarve), hanketyöntekijöihin sekä ns. varahenkilökokeiluun.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen (v. 2021) tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisääntymisen.

Asemanseudun, Kauhanojan, Kirkonkylän ja Niinijoen koulujen tiloissa järjestetään myös varhaiskasvatusta. Hirvikoskella varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrä lisääntyy 1.8.2024 alkaen. Tämä edellyttää koko Hirvimetsän päiväkodin ottamista varhaiskasvatuksen käyttöön, minkä takia aamu- ja iltapäivätoiminta siirretään HYK:n tiloihin. Keskuskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnalle on puolestaan vuokrattu tilat koulun vastapäätä olevasta kiinteistöstä (Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti), koska toiminnan asianmukainen järjestäminen koulun tiloissa ei onnistu oppilasryhmien lisääntymisen ja apip-toiminnassa olevan lapsimäärän takia.

Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla on kevästä 2021 alkaen toteutettu sisäilmaseurantaa (ns. Luokkahenki). Sivistyslautakunta päätti syyskuussa 2021 ottaa ko. palvelun käyttöön laajemminkin. Sopimus mahdollistaa 50 - 55 luokkatilan seurannan kerrallaan ja tarkoitus on toteuttaa seurantaa kaikilla kouluilla tietyn aikataulun mukaisesti.

Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. Yksittäisten selvitysten tilalla on perusteltua valmistella kokonaisvaltaisempi koulu- ja liikuntatiloja koskeva selvitys. Alustavaa suunnitelmaa on valmisteltu keväällä 2024 keskusta-alueen osalta.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n.1 300 000 euroa/vuosi). Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta). Kuljetusten hintatason nousu kilpailutuksessa, kouluverkkomuutos ja polttoaineen merkittävä hinnannousu ovat kasvattaneet kuljetuskustannuksia.

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 25.1.2024, että koulukuljetuksissa käytetään optiovuosi 2024-2025 ja syksyllä 2024 arvioidaan option käyttöä lv. 2025-2026 osalta (autojen päästövaatimusten muuttuminen).

Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 500 000 - 600 000 euroa/vuosi).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.
2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resursseja erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	1 678 680	1 351 674	1 299 600	1 399 600	1 048 239	74,9 %	-351 361
Myyntituotot	1 086 976	560 340	789 300	889 300	507 819	57,1 %	-381 481
Maksutuotot	115 582	80 360	106 000	106 000	77 922	73,5 %	-28 078
Tuet ja avustukset	468 165	705 988	399 100	399 100	447 973	112,2 %	48 873
Muut toimintatuotot	7 958	4 987	5 200	5 200	14 524	279,3 %	9 324
Toimintakulut	-14 387 194	-10 624 842	-14 165 596	-14 785 596	-10 729 081	72,6 %	4 056 515
Henkilöstökulut	-10 760 433	-8 039 025	-10 770 667	-11 240 667	-8 210 294	73,0 %	3 030 373
Palkat ja palkkiot	-8 606 439	-6 448 627	-8 828 471	-9 298 471	-6 619 147	71,2 %	2 679 324
Henkilösivukulut	-2 153 994	-1 590 398	-1 942 196	-1 942 196	-1 591 147	81,9 %	351 049
Palvelujen ostot	-3 087 949	-2 095 434	-2 824 429	-2 974 429	-2 024 576	68,1 %	949 853
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-403 154	-363 730	-414 000	-414 000	-370 315	89,4 %	43 685
Avustukset	-150				-800		-800
Muut toimintakulut	-135 508	-126 653	-156 500	-156 500	-123 096	78,7 %	33 404
Toimintakate	-12 708 514	-9 273 167	-12 865 996	-13 385 996	-9 680 842	72,3 %	3 705 154

Perusopetuksen toimintatuotot toteutunevat aika lailla budjetoidun mukaisesti. Toimintatuottoja on arvioitu kertyvän noin 280 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Vähennys perustuu lähinnä hankerahoitukseen, jota vuonna 2024 on merkittävästi vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Määrärahamuutosten jälkeen myös toimintakulut vaikuttaisivat olevan oikealla tasolla. Palvelujen ostojen

kohdalla määrärahatilanne on ehkä tiukin. Merkittävä vaikutus palvelujen ostojen toteutumaan ovat loppuvuodesta selviävät opetuspalvelujen ostojen kulut (lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetus) ja lukiokoulutuksen maksuosuus.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen).	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistuu 1.8.2025 alkaen. Tässä toiminnassa painottuu myös esi- ja perusopetuksen yhteistyö. Perusopetuksen tuntikehykseen on varattu S2-opetukseen resurssia aiempaa enemmän, koska maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on lisääntynyt. Nepsy-valmentajakoulutusta on hankittu 15 opettajalle/ohjaajalle ja Mapa-koulutuksen on saanut 26 koulunkäynninohjaajaa.	Toteutuu

<p>Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.</p>	<p>Koulujen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin.</p> <p>Hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen kaikissa kouluissa (mm. turvataidot, arjen valinnat, itsetuntemus ja vahvuudet, kaveritaidot, tunteet, selviytymiskeinot, arvot ja asenteet, unelmat ja luottamus elämään).</p> <p>MOVE-testien tulokset ovat keskimäärin valtakunnan keskitasolla.</p> <p>Kouluterveyskyselyn tulokset ovat parantuneet edellisestä mittauksesta.</p>	<p>Hyvinvoinnin vuosikello on otettu käyttöön kouluissa. Henkilöstölle on järjestetty ja järjestetään myös jatkossa aiheeseen liittyvää koulutusta. Loimaan MOVE-tulokset ovat testattavasta lajista riippuen pääosin maan keskitason alapuolella, joiltakin osin myös keskitasoa parempia. Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos Loimaalla on 47,2 %, kun koko maan tulos on 38,4 %, eli 38,4 %:lla 5. ja 8. luokkalaisista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista. Kouluterveyskyselyn analysointi on vielä kesken. Mm. ravitsemukseen, liikkumiseen ja nukkumiseen liittyvissä indikaattoreissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2019-2023. Sen sijaan esim. ahdistuneisuus ja koulu-uupumus ovat lisääntyneet.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
<p>Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.</p>	<p>Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa).</p> <p>Osallistujamäärä (400-450 opp.).</p> <p>Myönnetty valtionavustus (55 000 - 60 000 euroa).</p>	<p>Keväällä 2024 kerhoja oli 38, joissa osallistujia oli 370 -380. Syksyllä 2024 kerhoja on 45 ja osallistujia noin 430-440. Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen on myönnetty 11 830 € ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen 44 000 €.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan</p>			
<p>Toiminnallinen tavoite</p>	<p>Tavoitetaso</p>	<p>Arviointi</p>	<p>Arvioinnin tila</p>

<p>Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmia, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat.</p>	<p>Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa.</p> <p>Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).</p> <p>Luokkahenki-palvelun käyttö toteutuu kaikissa kouluissa</p> <p>Suunnitelmallinen sisäilman seuranta kouluissa.</p>	<p>Sisäilmaa on vuoden 2024 aikana seurattu Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Puistokadun koululla ja HYK:ssä (Luokkahenki).</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
---	--	---	--------------------------

Arviointikohde	Mittari	TP2023	TA2024	Toteutunut 30.09.2024
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	150	150	163
	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	18	20	31
	Ohjaustuntien määrä/vko	420	410	425
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,1	11,1	10,6
	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	175	175	172
	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0	0	0
	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	10 100	10 500	
	Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)		3,5	
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 1-2 lk	16,1	17	16,4
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 3-6 lk	18	19	17
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 7-9 lk	15,8	17	15,3

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalvelut toimivat pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri palvelualueiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestävät itse toimintaa, tukevat nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto

järjestää. Elinikäisen taidesuhteen, taiteellisen ilmaisun ja taitojen kehittymisen ohella taiteen perusopetus tukee ihmisen tunne-elämän kehittymistä sekä kasvua ja osallisuutta. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkityksellistä sisältöä vapaa-ajalleen elämänlaatua parantamaan.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Vapaa-aikapalveluiden päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Kulttuuripalveluissa hakemus museotoiminnan valtionavustuksen piiriin merkitsee myös henkilöstöorganisaation muutosta (nimikkeiden muuttamista, resurssin lisäämistä). Kulttuurisihteerin nimeke olisi jatkossa museonjohtaja ja kulttuurituottajan museoassistentti. Sivistyslautakunta on keväällä 2022 muuttanut musiikinohjaajan nimikkeen kulttuurituottajaksi. *Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.6.2024 muuttaa kulttuurisihteerin nimikkeen museonjohtajaksi 1.7.2024 alkaen.*

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään (erityisesti nuorisopalvelut). Uuden strategian mukaisesti (Lasten ja nuorten Loimaa) on nuorisopalveluihin lisätty yksi nuoriso-ohjaaja. Vuosina 2022-2024 nuorisopalveluissa on ollut hankerahoituksella koulunuorisotyöntekijä. Hankkeen jatkosta ei ole tietoa, mutta seuraavassa henkilöstötaulukossa on nuoriso-ohjaajien määrässä mukana koulunuorisotyöntekijä. Koulunuorisotyö tukee koulun ja nuorisopalvelujen välistä yhteistyötä ja sillä koetaan olevan tarvetta koulujen arjessa. *Keväällä 2024 koulunuorisotyölle myönnettiin jatkohanke vuodelle 2025.*

Liikuntapalveluissa on meneillään yhteishanke Pöytyän kunnan kanssa liikuntaneuvonnan ja ikäihmisten liikunnan kehittämiseksi, hankkeessa työskentelee 1 htv.

Viime aikoina avoinna olleisiin tehtäviin on ollut suhteellisen vähän hakijoita ja joidenkin tehtävien täyttämässä on ollut ongelmia.

Kesäkuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 58,45 htv (vrt. 56,1 htv kesäkuu 2023). Kasvu perustuu liikuntapalvelujen hanketoimintaan ja ostopalvelujen vähentämiseen uimahallissa.

Syyskuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 58,45 htv (vrt 57,1 htv syyskuu 2023). Kasvu perustuu liikuntapalvelujen hanketoimintaan ja ostopalvelujen vähentämiseen uimahallissa.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Työväenopisto toimii seuraavissa pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetuspisteet ovat kaupungintalo, Taidetalo, Lasipalatsi, Virttaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, mm. Vesikoski-talossa olevat tilat. Musiikkiopisto toimii kaupungintalolla ja musiikkiopiston kiinteistössä sekä ulkopuoliselta vuokratussa Tanssisalissa. Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkonkylän koululla sekä Punkalaitumella. *Tanssitila siirtyi syksystä 2024 alkaen Ylistaronkadulle (kaupungintalo), jolloin aiemmasta vuokratilasta luovuttiin. Samoin Vesikoskitalon joogatilasta luovuttiin ja toiminta siirtyi kaupungintalolle.*

Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla. Vuoden 2024 aikana aloitetaan omatoimikirjastojen käyttöönotto Alastaron kirjastosta. Loimaan kaupunki on mukana seutuhankintojen kilpailutuksessa ja omatoimikirjastojen laitehankintojen suunniteltu sopimuskausi on 1.1.2024 – 31.12.2026. *Suunnitelma Alastaron kirjaston omatoimijärjestelmästä valmistui kesäkuun alussa 2024. Omatoimikirjaston edellyttämät kaapelointi-, sähkö- yms. työt ovat käynnissä. Tavoitteena on saada projekti valmiiksi vuoden 2024 aikana.*

Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa. Alpo Jaakolan patsaspuisto ja kuivurigalleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina (kesä-elokuu). Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä. Heimolinnalla palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapalveluita ja opiston ryhmiä veloitukselta. Tavoitteena on Heimolinnan käyttöasteen parantaminen. Heimolinnan akustiikkaa parannetaan palvelemaan tilan monipuolisempaa ja aktiivisempaa käyttöä. *Heimolinnan sisätilojen korjausten/muutostöiden hankesuunnitelma on valmistunut syyskuussa 2024.*

Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat, sekä tieto- ja neuvontapalvelut. City-nuokkarin yläkerta on esteellinen ja kesäisin kuuma. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastaron nuorisotilaan on esteellinen pääsy, eikä tila ole toimiva nuorisotyöllisestä näkökulmasta. Työturvallisuudeltaan Alastaron nuorisotila on heikko. Tilassa on vain yksi uloskäynti ja kuuluvuudet kellarissa rajalliset. Kehittämistarpeet on todettu työpaikkaselvityksen ja palotarkastuksen yhteydessä ja ne tulee korjata työntekijöiden turvallisuuden ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Nuorisotyöntekijät työskentelevät pääsääntöisesti tiloilla yksin, mikä lisää työturvallisuusriskiä. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja. Jos Kalikkaan saataisiin majoitustilat, se palvelisi samalla myös Loimaan seurakunnan ja loimaalaisten yhdistysten tarpeita.

Loimaalla on laaja ja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen toimen ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi. Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Liigaseurat ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaativat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi ja kohtuullisten harjoitusvuoroaikojen mahdollistamiseksi.

Valmisteilla on liikuntasuunnitelma, joka tulee sisältämään toimenpide-ehdotuksia liikuntapaikkojen hoitoon sekä tulevien investointien valmisteluun ja toteuttamiseen. *Liikuntapalvelut ja tekniset- ja ympäristöpalvelut laativat vuonna 2024 liikuntasuunnitelman, jonka tarkoituksena on löytää päälinjat seuraavien vuosien liikuntapalveluiden sekä liikuntapaikkojen kehittämiseksi. Liikuntasuunnitelman valmistelutilannetta käsitellään sisäviikokunnassa 24.10.2024.*

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 75 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten asiantuntija sekä ilmoitus- ja painatuspalveluiden hankinta (noin 55 000 euroa/vuosi).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Koronatilan tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetus-toiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön pois-saolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeus-oloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm.

suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitoshuoneen tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitoshuoneen poissaolon aikana hallinnassa. Myös kassa- ja laitoshuollon henkilöstö on riittämätön ja osa työstä on tehtävä ostopalveluna. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jatkaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	773 973	537 122	625 300	680 300	520 314	76,5 %	-159 986
Myyntituotot	379 627	230 741	344 000	377 000	224 593	59,6 %	-152 407
Maksutuotot	190 985	79 423	164 400	173 400	81 719	47,1 %	-91 681
Tuet ja avustukset	131 747	191 301	64 600	75 600	167 090	221,0 %	91 490
Muut toimintatuotot	71 614	35 657	52 300	54 300	46 912	86,4 %	-7 388
Toimintakulut	-3 263 644	-2 447 409	-3 324 241	-3 324 241	-2 521 935	75,9 %	802 306
Henkilöstökulut	-2 175 460	-1 613 228	-2 306 091	-2 306 091	-1 664 450	72,2 %	641 641
Palkat ja palkkiot	-1 752 028	-1 302 219	-1 862 130	-1 862 130	-1 353 475	72,7 %	508 655
Henkilösivukulut	-423 432	-311 008	-443 961	-443 961	-310 975	70,0 %	132 986
Palvelujen ostot	-336 871	-225 921	-312 150	-312 150	-261 977	83,9 %	50 173
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-268 949	-207 679	-233 106	-233 106	-193 762	83,1 %	39 344
Avustukset	-411 122	-340 842	-398 600	-398 600	-360 098	90,3 %	38 502
Muut toimintakulut	-71 243	-59 739	-74 294	-74 294	-41 648	56,1 %	32 646
Toimintakate	-2 489 671	-1 910 287	-2 698 941	-2 643 941	-2 001 621	75,7 %	642 320

Toimintatuotot ja toimintakulut näyttäisivät toteutuvan aika lailla budjetoidun mukaisesti.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhteistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.	Taiteen perusopetus tavoittaa 30 % alle 18-vuotiaiden ikäluokista. Opetussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti, toimintaa arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään palautteen pohjalta.	Alle 16- vuotiaiden oppilaiden lukumäärät taiteen perusopetuksessa (suluissa kevään luvut): kuvataide 94 (83), teatteritaide 60 (73), musiikki 185 (156), tanssi 38 (35), yhteensä 377 (347). Taiteen perusopetuksen ulkopuolella: sirkus 75 (46) oppilasta.	Toteutuu osittain

<p>Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Vahvistetaan erityisesti miesten osallistumismahdollisuuksia. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.</p>	<p>Opistoissa toteutuu monipuolinen ja kuntalaisten tarpeiden mukaan hyvin kohdentuva kurssitarjonta. Opistoissa on vähintään 10 alle kouluikäisille tarjottavaa kurssia, vähintään 10 ikäihmisille suunnattua kurssia sekä vähintään 20 Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettävää kurssia.</p> <p>Opistoissa poikien ja miesten osuus nousee 30 %:iin osallistujista.</p> <p>Musiikkiopistolla on vuosittain vähintään viisi vierailua sekä varhaiskasvatukseen että perusopetukseen ja vähintään viisi musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suurelle yleisölle avointa tilaisuutta.</p>	<p>Alle kouluikäisten ryhmiä koostui musiikissa viisi, tanssissa kaksi ja kuvataiteessa kaksi. Lisäksi sirkuksessa yksi. Ikäihmisille suunnattuja ryhmiä on 10. Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettäviä kursseja oli 45.</p> <p>Musiikkiopistossa poikien/miesten osuus on noin 35 % ja työväenopistossa noin 17 %.</p> <p>Musiikkiopistolla oli kaksi kouluvierailua perusopetukseen ja viisi musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suurelle yleisölle avointa tilaisuutta.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
<p>Kehitämme kotona asuvien ikäihmisten mahdollisuutta itäsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.</p>	<p>Tablettikäyttäjien asiakasmäärä 80.</p> <p>Luodaan digitalisaatiota hyödyntäen palveluja, jotka aktivoivat kuntalaisia oman hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen.</p> <p>Liikuntaraatien järjestäminen</p> <p>Ikäihmisten liikuntaneuvonnan kokeilu tapahtumaluonteisesti.</p>	<p>Liikuntapalveluiden tabletteja käyttää 85 asiakasta, alku- ja lopputestauksen tulokset on kirjattu.</p> <p>Liikuntaraati järjestettiin 18.1.2024.</p> <p>Liikuntaneuvonnan palvelua on pilotoitu kevään 2024 aikana ja otettu käyttöön elokuussa 2024.</p>	<p>Toteutuu</p>

<p>Voimaa vanhuuteen mento- rointiohjelman avulla ediste- tään toimintakyvyltään hei- kentyneiden ikäihmisten (pääosin 75+) liikuntakykyä, osallisuutta ja itsenäistä sel- viytymistä terveystoiminnan avulla. Liikuntaneuvonnan palvelu- ketjun luominen sekä ikäih- misille että työikäisille fyysisen toimintakyvyn varmistami- miseksi. Lasten ja nuorten liikuntakas- vatuksen tukeminen yhteis- työssä muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Uusien vertaisohjaajien kou- luttaminen ja vanhojen akti- voiminen vertaisvetureiksi. Tavoitteena on 15 vertaisoh- jaajaa.</p> <p>Ulkoiluystäväkoulutus. Ta- voitteena 10 uutta ulkoiluys- tävää.</p> <p>10 % kasvu liikuntapalvelujen 75+ ryhmien toiminnassa.</p> <p>70+ liikuntakyselyn tulosten huomioiminen liikuntapalve- luiden kehittämisessä.</p> <p>Liikuntaneuvonnan palvelu- ketju kokeiluun, tavoitteena 10 asiakas-ta.</p> <p>Lasten ja nuorten liikuntapal- velu-tarjonnan kehittäminen kyselyjen vastausten perus- teella.</p>	<p>Vertaisohjaajakoulutus on järjestetty 8/24. Kevään 2024 ulkoiluystävä- koulutuksessa 7 henkilöä. Erityisliikunnan ryhmät +7,4 %, käyntikerrat +11,9 %, osal- listujamäärä +30 % verrat- tuna 30.6.2023. Kyselyn tulosten perusteella on lisätty matalankynnyksen toimintaa ja ulkoiluryhmiä. Liikuntaneuvonnan pilottivai- heessa kevään 2024 aikana vastaanotettiin 8 asiakasta. Elo-syyskuun aikana palve- luun on tullut mukaan 18 uutta asiakasta. HSM tarjontaan lisätty kunto- salikurssi syksyille 2024.</p>	<p>Toteutuu osit- tain</p>
---	---	--	--------------------------------

2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
<p>Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta to- teutetaan investointiohjel- maa, jonka tavoitteena ovat turvalliset ja terveelliset tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.</p>	<p>Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa.</p> <p>Kiinteistöt ovat asianmukai- sessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset.</p>	<p>Tällä hetkellä ei ole käynnissä varsinaisia palveluverkkoon liittyviä hankkeita. Suunni- telma Alastaron kirjaston omatoimijärjestelmästä val- mistui kesäkuun alussa 2024. Suunnitelman toteuttaminen käynnistyy syksyllä 2024. Liikuntapalvelut sekä tekni- set- ja ympäristöpalvelut laa- tivat vuonna 2024 liikunta- suunnitelman, jonka tarkoi- tuksena on löytää päälinjat seuraavien vuosien liikunta- palveluiden sekä liikuntapaik- kojen kehittämiseksi.</p>	<p>Toteutuu osit- tain</p>

2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
------------------------	-------------	-----------	-----------------

<p>Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervetullut toiminnan piiriin. Eri-tyishuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtaamiseen</p>	<p>Nuoret löytävät omia ryhmiään ja saavat uusia kavereita. Yksinäisyyden tunne vähenee ja aktiivisuus lisääntyy. Toimintaan tulee mukaan nuoria, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet. Nuori kokee olevansa arvokas, vahvistetaan luottamuksellisten suhteiden syntymistä. Nuoret ovat mukana kehittämässä ja toteuttamassa toimintaa.</p>	<p>Nuorisopalvelujen painopisteenä syksyllä 2024 on vanhemmat nuortensa asiantuntijoina (Teini-ikäisten nuorten vanhempien vertaisryhmätöiminnan vanhemmuuden vahvistamiseksi).</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
<p>Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.</p>	<p>Koulujen ja nuorisopalvelujen saumaton yhteistyö, jolla vahvistetaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kiinnittymistä kouluyhteisöön (matalan kynnyksen toimintaa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, yksilöiden kasvun ja kehityksen tukeminen, kouluviihtyvyyden lisääminen jne.).</p>	<p>Koulunuorisotyöhankeelle on myönnetty jatkorahoitusta 30 000 euroa vuodelle 2025. Painopisteenä on toimintamallien kehittäminen ja vakiinnuttaminen. Nuorisopalvelujen painopisteenä syksyllä 2024 on vanhemmat nuortensa asiantuntijoina. Loma-aikoihin lisätään nuorisotilojen yönuokkaritoimintaa nuorisotiläkävijöiden yhteisöllisyyttä vahvistamaan. Osallisuutta lisätään kuukausittaisten nuokkarikokousten muodossa.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiinsa. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätöihin</p>	<p>Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.</p> <p>Tapahtumien lukumäärä/vuosi (50 - 55) ja osallistujamäärä (500 - 550).</p>	<p>Pääkirjastosta ja Mellilän kirjastosta voivat ryhmät ja yhdistykset varata maksutta koontumistiloja.</p> <p>Pääkirjastossa ja Alastaron kirjastossa on mahdollisuus järjestää näyttelyitä. Näyttelytiloista ei peritä maksua. Kirjastoissa on järjestetty 121 tapahtumaa, osallistujia 1 057.</p>	<p>Toteutuu</p>

<p>Ylläpidetään ja kehitetään vaikiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehostetaan yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.</p>	<p>Perinteisten tapahtumien järjestäminen ja kehittäminen sekä uusien tapahtumien/palvelujen toteuttaminen (monipuolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen). Tuetaan kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä mm. korottamalla kyläyhdistyksille jaettavia yleisavustuksia (asumisen teemavuosi) ja lisäämällä kohdeavustusten määrärahoja. Edistetään kulttuurikaaveri-toimintaa esim. yhteistyössä liikuntatoimen (Voimaa vanhuuteen -hanke) tai SPR:n (ystävätoiminta) kanssa.</p>	<p>Kevään aikana on tiivistetty yhteistyötä mm. varhaiskasvatuksen kanssa. Nuorille suunnattu elokuvatyöpaja oli menestys ja elokuva sijoittui toiseksi Kaikki kuvaa -kilpailussa. Kesäkonserttisarjaa ei jatketa nykyisessä muodossa. Loimaan kulttuurikierrokselle osallistui ennätyselliset 28 tahoa ja Taiteiden yö -konseptia on lähdetty laajentamaan. Alpo Jaakolan patsaspuiston aukioloaikaa laajennetaan elokuun jälkeen syyskuun viikonloppuihin, mikä mahdollistaa viikonlopputapahtumat.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
--	--	---	--------------------------

Arviointikohde	Mittari	TP2023	TA2024	Toteutunut 30.09.2024
TALOUDELLISUUS Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	52,5	54,7	
	käyttökustannukset /laina	3,9	3,9	
TALOUDELLISUUS Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	30,2	33,5	
TALOUDELLISUUS Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	140,1	123	
TALOUDELLISUUS Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 740	2 070	
TALOUDELLISUUS Nuoripalvelut	käyttökustannukset /asukas	24,9	21,5	
TALOUDELLISUUS Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	27,7	37	
	nettomenot / opetustunti €	74,4	101	
VAIKUTTAVUUS Kirjastopalvelut	lainat/asukas	13,5	14	9,9
	käynnit	120 738	130 000	89 332
VAIKUTTAVUUS Kulttuuripalvelut	taidetalo/käyntikerrat	2 787	2 000	1 740
	patsaspuisto/käyntikerrat	4 299	4 000	4 894
VAIKUTTAVUUS Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	82 358	60 000	47 339
	vauvauinnit/käyntikerrat		1 000	893
	kuntosali/käyntikerrat		20 000	19 753
	erityisliikunnan ryhmiä: osallistujat	505	450	1 008
	erityisliikunnan ryhmiä: käyntikerrat	11 891	8 000	9 598
	erityisliikunnan ryhmiä: toteutuneet ohjaukset		600	649
VAIKUTTAVUUS Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	267	285	293
	opetustunteja/ viikko ka	234	245	227
VAIKUTTAVUUS Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	11 234	12 000	6 643

	leiritoiminta, leiripäivät	133	200	96
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	750	650	650
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa	60	80	36
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, (koko hanke)	75	100	56
VAIKUTTAVUUS Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	5 740	5 600	5 526
	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	3 093	3 000	2 819
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 626	1 800	1 506
	alle 16 v. opiskelijat	256	215	230
	toimipisteitä toiminta-alueella	37	37	37

2.8. Elinympäristölautakunta

Toimiala: Tekniikka ja ympäristö

Toimielin: Elinympäristölautakunta

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € 2024/ 2023
Toimintatuotot	4 126 484	2 850 958	4 084 500	4 084 500	3 215 317	78,7 %	364 359
Myyntituotot	266 797	157 348	307 900	307 900	246 402	80,0 %	89 054
Maksutuotot	370 142	185 396	424 000	424 000	247 292	58,3 %	61 895
Tuet ja avustukset	46 680	1 709	6 400	6 400			-1 709
Muut toimintatuotot	3 442 865	2 506 505	3 346 200	3 346 200	2 721 623	81,3 %	215 118
Toimintakulut	-11 142 074	-8 038 283	-10 912 108	-11 112 108	-8 360 143	75,2 %	-321 860
Henkilöstökulut	-3 142 973	-2 300 399	-3 760 758	-3 760 758	-2 497 594	66,4 %	-197 194
Palkat ja palkkiot	-2 525 314	-1 852 164	-2 976 426	-2 976 426	-2 031 188	68,2 %	-179 024
Henkilösivukulut	-617 659	-448 235	-784 332	-784 332	-466 405	59,5 %	-18 170
Palvelujen ostot	-3 583 203	-2 604 976	-2 968 100	-3 168 100	-2 503 544	79,0 %	101 432
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 970 438	-2 789 085	-3 734 850	-3 734 850	-2 835 587	75,9 %	-46 502
Avustukset	-266 884	-239 376	-285 000	-285 000	-219 286	76,9 %	20 089
Muut toimintakulut	-178 576	-104 447	-163 400	-163 400	-304 132	186,1 %	-199 685
Vuokratulot	-125 996	-69 365	-131 900	-131 900	-104 286	79,1 %	-34 921
Muut kulut	-52 579	-35 081	-31 500	-31 500	-199 846	634,4 %	-164 764
Toimintakate	-7 015 590	-5 187 325	-6 827 608	-7 027 608	-5 144 826	73,2 %	42 499

Kaupunginvaltuusto on 18.3.2024 myöntänyt 200 000 € määrärahalisäyksen Kunnallistekniikkaan talvikunnossapitoon.

Laskennallinen menojen toteutumaprosentti syyskuun lopussa on 75 % ja toteutuma lautakunnan osalta on 75,2 %, samoin toimintakate syyskuun lopussa on talousarvion mukainen. Menokohta Muut kulut on ylityksessä noin 200 000 euroa. Selittävä tekijä (noin 185 000 €) löytyy tilapalveluitten toteutumasta, jossa näkyy myytyjen Hanhenpuiston ja Vesilaitoksen rakennusten alaskirjaukset. Alaskirjaukset ovat kertaluonteisia ja niitä ei pystytä ottamaan huomioon talousarviota laadittaessa.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

1.1. Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Oppisopimuskoulutuksen lisääminen.	2 koulutettavaa vuodessa.	Oppisopimuskoulutettavia ollut vuoden 2024 aikana 3 henkilöä. Yhden henkilön oppisopimus jatkuu vuoden 2024 loppuun.	Toteutuu
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuinympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Esteettömyyden parantaminen.	Toteutetaan esteettömyyselvityksen kohteita vähintään viisi vuodessa.	Esteettömyyselvitys on laadittu ja toimenpiteet käynnistetty.	Toteutuu osittain

Huolehdimme ajantasaisen asemakaavoituksen pohjakartaston ylläpidosta	Asemakaavoituksen pohjakartan ennakoiva ajan tasalla pito.	Tarvittavat täydennykset on tehty.	Toteutuu
Kaupungin paikkatietojärjestelmään liittyvien kartastojen ja rekisterien sekä erilaisten teemakarttojen tuottaminen ja ylläpito.	Kartastojen ja rekisterien ajantasaisuus.	Täydennetään rekistereitä ja karttoja sitä mukaan, kun toimenpiteitä tehdään ja muutoksia tulee.	Toteutuu
Monipuolinen tonttitarjonta eripuolilla kaupunkia	Muodostetaan Sieppalankadun jatkeen uudet tontit.	Tontit on muodostettu ja merkitty kiinteistörekisteriin.	Toteutuu
Asuinympäristön siisteyden panostaminen.	<p>Katujen, kevyen liikenteen väylien ja kuntoratojen niitot tehdään kaksi - kolme kertaa vuodessa, riippuen olosuhteista. Nurmialueet taajamissa pidetään vuoden 2023 tasolla.</p> <p>Satakunnantien varressa sijaitsevan Rinki-kierrätyspisteen uusi sijainti selvitetään keskusta kehittämishakkeen yhteydessä</p>	<p>Katujen varsien niitot ja nurmialueiden hoitotyöt on suoritettu suunnitellusti ja roskiksia on lisätty eri puolille taajama-alueita.</p> <p>Rinki-jätepisteelle ei ole löytynyt uutta sijoituspaikkaa.</p>	Toteutuu osittain
Jatkuvan valvonnan toimenpiteillä edistetään siisteyden tavoitteita rakennetun ympäristön hoidossa	Säännöllistä valvontatoimintaa jatketaan pitämällä katselmusryhmän ympäristökatselmuksia kerran vuodessa	Katselmusryhmän ympäristökatselmus on pidetty toukuussa.	Toteutuu
Kylä-, asukkaiden, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden hyödyntäminen houkuttelevana asuinympäristön toteuttamisessa kaupunkiorganisaation rinnalla	<p>Ylläpidetään puistokummitoimintaa ja järjestetään yhteisiä tempauksia kaksi kertaa vuodessa.</p> <p>Jatketaan leikki- ja liikuntopaikkojen parantamistoimenpiteitä yhteistyössä kylä- ja muiden yhteisöjen kanssa</p> <p>Kiinteistön omistajien osallistaminen katujen viheralueiden hoitoon kunnossapitolain mukaisesti</p>	Puistokummien kanssa on järjestetty kokoontumisia ja tiedotettu toiminnasta ylipäättään. Leikki- ja liikuntopaikkojen parantamista on tehty eri puolilla kaupunkia. Tosin pääasiassa kaupungin omasta toimesta. Kiinteistön omistajien osallistamista katuviheralueiden hoitoon ei ole vielä aloitettu.	Toteutuu osittain

Loimaan sisäisten ja ulkoisten liikenneyhteyksien selvitys	Jatketaan liikenteen idea-suunnittelua panostaen kevyem liikenteen epäjatkuvuuskohteiden poistoon.	Satakunnantielle valmistuu syksyyn mennessä kevyen liikenteen väylä. Turuntien epäjatkuvuuskohdan suunnittelua on aloitettu.	Valmisteilla
Keskustan ja ranta-alueen kehittämissuunnitelman päivitys	Laaditaan keskustaa ja ranta-alueetta koskeva kehittämissuunnitelman päivitys.	Kehittämissuunnitelma päivitetty.	Toteutuu
Asiantuntemuksen tarjoaminen ja tuki muille toimialoille. Lupahakemusten sujuva, laadukas ja tasapuolinen käsittely.	Rakentamisen lupahakemusten käsittelyaika on 4...8 viikkoa (viranhaltija/toimielin).	Rakentamisen lupahakemusten käsittely on tapahtunut pääsääntöisesti tavoiteajassa.	Toteutuu
1.3. Luomme kilpailukykyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Kotimaisten elintarvikkeiden osuus pidetään nykyisellä tasolla.	Jatkuva tavoitetaso: Kotimaisuusaste yli 85 %.	Kotimaisuus aste lasketaan vuoden lopulla.	Valmisteilla
Aktiivisella ja kestäväällä metsien hoidolla lisätään kaupungin metsien kasvua niin, että metsät säilyvät hiilinieluina ja raaka-ainetta riittää samalla teollisuuden tarpeisiin ja korvaamaan fossiilisia raaka-aineita	Jatketaan hyväksytyin metsänhoitosuunnitelman mukaisia hoitohakkuita.	Metsänhoitosuunnitelman mukaisia hoitohakkuita on tehty.	Toteutuu
Työkoneiden käyttövoiman muuttaminen pois fossiilisista polttoaineista sekä yleisten alueiden valaistuksen energiatehokkuuden parantaminen.	Pienkoneita (trimmerit yms.) muutetaan uusimisten yhteydessä sähkökäyttöisiksi. Valaisinten vaihtoa led-tekniikkaan perustuviksi tehdään sata kpl vuodessa.	Pienkonekantaa on uudistettu lähes yksinomaan sähkökäyttöisiksi. Lamminkadun valaisimet on vaihdettu ledeiksi. Kokoojakatujen valaistusten uusiminen.	Toteutuu osittain

Käsipaperin käyttöä vähennetään.	Käsipyyheautomaattien mallittainen lisäys Puistokadun ja Hirvikosken yhtenäiskouluille	Käsipaperien käyttöä on vähennetty Keskuskoululla, urheilukeskuksella, liikuntahallilla sekä Kirkonkylän koululla. Keskuskoululla, urheilukeskuksella ja liikuntahallilla kaikkien käsienpesualueiden luona on käsipyyheautomaattirullat, Kirkonkylän koululla käsipyyheautomaattirullat ns. yleisissä tiloissa, ei luokkahuoneissa. Käsipaperin käytön vähentämistä jatketaan Puistokadun koulun ja Hirvikosken yhtenäiskoulun osalta.	Toteutuu osittain
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Koulujen ja päiväkotien kulkureittien turvallisuuden parantaminen näkemäesteitä poistamalla	Koulujen ja päiväkotien lähi-alueiden kulkureittien turvallisuutta parannetaan liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyin toimenpitein	Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyistä kohteista on teetetty suunnitelmat. Osa kohteista toteutetaan tänä vuonna ja loppuja jatketaan ensi vuonna.	Toteutuu osittain
2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Kartoitetaan asukkaiden mielipiteitä kehittämiskohteista ja kunnossapidosta yleisillä alueilla ja liikuntapaikoilla.	Tehdään yksi kysely vuodessa. Kyselyn teemaa vaihdetaan vuosittain	Liikuntapaikkasuunnitelman laatimisen yhteydessä toteutettu kysely liikuntapaikoista. Tulosten yhteenveto tekeillä.	Toteutuu

Ylijäämäruoka hyödynnetään	Yhteistyötä ylijäämäruoan jakamisessa jatketaan kolmannen sektorin kanssa lisäämällä isommista päiväkotiryhmistä jaettavaa hävikki-ruokaa.	Jäämäruokaa jaetaan Puistokadun koulun, Hirvikosken yhtenäiskoulun, Kirkonkylän koulun ja Keskuskoulun sekä Puistometsän päiväkodista ja Hirvimetsän päiväkodista päivittäin, jos jäämäruokaa jäänyt. Ylijäämäruoan jakoa on tarkoitus laajentaa Asemanseudun koulun ja Mellin päiväkodin sekä Peltoisten päiväkodin osalta vuoden 2024 aikana. Muiden yksiköiden jäämäruoan jakoa pyritään lisäämään, kunhan sopivia yhteistyökumppaneita löytyy. Muissa yksiköissä jäämäruoan määrät ovat minimaaliset.	Toteutuu
Kuntalaisille tarjotaan asianmukainen palvelukokemus ja lupakäsittely tehdään sujuvaksi.	Lupahakemukset käsitellään tavoiteajassa ja laadukkaasti.	Saadun palautteen perusteella lupakäsittely on ollut sujuvaa ja saatu palvelu on koettu asianmukaisena.	Toteutuu
3.1. Olemme hyvä työnantaja			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Huomioidaan henkilöstö sote-uudistuksen jälkeisessä muutostilanteessa.	Käydään kehitys- palautekeskustelut kaikilla palvelualueilla. Pidetään koko henkilöstölle yhteisiä infotilaisuuksia.	Palvelualueilla käyty kehityspalautekeskusteluja. Koko henkilöstön infotilaisuus pidetty huhtikuussa ja seuraava järjestetään marraskuussa.	Toteutuu
3.2. Suunnittelemme ja johdamme taloutta ja investointeja ennakoivasti ja pitkäjänteisesti			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Investointien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan elinkaari ja ympäristöseikat.	Kilpailutukset laaditaan huomioiden elinkaari ja ympäristöasiat	Suunnitteluissa on otettu huomioon mahdollisimman vähähiilinen toteutustapa. Kone- ja työkonepalveluhankinnoissa on asetettu päästoluokkavaatimukset.	Toteutuu
3.3. Toimimme aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti yhteistyössä ja verkostoissa			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila

Tehdään yhteistyötä eri yhteisöjen kanssa mm. liikuntapaikkojen suhteen.	Järjestetään eri toimijoiden kanssa yhteistyöpalavereita kerran vuodessa	Yhteistyötä eri yhdistysten ja yhteisöjen kanssa on tehty mm. Kauhanojan matonpesupaikan suhteen.	Toteutuu
--	--	---	----------

Palveluala: Tekniikka ja ympäristö -toimialan hallinto

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Tekniikka ja ympäristötoimen hallinto käsittää teknisen johtajan, turvallisuuspäällikön ja palvelualan palvelusihteerien tehtävät sekä elinympäristölautakunnan tehtävät. Tekninen johtaja vastaa palvelualan toiminnasta ja kehittämisestä. Turvallisuuspäällikkö vastaa mm. talo- ja kunnallistekniikan työmaiden turvallisuuskoordinaattorin tehtävistä sekä kiinteistöjen kulunvalvonnasta. Tämän lisäksi turvallisuuspäällikön vastuulle kuuluvat maan- ja lumenkaatopaikkojen hallinta ja varautumiseen liittyviä tehtäviä. Palvelusihteereistä toisen rooli painottuu hallintoon ja hän vastaa mm. lautakuntatöskentelystä, listavalmistelusta sekä pöytäkirjojen laatimisesta. Toisen palvelusihteerin rooli painottuu talouden hallintaan ja raportointiin sekä sopimusten hallintaan. Kokonaisuudessaan palvelusihteerien toimenkuvat ovat hyvin monipuolisia.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Hallinnon henkilövahvuus on neljä henkeä.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Tekniikka ja ympäristö toimialan toimitilat sijaitsevat Alastaron vanhalla kunnantalolla. Toimitilat ovat käytännölliset ja käyttötarkoitukseen sopivat. Toimitiloihin on sijoitettu toimialan hallinnon lisäksi kaikkien palvelualueitten johtaminen ja suunnittelu.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Toimialan hallinto ei tee merkittäviä palveluitten ostoja, lukuunottamatta joitain suunnittelutehtäviä ja asiantuntijapalveluita.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Kokonaisuudessaan teknisten ja ympäristötoimialan riskien hallinta on parantunut huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Aiemmin merkittävimpänä palvelujen tuottamiseen liittyvänä riskinä oli riittämätön henkilöresurssi ja rekrytointeihin liittyvät vaikeudet. Tällä hetkellä avoimiin tehtäviin on löydetty tekijät.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	51 668	51 682	31 000	31 000	120 166	387,6 %	89 166
Myyntituotot	20						
Maksutuotot	27 969	50 761	31 000	31 000	119 187	384,5 %	88 187
Tuet ja avustukset	22 757						
Muut toimintatuotot	921	921			979		979
Toimintakulut	-462 673	-336 668	-562 750	-562 750	-343 292	61,0 %	219 458
Henkilöstökulut	-196 360	-142 613	-220 150	-220 150	-164 435	74,7 %	55 715
Palkat ja palkkiot	-161 549	-117 125	-167 810	-167 810	-135 459	80,7 %	32 351
Henkilösivukulut	-34 812	-25 488	-52 340	-52 340	-28 976	55,4 %	23 364
Palvelujen ostot	-237 907	-154 429	-294 500	-294 500	-160 728	54,6 %	133 772
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 265	-23 306	-35 200	-35 200	-10 767	30,6 %	24 433
Muut toimintakulut	-12 141	-16 320	-12 900	-12 900	-7 362	57,1 %	5 538
Toimintakate	-411 005	-284 986	-531 750	-531 750	-223 126	42,0 %	308 624

Maksutuottoja on tullut ennakoitua enemmän. Viime syksynä lumenkaatopaikalle asennettiin kulunvalvonnalla varustettu portti ja lumenkaatopaikan laskutusta tehostettiin. Viime talvi oli runsasluminen, joten kaa-
topaikan ylläpitämisestä aiheutuneita kuluja myös muodostui enemmän.

Kaupungin maankaatopaikalle on myös toimitettu normaalia enemmän ylijäämämassoja, mikä on lisännyt

maksutuottoja. Massoja on muodostunut mm. Vapaudenkadun rakennustyömaalta ja Satakunnantien työmaalta. Maankaatopaikan ylläpitämisestä on myös aiheutunut normaalia enemmän kuluja, mutta kokonaisuus on tuoton puolella.

Alkuvuoden aikana on myös otettu käyttöön taksa, jonka perusteella on voitu laskuttaa myönnettyjen johtojen sijoittamislupien laatimisesta sekä yleisten alueiden käyttöluvista.

Henkilöstökulujen osalta toimialan hallinto on talousarviossa. Laskennallinen meno syyskuun lopussa on 75% ja toteutuma on 74,7%. Kokonaisuudessaan kulut ovat hieman alle laskennallisen toteutuman.

Palveluala: Rakennus- ja ympäristövalvonta**Vastuuhenkilö:** Johtava rakennustarkastaja**Toiminnan kuvaus**

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualueen tehtävänä on rakennusvalvonnan osalta hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuinympäristön parantaminen. Lisäksi tehtäviin kuuluu valvoa rakennustoimintaa yleisen edun kannalta sekä huolehtia osaltaan, että maankäyttö- ja rakennuslain määräyksiä ja säädöksiä noudatetaan. Rakennusvalvontaviranomainen huolehtii kunnassa myös rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Rakennusvalvonnan palveluita ovat muun muassa rakennuslupapäätökset ja niitä edeltävät suunnitteluvaiheen neuvottelut, rakennustyömaiden katselmuksot, kiinteistöjen ja rakennusten kunnan yleinen valvonta, rakennuslupa-asiakirjojen pitkäaikainen arkistointi ja asiakasohjaus.

Palvelualueen osana ympäristövalvonta vastaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä. Viranomaistehtäviä ovat mm. ympäristö- ja maa-aineslupien käsittely ja valvonta, maasto- ja vesiliikenteen lupien käsittely, ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittely sekä ulkoilulain ja kemikaalilain mukainen valvonta. Lisäksi tehtäväalue osaltaan huolehtii ympäristön tilan seurannasta ja muiden ympäristönsuojeluasioiden käsittelystä.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Palvelualueen henkilöstömäärää lisättiin tälle vuodelle ympäristövalvonnan osalta yhdellä viranhaltijalla. Aiempi resurssi oli riittämätön tehtävien hoitamiseen ja palvelun laatua pyritään parantamaan lisähenkilöstön avulla.

Rakennusrekisterin parannusprojekti on käynnistetty keväällä ja sitä varten palkattiin yksi päätoiminen määräaikainen työntekijä. Projektin tavoitteena on saada rakennus- ja huoneistorekisterin sisältö paremmin vastaamaan nykytilannetta ja sen myötä helpottaa rakennusvalvonnan työtä ja saada kiinteistöveroitus perustumaan oikeisiin tietoihin.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Palvelualueen toimitilojen tarve on vuoden aikana kasvanut kahdella työhuoneella. Lisätilan tarve johtuu kahden uuden työntekijän palkkaamisesta.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palveluostot ovat suurelta osin asiantuntijapalveluja. Näissä merkittävien palveluhankinta on sähköisen asioinnin lupapalvelu ja sähköinen arkistointipalvelu. Palvelun kustannustason on näköpiirissä nousua johtuen uusien valtakunnallisten tietojärjestelmien ja muuttuvan lainsäädännön tuomista järjestelmämuutostarpeista.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Palvelualueen tehtävät ovat enimmäkseen viranomaistehtäviä. Riskienhallinnassa tärkeää on huolehtia riittävästä henkilöstöresurssista. Henkilöstön riittävän määrän lisäksi jatkuva kouluttautuminen muuttuvan lainsäädännön ja toimintaympäristön mukana tulee olla ensisijaisena tavoitteena.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1- 9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	147 756	115 738	183 000	183 000	104 382	57,0 %	-78 618
Maksutuotot	147 593	115 738	183 000	183 000	104 382	57,0 %	-78 618
Tuet ja avustukset	163						
Toimintakulut	-298 585	-235 172	-437 032	-437 032	-276 289	63,2 %	160 743
Henkilöstökulut	-239 547	-187 671	-361 832	-361 832	-225 702	62,4 %	136 130
Palkat ja palkkiot	-192 622	-151 555	-298 235	-298 235	-183 764	61,6 %	114 471
Henkilösivukulut	-46 925	-36 116	-63 597	-63 597	-41 938	65,9 %	21 659
Palvelujen ostot	-54 169	-43 867	-67 300	-67 300	-45 382	67,4 %	21 918
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 443	-2 443	-5 500	-5 500	-4 491	81,7 %	1 009
Muut toimintakulut	-2 426	-1 192	-2 400	-2 400	-714	29,8 %	1 686
Toimintakate	-150 829	-119 435	-254 032	-254 032	-171 906	67,7 %	82 126

Rakentamisen lainsäädännön muutokseen valmistautumistyötä on jatkettu. Rakennusjärjestyksen uusimistyön osallistumis- ja arviointisuunnitelma on hyväksytty lupajaostossa ja asetettu nähtäville. Rakennusjärjestyksen sisällön laatimistyö on ollut keskeytyneenä voimaan tulevaan lakiin vielä tehtävien muutosten vuoksi. Näiden sisältö ei ole ollut täysin selvillä ja rakennusjärjestyksen kirjoittamisessa on ollut perusteltua jäädä odottamaan lakimuutoksen etenemistä. Myös maakunnallista yhteistyötä ollaan rakennusjärjestyksen laatimisessa käynnistämässä syksyn aikana.

Rakennusrekisterin parannustyötä varten on projektityöntekijän tehtävään valittu henkilö on aloittanut työssä toukokuussa. Työ on käynnistynyt ohjausryhmän johdolla ja ensimmäiset seurantakokoukset on pidetty elokuussa.

Maa-aines- ja ympäristölupa-asioita tarkastelujaksolla on käsitelty kaksi. Ympäristönsuojelun lupa- ja ilmoitusasioita on vireillä viisi kappaletta.

Poikkeamispäätöksiä on tehty kolme.

Rakennuslupia on myönnetty 71 kpl ja niiden yhteenlaskettu kerrosala on 15 257 m². Rakennusluvista uusien rakennuksien rakentamiseen on myönnetty 38 kpl ja lisärakentamiseen 11. Rakennuksen muutostöitä varten lupa on myönnetty 22:een rakennukseen. Toimenpidelupahakemuksia on käsitelty 44 ja maisematyölupa-asioita 14 kappaletta. Rakennusten purkamisasiota on ollut käsittelyssä kymmenen. Vireillä rakentamisen lupahakemuksia on 54 kpl.

Arvioiduista maksutuotoista on toteutunut 57 % ja toimintakuluista 63 %. Odotettavissa on, ettei maksutuotoarvio täysin toteudu ja arvioiduista tuotoista jäänee toteutumatta n. 50 000 euroa. Menot puolestaan näyttäisivät myös jäävän alle arvioidun. Ympäristövalvonnan viranhaltijaresurssi puuttui keväällä jonkin aikaa ja projektityöntekijän työsuhde alkoi vasta toukokuussa. Näistä johtuen henkilöstökustannuksista puolestaan toteutuu n. 30 000 euroa arvioitua alhaisempi summa.

Palveluala: Tilapalvelut**Vastuuhenkilö:** Kiinteistöpäällikkö**Toiminnan kuvaus**

Tilapalvelujen palvelualue vastaa kiinteistöjen ylläpidosta, korjauksista ja kehittämisestä. Tavoitteena on järjestää kaupungin eri toimialojen käyttöön tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja kustannustehokkaat toimitilat.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Tilapalveluiden henkilöresurssi on tällä hetkellä 1+1+7. Vanhempi kirvesmies on irtisanoutunut eläkkeelle jäämisen vuoksi ja hänen työsuhteensa on päättynyt 31.8.2024. Samoin yksi laitospäällikkö on jäänyt osa-aika-eläkkeelle 1.9.2024 alkaen siten, että hän työskentelee kolmena päivänä viikossa (ma-ke). Tilapalvelut tarkentaa ja tarvittaessa ehdottaa mahdollisia tehtäväkuvan muutoksia ennen korvaavan rekrytoinnin alkua. Kokonaisuutena tilapalveluiden henkilökunnan ikärakenne on sellainen, että seuraavan kahden-kolmen vuoden kuluessa eläköityy mahdollisesti kaksi henkilöä joista toinen on nyt osa-aika-eläkkeellä jäävä henkilö.

Tilapalveluiden oman henkilöstön väheneminen vaikuttaa oleellisesti muutamiin ylläpidon palveluiden järjestämiseen, esimerkiksi kiinteistöpäivystyksen vuorot tihentyvät oleellisesti kun henkilömäärä vähenee ja tämän johdosta tulee tarkastella päivystyksen laajuutta tai siirtymää esimerkiksi ostopalveluna tuotettuun palveluun. Toinen vaikutus on ostopalveluiden määrä joka kasvaa kun kunnossapitotöitä ja palvelupyyntöjen toteutusta ostetaan palveluntuottajilta.

Kuluvalla tilikaudella tilapalveluissa on ollut aiemmista kausista poiketen lisäresurssina yksi kausityöntekijä joka on vastannut kiinteistöjen piha-alueiden kunnossapidosta, vastaavasti kunnallistekniikan puolelta on vähennetty yksi kausityöntekijä. Tällä siirrolla helpotettiin muun muassa kiinteistön huoltotoimen työnjohdon tehtäviä koska kausityöntekijä on tilapalveluiden alaisuudessa. Lisäksi tilapalveluissa on työskennellyt kesäkauden yksi AMK-opiskelija työnjohtoharjoittelijana ja hän on avustanut myös suunnittelu- ja valvonta tehtävissä tarpeen mukaan. Tämä henkilöresurssi on koettu erittäin tarpeelliseksi.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla kaupunki on myynyt kolme toimitila kohdetta, Hirvikosken taajamassa sijaitsevan vanhan Loimaan vesiliikelaitoksen toimistona olleen rakennuksen, Hanhenpuiston ryhmäkodin sekä kaupungin teollisuuskylässä sijaitsevan Toimintakeskuksen.

Välittömät vaikutukset näillä myydyillä kohteilla ovat ylläpitokustannusten pieneneminen sekä kunnossapitoresurssi tarpeen vähenemä. Hanhenpuisto ja Toimintakeskus eivät myöskään olleet ennen myyntiä kaupungin omassa palvelutuotannossa joten korvaavia tiloja ei myydyille kohteille tarvittu. Vesilaitoksen vanha toimisto oli osittain omassa palvelutuotannossa mutta siellä työskenteleville on löydetty uudet toimipaikat.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Tilapalveluissa merkittävimpinä palveluostoina näkyvät Keskuskoulun kiinteistöhuollon hankinta joka kilpailutettiin sopimuskauden päättyessä uudelleen, uusi sopimuskausi on jonkin verran edullisempi kuin edellinen. Talvikunnossapitotyöt kilpailutettiin yhdessä kunnallistekniikan kanssa. Lisäksi käyttötalouspuolella on hankittu suunnittelutyötä tuleviin korjauksiin ja investointeihin liittyen.

Merkittävinä palveluiden ostoina ovat myös investointeina toteutettavat Metsämaan vanhusten rivitalon putkiremontti (n 60.000,00€) Hirvihovin ikkunakorjaus (n 62.000,00€) sekä Heimolinnan julkisivukorjaus (n 62.500,00€) ja Pääterveysaseman julkisivukorjaukset (n 110.000,00€). Puistokadun koulun paloilmoinnaitteiston rakentamisen hankinta keskeytettiin sekä tarjouspyyntöä tarkennettiin uudelleen kilpailutusta varten.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Tilapalveluissa palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset ja todennäköisimmät riskit ovat etupäässä talouteen liittyvät ylläpito- ja kunnossapitopalveluiden ja energian hinnannousut, jotka vaikuttavat kohteiden ylläpitokustannuksiin ja kustannusten ennustettavuuteen budjetin laadinnassa. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan eritoten kulutusseurannalla ja siihen liittyvällä säätytyöllä sekä suunnitelmallisten kunnossapitotöiden teettämisellä vikakorjausten sijaan, jolloin toimintakatkokset ovat lyhyempiä ja ne voidaan sijoittaa sellaisen aikaan, jolloin tilat ovat mahdollisimman vähällä käytöllä eikä toimilla ole suurta vaikutusta palvelutuotantoon.

Tilapalveluiden yksi merkittävä riski on myös kohteiden sisäilmastoon liittyvät ongelmat joilla on suurta taloudellista ja käytettävyyteen liittyvää merkitystä esimerkiksi tilanteessa, jossa jostakin rakennuksen osasta tai koko rakennuksesta joudutaan siirtymän väistötiloihin. Tämä riski voidaan tunnistaa todennäköisesti reaalisuhteiksi useissa kaupungin tiloissa ja siihen pyritään varautumaan tilojen huollon ja kunnossapidon laadun parantamisella, kunnossapitotöiden ajallaan suorittamisella sekä riittävän laajalla sisäilmaolosuhteiden monitoroinneilla.

Muita tunnistettuja riskejä ovat esimerkiksi sähkö- ja lämmönjakelun sekä puhtaan veden jakelun keskeytykset joilla on paikallisesti isoja vaikutuksia tilojen käyttöön. Näihin riskeihin pyritään varautumaan ensisijaisesti varautumissuunnittelulla sekä mahdollistamalla strategisesti tärkeimpien rakennusten kohdalla ulkopuolisen energian syöttömahdollisuuksilla sekä tilapäistoimien harjoittelulla.

Merkitykseltään vähäisempiä mutta todennäköisempiä riskejä ovat rakennuksiin ja kiinteistöjen piha-alueisiin ja varusteisiin kohdistuvat ilkivalta ja niistä aiheutuvat vaikutuksen tilojen käyttöön. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan ajantasaisella avainhallinnalla, toimivalla murtosuojuuksella sekä kameravalvonnalla ja siitä tiedottamisella joka voidaan nähdä myös ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä.

Vähäisenä riskinä nähdään myös luonnonilmiöiden ja ympäristötuhojen jne. aiheuttamat riskit jotka vaikuttaisivat suoranaisesti tilojen käyttöön. Nämä riskit tiedostetaan mutta niihin ei erityisesti varauduta.

Käytettävissä olevaan henkilöstöön liittyvät riskit ovat pitkäaikaisvaikutuksiltaan lyhytkestoisia kuten useat, samanaikaiset sairaustapaukset jotka voivat vaikuttaa tilapalveluiden palvelutoimintaan. Tähän riskiin varaudutaan henkilökunnan koulutuksella ja varmistamalla että henkilöstön osaaminen on laajaa ja sijaistaminen on mahdollista omalla väellä sekä kartoittamalla ulkopuolisilta palveluntuottajilta saatavia palveluja määrävällein.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	3 093 020	2 311 627	2 957 900	2 957 900	2 399 543	81,1 %	-558 357
Myyntituotot	14 795				3 518		3 518
Tuet ja avustukset	91						
Muut toimintatuotot	3 078 134	2 311 627	2 957 900	2 957 900	2 396 025	81,0 %	-561 875
Toimintakulut	-4 771 407	-3 323 916	-4 387 412	-4 387 412	-3 592 618	81,9 %	794 794
Henkilöstökulut	-540 775	-386 603	-603 662	-603 662	-403 620	66,9 %	200 042
Palkat ja palkkiot	-433 196	-310 161	-477 498	-477 498	-327 385	68,6 %	150 113
Henkilösivukulut	-107 579	-76 442	-126 164	-126 164	-76 235	60,4 %	49 929
Palvelujen ostot	-1 474 276	-1 080 639	-1 223 900	-1 223 900	-973 092	79,5 %	250 808
Aineet, tarvikkeet ja tarvarat	-2 636 221	-1 797 470	-2 455 250	-2 455 250	-1 939 567	79,0 %	515 683
Muut toimintakulut	-120 134	-59 204	-104 600	-104 600	-276 338	264,2 %	-171 738
Toimintakate	-1 678 387	-1 012 290	-1 429 512	-1 429 512	-1 193 074	83,5 %	236 438

Tilapalveluiden palvelualueen toimintatuotot ovat raportointiajankohtaan nähden lievästi edellä vuokralaskutuksen jaksotuksen mukaan.

Toteumassa suurena poikkeama on pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot yhteensä 185.655,00 € joka koostuu Hanhenpuiston myynnin yhteydessä tehdystä alaskirjauksesta (183.556,00 €) sekä entisen vesilaitoksen toimistorakennuksen myynnin yhteydessä tehdystä alaskirjauksesta (2098,00 €).

Kiinteistöhuollon mitoituksen päivitys on valmistunut vuoden vaihteessa ja kiinteistöhuollossa on siirrytty malliin jossa jokaisella kiinteistöllä on nimetty vastuullinen kiinteistöhoitaja. Tehdyn muutoksen on jo todettu parantavan huollon laatua.

Heimolinnan sisäpuolisen saneerauksen hankesuunnittelu on valmistunut yhdessä sivistyspalvelualan kanssa ja suunnittelussa on käytetty puitesopimus Kumppaneita.

Pääterveysaseman ja Heimolinnan julkisivukorjausten kilpailutukset ovat valmistuneet ja urakoitsijat ovat aloittaneet sopimuksen mukaiset urakat.

Keskuskoulun kiinteistöhuollon kilpailutus on päättynyt ja uusi toimija on paikallinen kiinteistöhuoltoilike Ässä KP Oy on aloittanut 1.7.2024 alkaen. Huvilakatu 33/ Loimaan koivun kiinteistöhuollon sopimus on irtisanoitu ja kohde on siirtynyt kaupungin oman kiinteistöhuollon tehtäväksi.

Metsämaan vanhustentalon käyttövesisaneerauksen urakka on valmistunut elokuun lopussa. Useita investointiohjelman mukaisia hankkeiden tarjouspyyntöasiakirjojen laadintatöitä on meneillään.

Toimintakeskuksen, Hanhenpuiston ja vesilaitoksen vanhan toimiston myyntiin liittyen on tehty irtisanomisia kiinteistöhuoltoon ja energia- ja vesiliittymiin ja kohteiden materiaalit on luovutettu uusille omistajille.

Tilapalveluissa on toiminut yksi palkattu kausityöntekijä joka on huolehtinut kiinteistöjen kasvukaudella tehtävistä vihertöistä, lisäksi tilapalveluissa on työskennellyt työharjoittelussa rakennusalan ammattikorkeakouluopiskelija joka on avustanut kiinteistömestaria kiinteistöhuollon työnjohtotehtävissä sekä valmistellut ja päivittänyt PTS-korjausohjelmia tulevalle tilikaudelle sekä suunnitteluvuosille.

Palveluala: Kunnallistekniikka

Vastuuhenkilö: Kaupungininsinööri

Toiminnan kuvaus

Kunnallistekniikan palvelualue sisältää katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon sekä alueiden hoidon suunnittelu.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Kunnallistekniikan palvelualueella työskenteli syyskuun lopussa 15 henkilöä, joista kahdeksan ympärivuotisesti ja seitsemän kausityöntekijää lokakuun loppuun asti. Lisäksi syyskuun lopussa oli töissä yksi tukityöllistetty.

Vuoden -24 syyskuun alusta aikana eläköityi kaksi pitkistä kunnallistekniikan työntekijää.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Toimitiloissa ei ole vuonna 2024 tapahtunut olennaisia muutoksia.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Merkittävin palveluosto kunnallistekniikan palvelualueelle on katujen ja yleisten alueiden talvikunnossapitotyön hankinta yksityisiltä toimijoilta. Talvikunnossapitosopimukset päättyivät toukokuun -24 lopussa ja uudet kunnossapitäjät valittiin elokuussa.

Toinen merkittävä palveluosto on kone- ja kuljetuspalveluiden hankinta kaupungin kunnallisteknisiin rakennus- ja huoltotöihin. Nämä sopimukset ovat voimassa vuoden -24 loppuun. Uusien palvelusopimusten kilpailutus suoritetaan syksyllä-24.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Olennainen riski toimintaan kohdistuu kustannusten huomattavaan nousuun, koska talvikunnossapito- sekä kone- ja kuljetuspalvelusopimukset ovat sidotut indekseihin. Erityisesti polttoaineen hinnan vaihtelu vaikuttaa indeksien kautta palveluiden hintoihin. Energian hinta muutoinkin on merkittävä riskitekijä, koska sillä on vaikutusta tuotteiden ja palveluiden hintoihin.

Edellä kuvattujen riskien hallinta on vaikeaa, koska omalla toiminnalla niihin ei merkittävästi pysty vaikuttamaan, eikä esimerkiksi talvikunnossapittoa voi jättää tekemättä.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	296 883	75 879	230 100	230 100	30 109	13,1 %	-199 991
Myyntituotot	66 392	40 812	66 000	66 000	20 657	31,3 %	-45 343
Maksutuotot	160 595	-270	150 000	150 000	-189	-0,1 %	-150 189
Tuet ja avustukset	22 799	1 709	6 400	6 400			-6 400
Muut toimintatuotot	47 097	33 628	7 700	7 700	9 641	125,2 %	1 941
Toimintakulut	-2 382 757	-1 782 412	-2 060 164	-2 260 164	-1 728 363	76,5 %	531 802
Henkilöstökulut	-573 531	-425 232	-711 464	-711 464	-481 454	67,7 %	230 010
Palkat ja palkkiot	-457 819	-341 419	-554 472	-554 472	-393 412	71,0 %	161 060
Henkilösivukulut	-115 712	-83 813	-156 992	-156 992	-88 042	56,1 %	68 950
Palvelujen ostot	-1 217 855	-914 949	-800 900	-1 000 900	-886 728	88,6 %	114 172
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-566 695	-429 747	-532 700	-532 700	-352 231	66,1 %	180 469
Muut toimintakulut	-24 676	-12 483	-15 100	-15 100	-7 950	52,7 %	7 150
Toimintakate	-2 085 875	-1 706 533	-1 830 064	-2 030 064	-1 698 254	83,7 %	331 810

Kunnallistekniikan vastuualueen toimintakulut syyskuun lopussa olivat arvioidun mukaiset. Noin neljännes talousarvioon varatuista määrärahoista oli jäljellä, vaikka ympäristövahingoihin on kulunut noin 50 000 €, jota ei ole talousarvioon pystytty huomiomaan. Toimintakate oli huonompi, mutta sekin korjaantuu suunnitelluksi hulevesimaksujen tuloutumisen myötä.

Ilman alkuperäiseen talousarvioon tehtyä 200 000 € lisäystä talvihoidon määrärahoihin, tilanne olisi huonompi. Varsinkin, koska mennyt talvi oli säätyypiltään vaihteleva ja erityisesti hiekoitusta, ja sitä kautta myös harjausta, tehtiin keskimääräistä enemmän. Talvikunnossapitosopimusten yksikköhintoja myös korotettiin sopimuksen mukaisesti 6,8 % indeksimuutoksen perusteella, joka osaltaan vaikutti kulujen kasvuun. Nykyinen talvikunnossapitosopimus päättyi toukokuun loppuun. Uusi kilpailutus järjestettiin kesällä ja uudet talvikunnossapitäjät valittiin elokuussa.

Kesäajan kunnossapito katuverkolla on ollut tavanomaista, lanausta yms. Vuonna 2023 tehtiin kadunvarsille tehoniitto ja tämän seurauksena tänä vuonna riitti ylläpitoon vähäisempi niitto.

Liikuntapaikoista ulkoliikuntapaikkojen menot ovat ennakoitua suuremmat, mutta vastaavasti sisäliikuntapaikkojen vähäisemmät. Kokonaisuudessaan liikuntapaikkojen menot ovat suunnitellut. Mennyt talvi oli leuto ja se vähensi luistelujäiden ja muidenkin talviajan toimintojen hoitokuluja. Toisaalta taas kesäaikana hoitotöitä on tehty keskimääräistä enemmän kunnostamalla kenttiä ja kuntoratoja.

Hulevesimaksujen perusteiden päivittämisestä on laadittu konsultin toimesta selvitys, jonka perusteella pieniä tarkennuksia taksoihin on mahdollista tehdä. Pääosin taksarakenne selvityksen mukaan on toimiva. Hulevesiin liittyen konsultti on laatinut myös koko kaupungin alueen kattavan valuma-alue tarkastelun, jota on jo hyödynnetty niin kaavoituksessa, suunnittelussa kuin rakennusvalvonnassa.

Kesäajan hoitotyöt yleisillä alueilla aloitettiin lumien sulamisen jälkeen siistimällä puistoja sekä muita alueita, joille oli kasvanut pusikkoja. Tätä työtä jatkettiin jälleen syyskuun alusta, kun nurmikoiden leikkaaminen väheni. Kuntoratojen niittoja tehtiin kesäaikaan tarpeen mukaan. Nurmikentillä, Alastaro ja Hirvikoski, suoritettiin syväilmastus ja rikkakasvien tehotorjunta keväällä.

Lamminkadulle vaihdettiin koko matkalle led-valaisimet vanhojen suurpainenatrium- ja elohopeavalaisimien tilalle. Matonpesupaikat aukaistiin toukokuussa ja Kauhanojalle rakennettu uusi pesupaikka saatiin auki kesällä. Matonpesupaikat suljettiin syyskuun lopulla.

Leikkipaikoilla on kesäaikaan tehty ilkivaltaa. Suurelta osin ilkeiden vuoksi leikkipaikkojen kulut ovat olleet arvioitua suuremmat.

Vakinaisen henkilökunnan lisäksi on työllistetty sekä kuntouttavassa työtoiminnassa mukana olevia että velvoitetyöllistettyjä. Vuoden 2024 kausityöntekijät aloittivat porrastetusti huhti- ja toukokuussa. Eläkkeelle siirtyneiden kahden työntekijän tilalle ei vielä ole aloitettu rekrytointia.

Palveluala: Ruokapalvelut**Vastuuhenkilö:** Ruokapalvelupäällikkö**Toiminnan kuvaus**

Ruoka- ja siivouspalveluiden palvelualue tuottaa kaupungin omat siivous- ja ruokapalvelut ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Oppisopimuskoulutuksella koulutetaan uutta henkilöstöä. Oppisopimuksella yksi henkilö valmistunut vuoden 2024 aikana.

Henkilöstömäärää seurataan toimintojen muuttuessa ja tarvittaviin muutoksiin reagoidaan ajantasaisesti.

Ruokapalveluiden mitoitukset ovat ajantasaiset.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Kesäkuussa Mahlapuiston päiväkotit lopetti toimintansa. Mahlapuiston kiinteistössä yläkerrassa varhaiskasvatuksen työtiloja.

Metsämarjat päiväkotit lopetti toimintansa kesäkuussa. Metsämarjat kiinteistössä aloitti avoin aamupäivätoiminta aloitti toimintansa 11.9.

Sammonkadun päiväkotit aloitti toimintansa. Tukipalveluina tuotetaan ruoka- ja siivouspalvelut ko. yksikköön jokaisena toimintapäivänä. Sammonkadun päiväkotit sijaitsee Nappulan päiväkodin ja Sahramin varahoitopaikan tiloissa. Näiden yksiköiden toiminta päättyi.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Ateriakuljetukset hankinnasta sopimus Loimitaksi Oy:n kanssa ajalle 1.7.2024 - 31.5.2025. Lisäksi optio 1 vuotta.

Puhtaanapidon tarvikkeet hankinnasta sopimus Suomen MediTuote Oy:n kanssa ajalle 1.6.2024 - 31.3.2026. Lisäksi optio 2 vuotta.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Henkilöstömäärän oikea mitoitus ja osaavan sekä ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1- 9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	137 773	79 596	93 700	93 700	77 749	83,0 %	-15 951
Myyntituotot	124 851	67 254	93 600	93 600	77 399	82,7 %	-16 201
Tuet ja avustukset	580						
Muut toimintatuotot	12 342	12 342	100	100	350	350,0 %	250
Toimintakulut	-1 643 160	-1 196 134	-1 675 907	-1 675 907	-1 129 641	67,4 %	546 266
Henkilöstökulut	-854 623	-626 110	-980 107	-980 107	-600 112	61,2 %	379 995
Palkat ja palkkiot	-685 176	-502 123	-790 267	-790 267	-484 124	61,3 %	306 143
Henkilösivukulut	-169 447	-123 987	-189 840	-189 840	-115 988	61,1 %	73 852
Palvelujen ostot	-96 059	-73 969	-45 500	-45 500	-35 626	78,3 %	9 874
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-678 291	-484 822	-635 000	-635 000	-485 890	76,5 %	149 110
Muut toimintakulut	-14 186	-11 234	-15 300	-15 300	-8 012	52,4 %	7 288
Toimintakate	-1 505 386	-1 116 538	-1 582 207	-1 582 207	-1 051 892	66,5 %	530 315

Keskuskoululla otettiin kuoripäällinen annosperuna kokeiluun helmikuussa ja palaute kokeilusta on ollut kokonaisuudessaan hyvää.

Uusi työvuorosuunnitteluohjelma otettu käyttöön maaliskuun alussa.

Ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstölle järjestettiin kesäkuun alussa ensiapukoulutus, Hätä-8 kesäkuun alussa. Koko henkilöstöllä voimassa olevat ensiapukortit.

Ruokapalveluissa oli kaksi kesänuorta työssä Puistokadun koulun keittiöllä.

Toimintatuotot on tarkastelujaksolla kokonaisuudessaan ajankohtaa korkeammalla tasolla. Toimintakate on tarkastelujaksolla kokonaisuudessaan ajankohtaa alemmalla tasolla. Henkilöstökuluissa KuEL-maksut ovat huomattavasti tarkastelujaksoa alemmalla tasolla, henkilöstökuluista oletettavissa että kulut jäävät alle budjetoidun kokonaisuudessaan n. 100 000 euroa.

Palveluala: Siivouspalvelut**Vastuuhenkilö:** Ruokapalvelupäällikkö**Toiminnan kuvaus**

Ruoka- ja siivouspalveluiden palvelualue tuottaa kaupungin omat siivous- ja ruokapalvelut ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Oppisopimuskoulutuksella koulutetaan uutta henkilöstöä. Oppisopimuksella yksi henkilö valmistunut vuoden 2024 aikana, toinen valmistuu vuoden 2024 aikana.

Henkilöstömäärää seurataan toimintojen muuttuessa ja tarvittaviin muutoksiin reagoidaan ajantasaisesti.

Siivouspalveluiden mitoitukset ovat ajantasaiset.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Kesäkuussa Mahlapuiston päiväkotitoiminta lopetti toimintansa. Mahlapuiston kiinteistössä yläkerrassa varhaiskasvatuksen työtiloja, joissa suoritetaan tukipalveluna siivoustyö.

Metsämarjat päiväkotitoiminta lopetti toimintansa kesäkuussa. Metsämarjat kiinteistössä aloitti avoin aamupäivätoiminta toimintansa 11.9. Metsämarjat kiinteistössä suoritetaan tukipalvelutyönä siivoustyö.

Sammonkadun päiväkotitoiminta aloitti toimintansa. Tukipalveluina tuotetaan ruoka- ja siivouspalvelut ko. yksikköön jokaisena toimintapäivänä. Sammonkadun päiväkoti sijaitsee Nappulan päiväkodin ja Sahramin varahoitopaikan tiloissa. Näiden yksiköiden toiminta päättyi.

YK-36 kiinteistöön siirtyi musiikkiopiston tanssitalan ja ilmajoogatilan toiminnot elo-syyskuun aikana. Siivouspalvelut tuottavat näihin tiloihin siivoustyön.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Siivouspalvelut hankinnasta sopimus ISS Palvelut Oy:n kanssa ajalle 1.8.2024 - 30.6.2027. Lisäksi optio 2 vuotta.

Puhtaanapidon tarvikkeet hankinnasta sopimus Suomen MediTuote Oy:n kanssa ajalle 1.6.2024 - 31.3.2026. Lisäksi optio 2 vuotta.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Henkilöstömäärän oikea mitoitus ja osaavan sekä ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	44 538	32 700	48 800	48 800	38 148	78,2 %	-10 652
Myyntituotot	43 776	32 319	48 300	48 300	37 602	77,9 %	-10 698
Tuet ja avustukset	254						
Muut toimintatuotot	508	381	500	500	546	109,3 %	46
Toimintakulut	-1 094 187	-783 233	-1 152 861	-1 152 861	-890 416	77,2 %	262 445
Henkilöstökulut	-594 031	-432 441	-672 161	-672 161	-504 422	75,0 %	167 739
Palkat ja palkkiot	-479 661	-350 388	-519 976	-519 976	-411 535	79,1 %	108 441
Henkilösivukulut	-114 370	-82 053	-152 185	-152 185	-92 887	61,0 %	59 298
Palvelujen ostot	-429 872	-298 755	-420 300	-420 300	-345 561	82,2 %	74 739
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 987	-49 886	-58 300	-58 300	-37 504	64,3 %	20 796
Muut toimintakulut	-2 297	-2 152	-2 100	-2 100	-2 928	139,4 %	-828
Toimintakate	-1 049 649	-750 533	-1 104 061	-1 104 061	-852 268	77,2 %	251 793

Alkuvuodesta otettiin siivouspalveluissa uudet työalueet henkilöstölle mitoitusten mukaisesti käyttöön. Muutos vaikutti muutamien työntekijöiden työalueisiin.

Uusi työvuorosuunnitteluohjelma otettu käyttöön, koulutukset ohjelmistoon toteutettu.

Ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstölle järjestettiin ensiapukoulutus, Häätä-8 kesäkuun alussa. Koko henkilöstöllä voimassa olevat ensiapukortit.

Toimintatuotot on tarkastelujaksolla kokonaisuudessaan ajankohtaa hieman korkeammalla tasolla. Toimintakate on tarkastelujaksolla kokonaisuudessaan ajankohtaa hieman korkeammalla tasolla n. 24 000 euroa palveluiden ostoista johtuen.

Palveluala: Mittaus- ja paikkatietopalvelut**Vastuuhenkilö:** Mittausteknikko**Toiminnan kuvaus**

Huolehditaan kaupungin numeerisen kartaston jatkuvasta ajantasaisuudesta sekä tonttijakojen laadinnasta ja kaupungin itse ylläpitämän rekisteripitoalueen kiinteistötoimitusten suorittamisesta sekä kaupungin metsä- ja pelto-omaisuuden hallinnasta ja vuokraamisesta sekä valmistellaan yksityistieavustusten myöntämiset.

Suoritetaan erilaisia kaupunkimittaustehtäviä sidosryhmille, huolehditaan kaavoituksen pohjakarttojen ja erilaisten teemakarttojen laatimisesta, merkitään maastoon asemakaavojen alueita sekä tonttien rajoja ja rakennusten rakennuspaikkoja sekä annetaan korkeusasemia rakentamista varten.

Uusien asemakaavojen vahvistuessa laaditaan tarvittavat tonttijaot sekä muodostetaan asemakaavan ja tonttijakojen mukaiset rakennuspaikat itsenäiseksi myynti- ja rakennuskelpoisiksi tonteiksi. Tehtävissä kiinteistötoimituksissa painotetaan erottamattomien määräalojen muodostamiseen asemakaavan mukaisiksi kiinteistöiksi.

Kunnossapidon yksityistieavustushakemukset laitetaan hakuun maaliskuun huhtikuun aikana. Avustukset käsitellään touko-kesäkuun aikana ja avustukset maksetaan tiekunnille elo-syyskuussa.

Silta- ja peruskorjausavustusten haku yksityisteille on kuluva vuoden aikana jatkuvaa ja avustusten käsittelyaika on 1-3 kk. Avustusten maksatus tehdään tositteita vastaan kuluva vuoden aikana

Tonttien vuokrat laskutetaan kesä- ja joulukuun aikana sekä pellon vuokrat laskutetaan marraskuun aikana.

Metsien hoitotyöt ja hakkuut tehdään metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Mittausteknikko eläköityy lokakuussa. Kartoittaja on pitkällä sairauslomalla. Maastomittaustöihin on palkattu määräaikainen mittamies.

Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Toimitiloissa ei ole muutoksia.

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Palveluiden ostoissa ei ole merkittäviä muutoksia.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Silta- ja perusparannusavustusta on myönnetty eri yksityisteiden tiekuntien hankkeisiin tähän mennessä 72 589 euroa.

Tällä hetkellä on meneillään neljä yksityisteiden perusparannus hanketta, jotka ovat saaneet ELY –keskuksesta myönteisen päätöksen korotetusta valtionavustuksesta. Hankkeiden toteutusten kokonaiskustannukset ovat noin 750 000 euroa, josta kaupungin avustus tiekuntien 10 % omavastuulla olisi noin 77 000 euroa. Lisäksi yksi tiekunta on jättänyt hakemuksen noin 36 000 euron perusparannus hankkeesta, josta kaupungin avustus tiekunnan 50 % omavastuulla olisi noin 18 000 euroa.

(Ulkoiset erät)	Tot 2023 1-12	Tot 2023 1-9	TA 2024	MTA 2024	Tot 2024 1-9	TOT % (TA vs TOT)	ERO €
Toimintatuotot	354 846	183 737	540 000	540 000	445 219	82,4 %	-94 781
Myyntituotot	16 963	16 963	100 000	100 000	107 226	107,2 %	7 226
Maksutuotot	33 984	19 168	60 000	60 000	23 911	39,9 %	-36 089
Tuet ja avustukset	36						
Muut toimintatuotot	303 862	147 606	380 000	380 000	314 082	82,7 %	-65 918
Toimintakulut	-489 305	-380 747	-635 982	-635 982	-399 525	62,8 %	236 457
Henkilöstökulut	-144 107	-99 730	-211 382	-211 382	-117 848	55,8 %	93 534
Palkat ja palkkiot	-115 292	-79 393	-168 168	-168 168	-95 509	56,8 %	72 659
Henkilösivukulut	-28 815	-20 337	-43 214	-43 214	-22 339	51,7 %	20 875
Palvelujen ostot	-73 065	-38 368	-115 700	-115 700	-56 427	48,8 %	59 273
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 535	-1 412	-12 900	-12 900	-5 136	39,8 %	7 764
Avustukset	-266 884	-239 376	-285 000	-285 000	-219 286	76,9 %	65 714
Muut toimintakulut	-2 714	-1 862	-11 000	-11 000	-827	7,5 %	10 173
Toimintakate	-134 459	-197 010	-95 982	-95 982	45 694	-47,6 %	141 676

Tarkastelujakson aikana on tehty yksi teollisuustontti sekä yksi asuinrivitalotontti kauppa, joissa tontit myytiin rakennuksineen. Lisäksi on tehty yksi asuinkerrostalo- ja yksi omakotitalotontti kauppa sekä yksi tilusvaihtosopimus.

Rakennustonteista on tehty kahdeksan omakotitontti varausta ja yksi yritystontti varaus.

Tonttijaoilla on muodostettu yksi asuin-, liike- ja toimistorakennustontti sekä kuusi asuinrivitalotonttia ja 29 omakotitonttia. Kiinteistörekisteriin on viety kaksitoista omakotitonttia ja yksi liiketontti sekä kaksi yleistä aluetta.

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten haku päättyi 30.4.2024. Avustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä 265 kpl ja elinympäristölautakunnan kokouksessa 28.5.2024 jaettiin tiekunnille 207 874,79 euron kunnossapitoavustukset. Avustukset laitetaan maksuun tiekunnille elokuun aikana. Yksityisteiden perusparannusavustuksia on saapunut käsiteltäväksi 13 kpl ja perusparannusavustuksia yksityisteille on myönnetty yhteensä 72 589 euroa.

Peltoalueiden vuokrasopimuksia on päivitetty muuttuneita tilanteita vastaaviksi.

Metsien hoitotyöt ja puuston harvennushakkuut on suoritettu suunnitelman mukaisesti.

Tarkastelujakson osalta toimintatuotot ovat toteutuneet keskimääräistä ylemmällä tasolla ja toimintamenot ovat toteutuneet keskimääräistä alemmalla tasolla.

2.9. Loimaan Vesiliikelaitos

YLEISTÄ

Loimaan kaupungin hallintosäännössä mainitaan kaupunginvaltuuston ja kuntalain liikelaitokselle määrittämät oikeudet ja vastuut.

Tärkeimmät Loimaan Veden toiminnan ylläpidon työkaluista ovat vesihuoltolaki ja kuntalaki, joissa määritellään muun muassa niitä velvoitteita, jotka liikelaitoksen on lain mukaan täytettävä.

Loimaan Veden tuloksellisuusajattelun ydin on mahdollisimman vaikuttavien palvelujen kustannustietoisessa tuottamisessa.

TOIMINTA

Loimaan Veden hoitamat toiminnot:

Hallinto

Veden hankinta

Veden jakelu

Jäteveden johtaminen

Jäteveden puhdistus

Puhdistamolietteen kompostointi ja markkinointi

Laskutustyöt ulkopuolisille

Rakentaminen, rakennuttaminen ja saneeraus

Loimaan Vesi on kokonaisvaltainen vesihuoltotoimintojen suorittaja, joka sijoittuu myydyin vesimäärän (noin 1 075 000 m³ vuodessa) perusteella selkeästi keskisuurten vesihuoltolaitosten joukkoon.

HENKILÖSTÖ

Loimaan Vesi -liikelaitoksessa työskentelee virka- tai työsuhteessa vakituisesti 13 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä on noin 56,2 vuotta.

TALOUDELLINEN NÄKÖKULMA

Taloudellista näkökulmaa on tarkasteltu tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja investointiohjelman toteutuman perusteella. Kolmannella kvartaalikaudella toiminta on ollut talouden kannalta suunnitellun mukaista. Liikevaihto ei anna todellista kuvaa, koska laskutuksesta on toteutunut 2/3. Poistojen osuus tulee ylittämään suunnitellun. Edellisessä osavuosisikatsauksessa todettu vuosittaisen mittarinluvun myöhästymisen alv-verokannan kesken vuotta tapahtuneen muutoksen takia on aiheuttanut paljon epäselvyyttä ja ongelmia tulkinnoissa. Asiakaspalvelu on joutunut selvittämään mittarinluvun tulkintaan liittyviä asioita ajoittain pitkiäkin aikoja.

TULOSLASKELMA

€ (Ulk.)	TP 2022	TOT 2023	TA 2024	MTA 2024	TOT 1-9/2024	Käyttö%
Liikevaihto	2 954 340	3 013 122	3 719 169	3 719 169	2 509 065	67 %
Myyntituotot	2 954 340	3 013 122	3 719 169	3 719 169	2 509 065	67 %
Liiketoiminnan muut tuotot		7 733				
Materiaalit ja palvelut	-1 271 693	-1 467 354	-1 347 900	-1 347 900	-918 679	68 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-679 381	-768 467	-760 200	-760 200	-578 602	76 %
Palvelujen ostot	-592 312	-698 887	-587 700	-587 700	-340 078	58 %
Henkilöstökulut	-689 496	-723 118	-810 733	-810 733	-591 135	73 %
Palkat ja palkkiot	-553 715	-582 824	-652 400	-652 400	-480 469	74 %
Henkilösivukulut	-135 781	-140 294	-158 333	-158 333	-110 667	70 %
Eläkekulut	-115 166	-122 125	-136 784	-136 784	-83 903	61 %
Muut henkilösivukulut	-20 615	-18 170	-21 549	-21 549	-26 764	124 %
Poistot ja arvonalentumiset	-611 754	-711 428	-757 879	-757 879	-587 721	78 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-611 754	-711 428	-757 879	-757 879	-587 721	78 %
Liiketoiminnan muut kulut	-530 433	-700 258	-739 533	-739 533	-562 967	76 %
Liikeyli-/Alijäämä	-149 037	-581 303	63 124	63 124	-151 438	-240 %
Rahoitustuotot ja -kulut	2 471	13 591	-56 362	-56 362	-35 136	62 %
Korkotuotot		9 088			6 790	
Muut rahoitustuotot	2 529	4 623	3 500	3 500	2 879	82 %
Korvaus peruspääomasta			-59 662	-59 662	-44 746	75 %
Muut rahoituskulut	-58	-120	-200	-200	-58	29 %
Yli-/Alijäämä enenn sat.eriä	-146 566	-567 713	6 762	6 762	-186 573	-2 759 %
Yli-/Alijäämä ennen varauksia	-146 566	-567 713	6 762	6 762	-186 573	-2 759 %
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	21 069	19 467	18 003	18 003	13 502	75 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-125 497	-548 246	24 765	24 765	-173 071	-699 %

€ (Sis.)	TP 2022	TOT 2023	TA 2024	MTA 2024	TOT 1-9/ 2024	Käyttö%
Liikevaihto	19 820	21 194	28 700	28 700	17 289	60 %
Myyntituotot	19 820	21 194	28 700	28 700	17 289	60 %
Materiaalit ja palvelut	-19 820	-21 194	-28 700	-28 700	-17 289	60 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Palvelujen ostot	-19 820	-21 194	-28 700	-28 700	-17 289	60 %
Liikeyli-/Alijäämä		0				
Yli-/Alijäämä enenn sat.eriä		0				
yli-/Alijäämä ennen varauksia		0				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		0				

RAHOITUSLASKELMA

LOIMAAN VESI -LIIKELAITOS	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TOT 30.09.2024	Käyttö%
Toiminnan ja invest. rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-149 037	-581 303	63 124	-151 437,82	-239,9%
Poistot ja arvonalentumiset	611 754	711 428	757 879	587 721,27	77,5%
Rahoitustuotot ja -kulut	2 471	13 591	-56 362	-35 135,67	62,3%
Tulorahoituksen korjauserät		-7 733			
Toiminnan rahavirta	465 188	135 983	764 641	401 147,78	52,5%
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 421 435	-1 952 820	-1 915 000	-520 847,04	27,2%
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutus		7 733			
Investointien rahavirta	-1 421 435	-1 945 087	-1 915 000	-520 847,04	27,2%
Toiminnan ja investointien rahavirta	-956 247	-1 809 104	-1 150 359	-119 699,26	10,4%
Rahoituksen rahavirta					
Antolainasaamisten muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset		-7 800			
Antolainasaamisten muutokset	0	-7800	0	0	
Lainakannan muutokset					
Pa-lainojen lisäys kunnalta					
Pa-lainojen vähennys muilta					
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	1 425 000	1 500 000	0	815 000,00	-100,0%
Saamisten muutos muilta	-111 760	-49 481	0	-925 496,49	-100,0%
Korottomien velkojen muutos kunnalta	12 844	-4 000	0	-260 454,18	-100,0%
Korottomien velkojen muutos muilta	-162 926	95 628	0	327 911,02	-100,0%
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 163 158	1 542 147	0	-43 039,65	-100,0%
Rahoituksen rahavirta	1 163 158	1 534 347	0	-43 039,65	-100,0%
Rahavarojen muutos	206 911	-274 757	-1 150 359	-162 738,91	14,1%
Rahavarat 31.12	559 307	284 549		121 810,13	-100,0%
Rahavarat 1.1.	352 396	559 307		284 549,04	-100,0%
Rahavarojen muutos	206 911	-274 758	0	-162 738,91	-100,0%

INVESTOINNIT

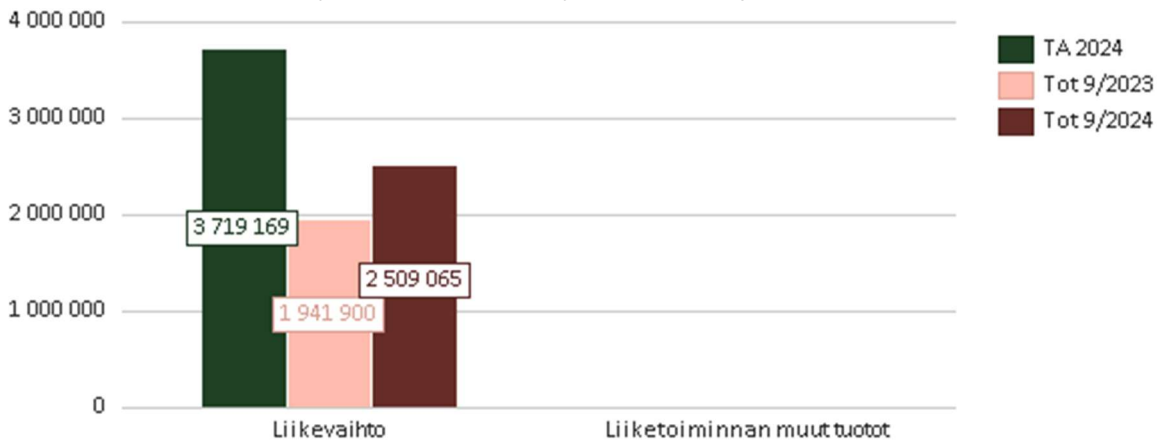
Loimaan Vesi -liikelaitos	TP 2023	TA 2024	Tot 9/2024	Tot %
Vesilaitoksen investoinnit				
Menot	-1 952 820	-1 915 000	-520 847	27 %
Tulot	0	0	0	0 %
Netto	-1 952 820	-1 915 000	-520 847	27 %

Loimaan Veden investointimenot kertyvät pääosin kolmannella ja neljännellä vuosineljänneksellä, joten investointikulut ovat tässä vaiheessa vähäiset.

KASSAVARAT JA LAINAT

Loimaan Veden kassavarat 30.09.2024 olivat 121 810,13 € ja kaupungille myönnettynä oleva laina 185 000 €.

LOIMAAN VESILIIKELAITOS, TOIMINTATUOTOT, ULKOISET 1-9/2024

2.10. Investoinnit

Investoinnit yhteensä	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Investoinnit Loimaan kaupunki ja Vesilaitos						
Menot	-6 239 000	-116 423	-6 355 423	-2 676 583	-3 678 840	42 %
Tulot	100 000	0	100 000	309 187	-209 187	309 %
Netto	-6 139 000	-116 423	-6 255 423	-2 367 396	-3 888 027	38 %
Kaupungin investoinnit						
Menot	-4 324 000	-116 423	-4 440 423	-2 155 736	-2 284 687	49 %
Tulot	100 000	0	100 000	309 187	-209 187	309 %
Netto	-4 224 000	-116 423	-4 340 423	-1 846 549	-2 493 874	43 %
Vesilaitoksen investoinnit						
Menot	-1 915 000	0	-1 915 000	-520 847	-1 394 153	27 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-1 915 000	0	-1 915 000	-520 847	-1 394 153	27 %

Maa- ja vesialueet

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueiden ostot ja myynnit						
Menot	-300 000		-300 000		-300 000	
Tulot	100 000		100 000	309 187	-209 187	309 %
Netto	-200 000		-200 000	309 187	-509 187	-155 %

Maa- ja vesialueet yhteensä	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Maa- ja vesialueet						
Menot	-300 000	0	-300 000	0	-300 000	0 %
Tulot	100 000	0	100 000	309 187	-209 187	309 %
Netto	-200 000	0	-200 000	309 187	-509 187	-155 %

Maa- ja vesirakenteet

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Maa- ja vesirakenteet						
Hirvikosken ennallistaminen						
Menot	-200 000		-200 000	-36 933	-163 067	18 %
Netto	-200 000		-200 000	-36 933	-163 067	18 %
Kuvaus	ELY-keskuksen puitesopimus konsultti aloittanut suunnittelutyöt.					

Maa- ja vesirakenteet yhteensä	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Maa- ja vesirakenteet						
Menot	-200 000	0	-200 000	-36 933	-163 067	18 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-200 000	0	-200 000	-36 933	-163 067	18 %

Talonrakentamishjelma

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Talonrakennuksen Hanke						
Pääterveysaseman julkisivukorjaus						
Menot	-80 000		-80 000	-81 312	1 312	102 %
Netto	-80 000		-80 000	-81 312	1 312	102 %
Kuvaus	Pääterveysaseman julkisivu-urakat ovat käynnistyneet ja ovat aikataulussa.					
Kauhanojan koulun julkisivukorjaus ja lj-huoneen saneeraus						
Menot	-55 000		-55 000		-55 000	
Netto	-55 000		-55 000		-55 000	
Kuvaus	Julkisivujen maalaustyöt voidaan teettää vuonna 2025 ja lämmönjakohuoneen korjaustarpeen kartoitus on työn alla. Lisäksi laaditaan niin sanotun kivikoulun osalle ikkunakorjauksen tarjouspyyntömateriaalit niin, että ikkunanvaihtourakka voidaan kilpailuttaa vuoden vaihteessa.					
Keskuskoulun julkisivukorjauksia						
Menot	-5 000		-5 000		-5 000	
Netto	-5 000		-5 000		-5 000	
Puistokadun koulun julkisivukorjauksia						
Menot	-5 000		-5 000		-5 000	
Netto	-5 000		-5 000		-5 000	

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Talonrakennuksen hankeryhmät						
Investointihankkeiden ennakkosuunnittelu ja valmistelu						
Menot	-100 000		-100 000	-27 573	-72 427	28 %
Netto	-100 000		-100 000	-27 573	-72 427	28 %
Kuvaus	Heimolinnan sisätilojen hankesuunnittelu on valmistunut. Virttaan päiväkodin hankinnan valmistelua on käynnissä ja tarkoitus on valmistella muun muassa alustavat pohjatutkimukset sekä koulurakennuksen purku-urakan hankinta-asiakirjat. Keskusta-alueen päiväkotiratkaisun hankesuunnittelu on käynnissä.					
Hyvinvointialueelle vuokratut rakennukset						
Menot	-30 000		-30 000	-10 982	-19 018	37 %
Netto	-30 000		-30 000	-10 982	-19 018	37 %
Kuvaus	Hirvikosken terveysasemalla toimivaan päivätoiminnan ja suun terveydenhuollon tiloihin on taloyhtiön IV-korjauksen yhteydessä uusittu alakattorakenteet sekä vaihdettu vanhojen loisteputkivalaisimien tilalle LED-valaisimet.					
Sivistystoimialan erillishankkeet						
Menot	-120 000		-120 000	-67 966	-52 034	57 %
Netto	-120 000		-120 000	-67 966	-52 034	57 %
Kuvaus	<p>Puistokadun koulun paloilmointimen rakentamisesta ja liittämisestä Liikuntahallin paloilmointilaitteistoon pyydettiin tarjousta ja tarjouspyyntö julkaistiin Clouidia hankintaohjelmassa 24.5.2024 ja tarjousten sisäänotto oli 13.5.2024.</p> <p>Määräaikaan mennessä saatiin yksi tarjous. Saatu tarjous poikkesi tarjouspyynnöstä ja tarjoajan kanssa käydään selonottoneuvottelut tarkemman kuvauksen ja sisällön selvittämiseksi. Hanke on keskeytetty ja kilpailutetaan vielä uudelleen tarkennetulla sisällöllä.</p> <p>Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti nimiseltä taloyhtiöltä on vuokrattu tilat Keskuskoulun AP/IP toiminnan mahdollistamiseksi. Tilat ovat olleet tyhjiillään ja vuokrauksen yhteydessä taloyhtiö on teettänyt tiloissa asbestipurkutyöt sekä uusii lämmityspatterit. Kaupunki teettää tiloissa pintakorjauksen sekä väliseinämuutoksia ja yhden WC-tilan rakentamisen sekä ilmanvaihdon rakentamisen. Korjaustyöt ovat käynnissä ja tilat valmistuvat loka-marraskuun vaihteessa.</p>					

	Alastaron omatoimikirjaston muutostöihin liittyen kirjastolla tehdään lainausjärjestelmän hankinnan lisäksi lukitusmuutoksia sekä uusitaan alkuperäinen loisteputkivalaistus LED valaisimiksi.					
Loimaan paloaseman peruskorjaus 2022						
Menot				31 118	-31 118	
Netto				31 118	-31 118	
Kisällinkadun väestönsuoja						
Menot	-12 000		-12 000		-12 000	
Netto	-12 000		-12 000		-12 000	
Kuvaus	Kisällinkadun väestösuojan peruskorjauksen suunnittelu on alkanut puitesopimus-kumppani Afry Finlandin toimesta.					
PTS-ohjelman mukaiset saneerausinvestoinnit						
Menot	-350 000		-350 000	-226 303	-123 697	65 %
Netto	-350 000		-350 000	-226 303	-123 697	65 %
Kuvaus	Pääterveysaseman oviasennukset ovat valmiit. Heimolinnan sisäänkäyntien korjauksen urakka on alkanut elokuun lopulla ja on aikataulussa. Hirvihovin ikkunakorjauksen urakka on valmistunut elokuun lopussa. Metsämaan vanhustentalon käyttövesisaneerauksen urakka on valmistunut elokuun loppuun.					

Talonrakennus yhteensä	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA-käyttö	Tot %
Talonrakennus						
Menot	-757 000	0	-757 000	-383 017	-373 983	51 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-757 000	0	-757 000	-383 017	-373 983	51 %

Kunnallistekniikka

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA-käyttö	Tot %
Kunnallistekniikan Hanke						
Turuntien kunnallistekniikan peruskorjaus						
Menot	-30 000		-30 000		-30 000	
Netto	-30 000		-30 000		-30 000	
Kuvaus	Suunnittelu käynnistetty vesihuolto- ja hulevesilinjojen osalta. Suunnittelu tehdään siten, että rakennustyöt toteutetaan kaivamattomalla tekniikalla. Kaikki jäte- ja hulevesiviemärlinjat kuvattu, jotta suunnitelmaa pystytään viemään eteenpäin.					
Mäenpään silta						
Menot	-50 000		-50 000	-2 704	-47 296	5 %
Netto	-50 000		-50 000	-2 704	-47 296	5 %
Kuvaus	Vaihtoselvityksen tarkennus jatkunut liikennesuunnitelman laatimisella sekä uuden vaihtoehdon selvityksellä. Seuraavaksi valitaan vaihtoehto, joka viedään rakennussuunnitteluun.					
Eteläkaari itään su						
Menot	-50 000		-50 000		-50 000	
Netto	-50 000		-50 000		-50 000	
Kuvaus	Siirretty eteenpäin.					
Juvanportin alueen kunnallistekniikka						
Menot	-360 000		-360 000	-71 502	-288 499	20 %
Netto	-360 000		-360 000	-71 502	-288 499	20 %
Kuvaus	Suunnitelmat hyväksytyt ja urakka-asiakirjojen laatiminen on käynnissä. Kilpailutus loppuvuoden aikana.					
Käsityöläiskadun peruskorjaus						

Menot	-20 000		-20 000		-20 000	
Netto	-20 000		-20 000		-20 000	
Kuvaus	Jalkakäytävä korjattu asfaltointitöiden yhteydessä.					
Sieppalankadun jatke itään (Mäenpään alue)						
Menot	-20 000	-116 423	-136 423	-128 528	-7 895	94 %
Netto	-20 000	-116 423	-136 423	-128 528	-7 895	94 %
Kuvaus	Katu valmiina lukuun ottamatta pintamursketta ja asfalttia. Pintamurskekerros tehty. Päälystys tehdään, kun alue on rakentunut pidemmälle.					
Satakunnantien kunnallistekniikan peruskorjaus						
Menot	-550 000		-550 000	-248 425	-301 575	45 %
Netto	-550 000		-550 000	-248 425	-301 575	45 %
Kuvaus	Satakunnantien peruskorjaus valmistunut ja takuu-aika alkanut.					
Tuulensuun alue, Kenttäkuja						
Menot	-20 000		-20 000		-20 000	
Netto	-20 000		-20 000		-20 000	
Kuvaus	Suunnittelu- ja toteutustöistä saatu aiemmin laadittu yleissuunnitelma tyyppinen suunnitelma. Rakennussuunnittelun kilpailutuksen valmistelu aloitettu.					
Rantapuiston rakentaminen						
Menot	-150 000		-150 000	-13 493	-136 508	9 %
Netto	-150 000		-150 000	-13 493	-136 508	9 %
Alastaron urheilukentän kastelujärjestelmä						
Menot	-30 000		-30 000		-30 000	
Netto	-30 000		-30 000		-30 000	
Kuvaus	Toimittaja selvitetty ja toteutus siirretty vuoteen 2025.					
Nahinlahden ranta-alueen rakentaminen						
Menot	-30 000		-30 000		-30 000	
Netto	-30 000		-30 000		-30 000	
Metsämaan jätevesien käsittely						
Menot				-1 322	1 322	
Netto				-1 322	1 322	
Nahkatehtaan alueen kunnallistekniikka						
Menot	-15 000		-15 000		-15 000	
Netto	-15 000		-15 000		-15 000	
Kuvaus	Siirretty eteenpäin.					

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Kunnallistekniikan hankeryhmät						
Kadut						
Menot	-300 000		-300 000	-220 711	-79 289	74 %
Netto	-300 000		-300 000	-220 711	-79 289	74 %
Kuvaus	Katu saneeraus (mm. liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden lisääminen). Esteettömyyselvytys keskustan alueelle laadittu. Pienten liikenneturvallisuuskohdeiden suunnittelu toteutettu konsultin toimesta ja Turuntien liikenneturvallisuuskohde rakennettu. Vapaudenkatu rakennettu täysin valmiiksi. Kauppalankadulla uusittu yhteistyössä kiinteistön kanssa jalkakäytävä.					
Katujen päällystys						
Menot	-330 000		-330 000	-312 451	-17 549	95 %
Netto	-330 000		-330 000	-312 451	-17 549	95 %
Kuvaus	Ohjelman kohteet päällystetty. Kuukankujan päällystys siirrettiin vuodelle 2025 ja vastaavasti päällystettiin Peltokuja.					
Katuvalaistuksen rakentaminen ja uusiminen						
Menot	-220 000		-220 000	-106 907	-113 093	49 %
Netto	-220 000		-220 000	-106 907	-113 093	49 %
Kuvaus	Uusia katuvalaisimia on hankittu. Suunnittelutyö Turuntien, Kaunismäenkadun ja Puistokadun valaistuksen uusimiseksi on valmistunut ja kaikki rakennustarvikkeet tilattu. Puistokadun valaistuksen uusiminen valmistunut. Samoin valmistunut Vapaudenkadun uusi valaistus. Turuntien uusimishanke parhaillaan työn alla. Raviradan alueelle teetetty valaistuksen uusimissuunnitelma ja Turuntielle tilattu					

	suunnitelma.					
Puistot ja yleiset alueet						
Menot	-100 000		-100 000	-79 049	-20 951	79 %
Netto	-100 000		-100 000	-79 049	-20 951	79 %
Kuvaus	Uusia leikkivälineitä hankittu ja asennettu myös aiemmin hankittuja.					
Urheilu- ja ulkoilualueet						
Menot	-100 000		-100 000	-81 706	-18 294	82 %
Netto	-100 000		-100 000	-81 706	-18 294	82 %
Kuvaus	Juvan kuntoradan peruskunnostus valmsitunut kokonaisuudessaan. Alastaron kuntoradan uusiminen aloitettu ja saatu vaiheeseen, että sitä voidaan jatkaa keväällä ilman, että se haittaa talviajan ylläpitoa.					
Hulevesiviemärointi						
Menot	-100 000		-100 000	-15 731	-84 269	16 %
Netto	-100 000		-100 000	-15 731	-84 269	16 %
Kuvaus	Pärnämäenraitin hulevesiviemäroinnin rakentaminen yhteistyössä Loimaan Vedden kanssa jatkuu loppukesällä. Uuden hulevesiviemärin rakentaminen Urheilukeskuksen viereen valmistunut. Hirvikosken tien varteen rakennettu uusi tie-rumpu sekä viemäroity oja.					

Kunnallistekniikka yhteensä (ilman vesihuolto)	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA-käyttö	Tot %
Kunnallistekniikka						
Menot	-2 475 000	-116 423	-2 591 423	-1 282 528	-1 308 895	49 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-2 475 000	-116 423	-2 591 423	-1 282 528	-1 308 895	49 %

Kuljetusvälineet

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA-käyttö	Tot %
Kuljetusvälineet						
Kuljetusvälineet/tekninen						
Menot	-192 000		-192 000	-130 540	-61 460	68 %
Netto	-192 000		-192 000	-130 540	-61 460	68 %
Kuvaus	Uusi postiauto hankittu. Samoin hankittu kaksi moottorikelkkaa, joista toinen osoittautui toimimattomaksi. Kauppa purettu ja rahat palautettu. Palautetun moottorikelkan tilalle hankittu uusi kelkka. Ruohonleikkuri ostettu ja Paana latukone toimitettu kaupungin varikolle.					

Kuljetusvälineet yhteensä	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA-käyttö	Tot %
Kuljetusvälineet						
Menot	-192 000	0	-192 000	-130 540	-61 460	68 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-192 000	0	-192 000	-130 540	-61 460	68 %

Irtain omaisuus

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Irtain omaisuus						
Konsernijohto, keskitetyt atk-hankinnat, tiedolla johtamisen järjestelmä						
Menot	-100 000		-100 000		-100 000	
Netto	-100 000		-100 000		-100 000	
INV/ Irtaimisto TEK+YMP						
Menot				-445	445	
Netto				-445	445	
Kuvaus	Tarvikkeita vuonna 2023 hankittuun varavoimakoneeseen.					

Irtain omaisuus yhteensä	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Irtain omaisuus						
Menot	-100 000	0	-100 000	-445	-99 555	0 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-445	-99 555	0 %

Käyttöomaisuusarvopaperit

	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Käyttöomaisuusarvopaperit						
Osakehankinnat ja pääomasijoitus						
Menot	-300 000		-300 000	-322 273	22 273	107 %
Netto	-300 000		-300 000	-322 273	22 273	107 %

Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	TA alkup. 2024	Muutos 2024	TA+ M 2024	Tot 9/2024	Ero TA- käyttö	Tot %
Käyttöomaisuusarvopaperit						
Menot	-300 000	0	-300 000	-322 273	22 273	107 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-300 000	0	-300 000	-322 273	22 273	107 %

Tarve- ja suunnittelukohteet

TARVE- JA HANKESUUNNITTELUKOHTEET	TA 2023	TA 2024	SELITYS
Liikuntahalli, tarveselvitys ja hankesuunnitelma	I-vaihe valmis	jatkuu	Investointien esisuunnittelu pääosin valmis (esittely 3/2024). Ei vielä valmis hankesuunnitteluvaiheeseen.
Keskuskoulun ruokala / aamutoimintatilojen kehittäminen	I-vaihe valmis	jatkuu	On mukana investointien esiselvityksessä.
Urheilukeskuksen päärakennus, tarveselvitys ja hankesuunnitelma	I-vaihe valmis	jatkuu	Investointien esisuunnittelu pääosin valmis (esittely 3/2024). Ei vielä valmis hankesuunnitteluvaiheeseen.

Puistokadun koulun pihan ja käsityötilan kehittäminen		aloitetaan	
Mellilänjärven ympäristön kehittäminen		aloitetaan	
Kalikan alueen kehittäminen		aloitetaan	
Kirjastojen muuttaminen omatoimikirjastoiksi, jatkoselvitys	käynnissä		Suunnittelua on viety eteenpäin Sivistyspalvelualan toimesta
Varhaiskasvatuksen palveluverkko	lähes valmis	jatkuu	Metsämaan ja Virttaan päiväkotien osalla hankesuunnittelu on lähes valmis (Esitelty KV 12.2.2024) Keskusta-alueen osalta päiväkoti liittyy investointien esiselvitykseen (esittely 3/2024)
Rantapuiston rakentaminen ja torialueen kehittäminen	käynnistetty	jatkuu	
Hallinnon tilojen tarveselvitys		aloitetaan	
Mellilän asemanseudun koulun saneeraus		aloitetaan	
Loimaan entisen kunnantalon uusi käyttö, ideasuunnittelu	valmis		Laadittu vaihtoehtoisia ratkaisuja rakennusten muutoksiin ja alueen maankäyttöön liittyen
Hulmin alueen kulkuyhteyden selvitys		aloitetaan	
Heimolinnan toiminnallisuuden ja akustikan parantaminen.		käynnissä	Hankesuunnittelu käynnistetty
Loimaan entisen kaupungintalon uusi käyttö, ideasuunnittelu		aloitetaan	
Nuorisotilojen selvitys		aloitetaan	
Alastaron yläasteen rakennuksen käyttötarkoituksen selvitys		aloitetaan	

3. Tuloslaskelma, kaupunki ja vesiliikelaitos

Alakonsernin tuloslaskelma					
EUR					
Ulkoinen	01.01.2024 - 30.09.2024				
	Yhteensä 2024	Eliminointi 2024	Yhteensä ei elim.	Kaupunki 2024	Vesilaitos 2024
TULOSLASKELMA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 319 442,86	-174 004,27	3 493 447,13	984 382,55	2 509 064,58
Maksutuotot	678 846,56	-1 006,48	679 853,04	679 853,04	
Tuet ja avustukset	1 501 479,57		1 501 479,57	1 501 479,57	
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	2 473 002,81	-2 473,65	2 475 476,46	2 475 476,46	
Muut tuotot	357 518,63	-4 470,49	361 989,12	361 989,12	
Muut toimintatuotot	2 830 521,44	-6 944,14	2 837 465,58	2 837 465,58	
Toimintatuotot	8 330 290,43	-181 954,89	8 512 245,32	6 003 180,74	2 509 064,58
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-15 238 274,41		-15 238 274,41	-14 757 805,91	-480 468,50
Henkilösivukulut	-3 601 830,19		-3 601 830,19	-3 491 163,60	-110 666,59
Henkilöstökulut	-18 840 104,60		-18 840 104,60	-18 248 969,51	-591 135,09
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-2 789 594,55		-2 789 594,55	-2 789 594,55	
Muiden palvelujen ostot	-5 868 784,59	137 195,20	-6 005 979,79	-5 665 902,29	-340 077,50
Palvelujen ostot	-8 658 379,14	137 195,20	-8 795 574,34	-8 455 496,84	-340 077,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-4 222 338,14	42 286,04	-4 264 624,18	-3 686 022,57	-578 601,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 222 338,14	42 286,04	-4 264 624,18	-3 686 022,57	-578 601,61
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-296 743,27		-296 743,27	-296 743,27	
Avustukset yhteisöille	-1 255 139,52		-1 255 139,52	-1 255 139,52	
Avustukset	-1 551 882,79		-1 551 882,79	-1 551 882,79	
Muut toimintakulut					
Vuokratulot	-1 403 116,84	2 473,65	-1 405 590,49	-844 342,19	-561 248,30
Muut kulut	-229 597,69		-229 597,69	-227 879,06	-1 718,63
Muut toimintakulut	-1 632 714,53	2 473,65	-1 635 188,18	-1 072 221,25	-562 966,93
Toimintakulut	-34 905 419,20	181 954,89	-35 087 374,09	-33 014 592,96	-2 072 781,13
Toimintakate	-26 575 128,77	0	-26 575 128,77	-27 011 412,22	436 283,45
Verotulot	24 553 649,65		24 553 649,65	24 553 649,65	
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6 234 591,00		6 234 591,00	6 234 591,00	
Muut valtionosuudet	981 901,00		981 901,00	981 901,00	
Valtionosuudet	7 216 492,00		7 216 492,00	7 216 492,00	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	34 963,92		34 963,92	28 173,63	6 790,29
Muut rahoitustuotot	338 620,40	-44 746,47	383 366,97	380 488,20	2 878,67
Korkokulut	-519 660,86		-519 660,86	-519 660,86	
Muut rahoituskulut	-3 156,75	44 746,47	-47 903,22	-3 098,59	-44 804,63
Rahoitustuotot ja -kulut	-149 233,29		-149 233,29	-114 097,62	-35 135,67
Vuosikate	5 045 779,59	0	5 045 779,59	4 644 631,81	401 147,78
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 189 782,67		-3 189 782,67	-2 602 061,40	-587 721,27
Poistot ja arvonalentumiset	-3 189 782,67		-3 189 782,67	-2 602 061,40	-587 721,27
Tilikauden tulos	1 855 996,92	0	1 855 996,92	2 042 570,41	-186 573,49
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	37 482,75		37 482,75	23 980,41	13 502,34
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 893 479,67	0	1 893 479,67	2 066 550,82	-173 071,15

4. Rahoitus

Alakonsernin rahoituslaskelma:					
Ulkoinen	01.01.2024 - 30.09.2024				EUR
	Yhteensä 2024	Eliminointi 2024	Yhteensä ei elim.	Kaupunki 2024	Vesilaitos 2024
RAHOITUSLASKELMA					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 045 779,59		5 045 779,59	4 644 631,81	401 147,78
Tulorahoituksen korjauserät					
Tulorahoituksen korjauserät	-57 762,84		-57 762,84	-57 762,84	
Tulorahoituksen korjauserät	-57 762,84		-57 762,84	-57 762,84	
Toiminnan rahavirta	4 988 016,75		4 988 016,75	4 586 868,97	401 147,78
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 676 583,00		-2 676 583,00	-2 155 735,96	-520 847,04
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.	366 950,00		366 950,00	366 950,00	
Investointien rahavirta	-2 309 633,00		-2 309 633,00	-1 788 785,96	-520 847,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 678 383,75		2 678 383,75	2 798 083,01	-119 699,26
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-66 947,35		-66 947,35	-66 947,35	
Antolainauksen muutokset	-66 947,35		-66 947,35	-66 947,35	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 696 427,00		-2 696 427,00	-2 696 427,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000,00	815 000,00	1 185 000,00	1 185 000,00	
Lainakannan muutokset	-696 427,00	815 000,00	-1 511 427,00	-1 511 427,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien m	246 302,49		246 302,49	246 302,49	
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 063,16		-6 063,16	-6 063,16	
Saamisten muutos	653 195,30	-767 309,92	1 420 505,22	1 487 280,37	-66 775,15
Korottomien velkojen muutos	-1 794 310,66	-47 690,08	-1 746 620,58	-1 770 356,08	23 735,50
Muut maksuvalmiuden muutokset	-900 876,03	-815 000,00	-85 876,03	-42 836,38	-43 039,65
Rahoituksen rahavirta	-1 664 250,38		-1 664 250,38	-1 621 210,73	-43 039,65
Rahavarojen muutos					
	1 014 133,37	0	1 014 133,37	1 176 872,28	-162 738,91
Rahavarat 31.12.	4 109 751,90		4 109 751,90	3 987 941,77	121 810,13
Rahavarat 1.1.	3 095 618,53		3 095 618,53	2 811 069,49	284 549,04
Rahavarojen muutos	1 014 133,37	0	1 014 133,37	1 176 872,28	-162 738,91

5. Tase

Alakonsernin tase					
EUR					
Ulkoinen	01.01.2024 - 30.09.2024				
	Yhteensä 2024	Eliminoint	Yhteensä ei elim.	Kaupunki 2024	Vesilaitos 2024
TASE					
VASTAAVAA					
FYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	245 943,56		245 943,56	245 943,56	
Aineettomat hyödykkeet	245 943,56		245 943,56	245 943,56	
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	9 565 067,48	-35 365,95	9 600 433,43	9 592 061,37	8 372,06
Rakennukset	32 513 253,51		32 513 253,51	30 511 667,72	2 001 585,79
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 639 115,68		16 639 115,68	8 596 003,72	8 043 111,96
Koneet ja kalusto	682 631,94		682 631,94	593 825,09	88 806,85
Muut aineelliset hyödykkeet	162 823,29		162 823,29	162 823,29	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 942 953,00		3 942 953,00	2 750 808,27	1 192 144,73
Aineelliset hyödykkeet	63 505 844,80	-35 365,95	63 541 210,85	52 207 189,46	11 334 021,39
Sijoitukset					
Muut osakkeet ja osuudet	4 635 039,79		4 635 039,79	4 635 039,79	
Muut lainasaamiset	989 054,28		989 054,28	989 054,28	
Muut saamiset	227 052,00		227 052,00	141 742,00	85 310,00
Sijoitukset	5 851 146,07		5 851 146,07	5 765 836,07	85 310,00
FYSYVÄT VASTAAVAT	69 602 934,53	-35 365,95	69 638 300,48	58 218 969,09	11 419 331,39
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Lahjoitusrahaisten varat					
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	318 163,82		318 163,82	318 163,82	
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	184 820,06		184 820,06	184 820,06	
Muu vaihto-omaisuus	22 139,85		22 139,85	22 139,85	
Vaihto-omaisuus	206 959,91		206 959,91	206 959,91	
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	1 252 161,59	-47 690,08	1 299 851,67	103 994,27	1 195 857,40
Saamiset kunnalta ja kuntayhtymältä (la)		-185 000,00	185 000,00		185 000,00
Muut saamiset	409 845,58		409 845,58	377 537,17	32 308,41
Siirtosaamiset	117 827,26		117 827,26	117 827,26	
Saamiset	1 779 834,43	-232 690,08	2 012 524,51	599 358,70	1 413 169,81
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet					
Rahoitusarvopaperit	50 534,48		50 534,48	50 534,48	
Rahat ja pankkisaamiset	4 059 217,42		4 059 217,42	3 937 407,29	121 810,13
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 096 546,24	-232 690,08	6 329 236,32	4 794 260,38	1 534 975,94
VASTAAVAA	76 017 644,59	-268 056,03	76 285 700,62	63 331 393,29	12 954 307,33

Alakonsernin tase					
EUR					
Ulkoinen	01.01.2024 - 30.09.2024				
	Yhteensä 2024	Eliminointi	Yhteensä ei elim.	Kaupunki 2024	Vesilaitos 2024
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Feruspääoma	35 726 243,92		35 726 243,92	31 748 779,55	3 977 464,37
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 834 009,05	-35 365,95	7 869 375,00	-284 205,51	8 153 580,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 893 479,67		1 893 479,67	2 066 550,82	-173 071,15
OMA PÄÄOMA	45 453 732,64	-35 365,95	45 489 098,59	33 531 124,76	11 957 973,83
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	731 088,20		731 088,20	493 198,22	237 889,98
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Lahjoitusrahastojen pääomat	940 764,67		940 764,67	940 764,67	
Muut toimeksiantojen pääomat	5 097,28		5 097,28	5 097,28	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	945 861,95		945 861,95	945 861,95	
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)					
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 407 154,00		15 407 154,00	15 407 154,00	
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	15 407 154,00		15 407 154,00	15 407 154,00	
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)					
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	64 355,48		64 355,48		64 355,48
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	64 355,48		64 355,48		64 355,48
Pitkäaikainen	15 471 509,48		15 471 509,48	15 407 154,00	64 355,48
Lyhytaikainen					
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)					
Joukkovelkakirjalainat	7 000 000,00		7 000 000,00	7 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden	1 471 427,00		1 471 427,00	1 471 427,00	
Lainat muilta luotonantajilta		-185 000,00	185 000,00	185 000,00	
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	8 471 427,00	-185 000,00	8 656 427,00	8 656 427,00	
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)					
Saadut ennakot	2 127,45		2 127,45	1 794,94	332,51
Ostovelat	2 491 905,33	-47 690,08	2 539 595,41	1 964 944,26	574 651,15
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	354 274,87		354 274,87	354 130,53	144,34
Siirtovelat	2 095 717,67		2 095 717,67	1 976 757,63	118 960,04
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	4 944 025,32	-47 690,08	4 991 715,40	4 297 627,36	694 088,04
Lyhytaikainen	13 415 452,32	-232 690,08	13 648 142,40	12 954 054,36	694 088,04
VIERAS PÄÄOMA	28 886 961,80	-232 690,08	29 119 651,88	28 361 208,36	758 443,52
VASTATTAVAA	76 017 644,59	-268 056,03	76 285 700,62	63 331 393,29	12 954 307,33

6. Konsernitavoitteet

Liikelaitos:

Loimaan Vesi-liikelaitos	100 %
--------------------------	-------

Tytäryhteisöt:

Hulmin Huolto Oy	100 %
------------------	-------

Kiinteistö Oy Loimaan Vuokra-asunnot	100 %
--------------------------------------	-------

Kiinteistö Oy Telkantie	100 %
-------------------------	-------

Kiinteistöosakeyhtiö Alastaro-koti	60 %
------------------------------------	------

Energiapoliittinen yhtiö: Loimaan Kaukolämpö Oy	51 %
---	------

Elinkeinopoliittinen yhtiö: Kehitys Oy Kurittula	100 %
--	-------

Kuntayhtymät:

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	45,11 %
------------------------------------	---------

Varsinais-Suomen Liitto -kuntayhtymä	3,55 %
--------------------------------------	--------

Kaupungin strategiset linjaukset, omistajaohjaus ja konserniohjeet otetaan huomioon tytäryhteisöjen toiminnan suunnittelussa, ohjauksessa ja päätöksenteossa.

Yhtiöt hankkivat omistajan kannan merkittäviin investointeihin. Tytäryhteisöjen taloudesta ja toiminnasta raportoidaan säännöllisesti. Konserniyhteisöt ja kuntayhtymät toimivat taloudellisesti ja kannattavasti.

Konserniyhteisöjen taksojen ja maksujen tarkistukset tehdään vuosittain 2024–2026 taloustilanteen ja kustannuskehityksen mukaisesti.

Konserniyhteisöjen seurantaraportti laaditaan 30.6.2024 tilanteesta.